

ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

Θα χρεώνουν και αποταμιεύσεις

Από το 2014, οπότε ο Μάριο Ντράγκι πήρε την απόφαση να μειώσει το κόστος του δανεισμού σε επίπεδο κάτω του μηδενός, τα αρνητικά επιτόκια του ευρώ αποτελούν αιτία αντιπαράθεσων, προβληματισμού και ανησυχίας. Οι ευρωπαίοι ανησυχούν, καθώς βλέπουν όλο και πιθανότερο το ενδεχόμενο να επιβληθούν αρνητικά επιτόκια στις αποταμιεύσεις τους. **Σελ. 10**

ΕΛΛΑΔΑ

Οι αμερικανοί ξανάρχονται για το 5G

Συνεχίζει ο αμερικανικός παράγων τις πιέσεις για το θέμα του εξοπλισμού των δικτύων κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς (5G). Τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα οι πιέσεις εντείνονται, καθώς πολλοί τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι κινούνται προς τη διενέργεια μεγάλων προμηθειών. Σύμφωνα με τις ενδείξεις οι πιέσεις αρχίζουν να φέρνουν αποτελέσματα. **Σελ. 15**

ΟΙΚΟΣ CHANEL

Επενδύει στα αντρικά ρολόγια

Ο οίκος Chanel θα ασχοληθεί πιο δυναμικά με την ωρολογιοποιία – εκεί συνήθως δεν συναντάμε εκπροσώπους της υψηλής ραπτικής. Η εταιρεία, που είναι συνώνυμη των καπνόνε τσαντών με αλυσίδα, των μπλέιζερ από τούιντ και του Chanel No. 5, είναι αποφασισμένη να προσεγγίσει περισσότερους άνδρες καταναλωτές με οικονομική επιφάνεια. **Σελ. 9**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

Όγκος συναλλαγών (επίλκτες) 135,73

Μισθοί και ΓεΣΥ αγκάθια για την οικονομία

Στη Βουλή για έγκριση σήμερα ο προϋπολογισμός του 2020 – Τι προνοεί και ποιες οι ανησυχίες κομμμάτων

Παρά την κριτική που σε πολλά σημεία γίνεται από την αντιπολίτευση, οι οικονομικοί δείκτες της χώρας απέχουν πολύ από τους αντίστοιχους των προηγούμενων ετών. Γι' αυτό εκτιμάται πως ο προϋπολογισμός του κράτους για το 2020

θα ψηφιστεί σήμερα δίχως «παράτρα-γούδα». Θα ακουστούν οι στρεβλώσεις του και θα γίνει μια ανάλυση από τους βουλευτές εάν είναι αναπτυξιακός ή μη. Η συζήτηση για τον προϋπολογισμό θα συνεχιστεί με τοποθετήσεις των βου-

λευτών και σήμερα, Τετάρτη, ενώ το α-πόγευμα θα πραγματοποιηθεί και η ψή-φιση επί του κειμένου. Παρά το ότι η κυ-πριακή οικονομία έχει επανέλθει σε θε-τικούς ρυθμούς ανάπτυξης και η ύφεση είναι λέξη που χρησιμοποιείται μόνο για

αναφορά στο παρελθόν, υπάρχουν δύο κίνδυνοι που μπορούν να χαρακτηριστούν ως απτοί δημοσιονομικοί. Εάν εξαιρέ-σουμε τους κινδύνους που απορρέουν από το εξωτερικό περιβάλλον, όπως για παράδειγμα την έξοδο του Ηνωμένου

Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει ο άμεσος κίνδυνος από τις απο-φάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων και ο έμμεσος κίνδυνος που προκύπτει από τις δαπάνες του ΓεΣΥ. **Σελ. 4**

Μειώνονται οι πελάτες πολυκαταστημάτων στις ΗΠΑ

Σε θαύμα χριστου-γεννιάτικο ελπίζουν τα πολυκαταστήματα στις Ηνωμένες Πολι-τείες. Οι επισκέπτες τους μειώνονται διαρκώς, καθώς οι καταναλωτές προτι-μούν να ψωνίζουν α-πό την άνεση του σπιτιού τους. Τα με-γάλα παραδοσιακά καταστήματα των Η-ΠΑ δαπανούν πολλά χρήματα για να στο-λίσουν με εκθαμβω-τικά θέματα και στο-λίδια τις βιτρίνες τους στους δρόμους της Νέας Υόρκης, ο-ργανώνουν μουσικές εκδηλώσεις και πα-ρελάσεις, αλλά πλέ-ον προσελκύουν όλο και λιγότερους πελά-τες. **Σελ. 11**

Καταδικάζουν παρεμβάσεις στο γραφείο Επ. Διοικήσεως

Κίνδυνος να εκτεθεί η Κύπρος

Σοβαρό κίνδυνο να βρεθεί διεθνώς ε-κτεθειμένη από ενέργειες του Γενικού Ελεγκτή έναντι του γραφείου της Επι-τροπής Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων διατρέχει η Κύπρος. Διο κορυφαίοι αξιωματούχοι του Διεθνούς και Περιφερειακού Δι-κτύου Επιτρόπων Διοικήσεως χα-ρακτηρίζουν παρεμβάση στις δι-αφορές στο οικονομικό ελέγχου στο Γραφείο της Επιτροπής. Τονίζουν επίσης ότι ο έλεγχος δεν μπορεί να αγγίξει ζητήματα σκοπιμότητας, τρόπον δι-πλαλή λειτουργίας του γραφείου. **Σελ. 8**

Θα κτυπήσουν κόκκινο φέτος τα ταμεία καταστημάτων

Τα πάνω της πήρε η αγορά

Πο ενισχυμένες αναμένονται οι αγορές την περίοδο των γιορτών. Την ένδειξη αυτή έδωσε ο τζίρος των καταστημάτων την Black Friday, που ήταν ανεβασμέ-νος κατά 67% σε σχέση με το 2018. Ο γ.γ. της ΠΟΒΕΚ Στ. Κουρσάρης ανέφε-ρε ότι η αγορά παίρνει τα πάνω της και με τον 13ο μισθό θα ενισχυθεί. **Σελ. 4**

ΑΡΘΡΟ

Σελ. 6

• Η Ευρωπαϊκή Πρόσβση Συμφωνία της Ούρουσλα φον ντερ Λάιεν, πρόεδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

Στα 7,7 δισ. ανήλθαν τα υπό διαχείριση κεφάλαια

Αυξήθηκαν ξανά τα υπό διαχείριση κεφάλαια των Εταιρειών Διαχείρισης Συλλογικών Επενδύσεων, φτάνοντας πλέον τα 7,7 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, έχει υ-πό την εποπτεία της συνολικά 203 Ε-ταιρείες Διαχείρισης Συλλογικών Ε-πενδύσεων και Οργανισμούς Συλλο-γικών Επενδύσεων. Σε ό,τι αφορά την επενδυτική πολιτική των ΟΣΕΚΑ, επενδύουν περίπου το 80% του Ε-νεργητικού σε Κινητές Αξίες. **Σελ. 5**

ΤΟΥΡΚΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Αναζητούν ευκαιρίες σε ξένες αγορές

Μπορεί η τουρκική κυβέρνηση να προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης της οίκο-νομίας 5% την περίοδο 2020-2022, ω-στόσο οι μεγάλες τουρκικές επιχειρή-σεις δεν έχουν πεισθεί. Στελέχη μεγά-λων τουρκικών επιχειρήσεων κατέ-στησαν σαφές ότι θα αναζητήσουν ε-πιχειρηματικές ευκαιρίες στο εξωτε-ρικό και ότι θα κατευθύνουν τις επεν-δύσεις τους σε ξένες αγορές. **Σελ. 12**

5 4291296 000378

Μάχη μνηστών στην Ελλάδα για την αγορά Φ.Α.

Διαγωνισμός τις επόμενες ημέρες

Ελληνική υπόθεση θα είναι, όπως όλα δεί-χνουν, η «μάχη» για την απόκτηση της ΔΕΠΑ Εμπορίας. Τα ΕΛΠΕ, που κατέχουν ήδη 35%, θα κατέλθουν στον διαγωνισμό είτε αυτόνομα είτε σε συνεργασία με την Edison. Ενδιαφέρον έχουν εκδηλώσει επίσης, ο όμιλος Μυτιληναίου, η Motor Oil, ο όμιλος Κοπελούζου, πιθανόν σε συνεργασία με την τσεχική KCGC και η ΤΕΡΝΑ. **Σελ. 17**

Ο τουρισμός φέρνει ακριβές μάρκες στην Αθήνα

Η μετατροπή της Αθήνας τα τελευταία χρόνια σε «αυτόνομο» τουριστικό προο-ρισμό καθιστά πλέον ελκυστικές, αλλά και α-ναγκαίες, τις επενδύσεις των επιχειρηματι-κών ομίλων όχι μόνο σε ξενοδοχεία, αλλά πλέον και στο λιανεμπόριο, με την έμφαση, μάλιστα, να δίνεται στις φίρμες πολυτελεί-ας. Η μεγάλη επένδυση στο Ελληνικό και η επέκτασή του πολυκαταστήματος Attica δι-ευκολύνουν την προσέλκυση μεγάλων και πολυτελών εμπορικών σημάτων. **Σελ. 16**

ΑΡΘΡΟ Των LAURENCE BOON* και DEBORA REVOLTELLA**

Οι μεγάλες προκλήσεις απαιτούν αλλαγή πολιτικής στην Ευρώπη

Τα δύο τελευταία χρόνια ο ρυθμός α-νάπτυξης και οι προοπτικές της πα-γκόσμιας οικονομίας επιδεινώνονται σταθερά εξαιτίας της επίμονης πολι-τικής αβεβαιότητας και του αδύναμου εμπορίου. Μαζί τους έχει καταρρεύσει και ο ρυθμός αύξησης των επενδύσεων, ακριβώς τη στιγμή που θα έπρεπε να επιταχυνθεί για να αντιμετωπιστούν ιστορικές προκλήσεις: ψηφιακή μεταρ-ρύθμιση της οικονομίας, κλιματική αλ-λαγή, εμπορικές σχέσεις. Επείγει η α-νάληψη πολιτικής δράσης ώστε να γί-νουν οι επενδύσεις που είναι απαραί-τητες για την επιτυχή μεταμόρφωση που θα αποβεί προς όφελος όλων. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την Ευρώπη. Η πα-

γκόσμια ανάπτυξη προβλέπεται να πα-ραμείνει γύρω στο 3% το 2020-2021, δηλαδή στον χαμηλότερο ρυθμό από την εποχή της παγκόσμιας χρηματο-πιστωτικής κρίσης. Στις ΗΠΑ, η ανά-πτυξη αναμένεται να επιβραδυνθεί στο 2% μέχρι το 2021, ενώ στην Ιαπωνία και στην Ευρώπη αναμένεται να είναι 0,7% και 1,2%, αντίστοιχως. Μεγαλύ-τερη ανησυχία προκαλεί η υποχώρηση των επενδύσεων και της προοπτικής τους, κάτι που οφείλεται σε μόνιμες αλλαγές που δεν έχουν αντιμετωπι-στεί. Η μετακίνηση της Κίνας από τις ε-ξαγωγές και τη μεταποίηση προς την κατεύθυνση υψηλότερης κατανάλωσης

και υπηρεσιών σημαίνει ότι δεν θα συ-νεισφέρει στην παγκόσμια ανάπτυξη όσο συνεισέφερε παραδοσιακά. Η έλ-λειψη πολιτικής κατεύθυνσης όσον α-φορά την κλιματική αλλαγή αποτελεί βαρίδι για τις επενδύσεις. Εξαιτίας αυτών των παραγόντων ο ρυθμός ανάπτυξης των επενδύσεων στις χώρες του G20 έχει επιβραδυνθεί δραματικά από πε-ρισσότερο από 5% το 2017 σε λιγότερο από 1% το 2019 και θα μπορούσε να μειωθεί ακόμη περισσότερο, καθώς ε-πιβραδύνεται η δραστηριότητα και στον κλάδο των υπηρεσιών. Θα συνιστούσε πολιτικό λάθος να θεωρήσει κανείς αυτές τις αλλαγές ως παροδικούς παράγοντες που είναι δυνατό να αντιμετωπιστούν

μέσω της δημοσιονομικής και νομισμα-τικής πολιτικής. Ο περιορισμός της πολιτικής αβεβαι-ότητας, η αναθεώρηση της δημοσιονο-μικής πολιτικής και η ανάληψη αποφα-σιστικής δράσης για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που προέρχονται από την ψηφιοποίηση, την κλιματική αλλαγή και την επόμενη ανισότητα θα μπορού-σαν να οδηγήσουν σε αύξηση των ε-πενδύσεων και του βιοτικού επιπέδου. Πρώτον, δεν υπάρχει ισορροπία με-ταξύ δημοσιονομικής και νομισματικής πολιτικής. Ενώ οι κεντρικές τράπεζες έχουν χαλαρώσει την πολιτική τους α-ποφασιστικά και έγκαιρα, σε ελάχιστες χώρες είναι επεκτατική η δημοσιονομική

πολιτική και μάλιστα ελάχιστα. Δεύτερον, πρέπει να υπάρξει σαφής πολιτική κα-τεύθυνση προς τη βιώσιμη ανάπτυξη η οποία θα μπορούσε να επιταχύνει ση-μαντικά τις επενδύσεις. Τρίτον, πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερος περιορισμός των κρατικών επιδοτήσεων και διαφά-νεα σχετικά με τη φορολόγηση των πο-λυεθνικών εταιρειών. Η κατάσταση ε-ξακολουθεί να είναι εγγενώς εύθραυστη και οι προκλήσεις φοβερές.

* Η κ. Laurence Boon είναι επικεφαλής οικονομολόγος του ΟΟΣΑ.
** Η κ. Debora Revoltella είναι διευθύντρια του τμήματος Οικονομικής της Ευρωπαϊκής Επενδυτικής Τράπεζας.

NEO BMW X1.
€27.900* ΑΥΤΟΜΑΤΟ.BMW X1: μικτή κατανάλωση καυσίμου: 4.3 - 6.5 l/100 km, εκπομπές ρύπων CO₂ 109 - 149 g/km.

* Στην τιμή συμπεριλαμβάνονται δωρεάν σέρβις για 5 χρόνια.
Δεν συμπεριλαμβάνονται τα τέλη εγγραφής και η άδεια κυκλοφορίας.
Ο εξοπλισμός του βασικού μοντέλου μπορεί να διαφέρει από αυτόν της φωτογραφίας.

CharPillakoutasgroup

ΑΡΘΡΟ / Του **ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ**

Πόσο οικονομικά ελεύθεροι είμαστε;

Όταν κάνουμε αναφορά σε μεταρρυθμίσεις θεωρούμαστε γραφικοί. Γραφικοί επειδή πολλοί (ίσως όχι όλοι) αναγνωρίζουμε ότι πόρρω απέχουμε από το να θεωρούμαστε ένα σύγχρονο κράτος και πως για να θεωρούμαστε ένα σύγχρονο κράτος θα πρέπει να αλλάξουμε ριζικά πολλά πράγματα, αλλά την ίδια ώρα όλοι έχουμε χάσει την εμπιστοσύνη στο «σύστημα» φορτώνοντάς του την ευθύνη για το ότι τίποτα δεν αλλάζει, εθελουφλώντας πως εμείς είμαστε μέρος του.

Κύρια ευθύνη φέρει η διψα για εξουσία. Ας αρχίσουμε από εδώ. Αυτή η διψα, λοιπόν, είναι αυτή που βραχυκυκλώνει τα πάντα, έχει το πρόσωπο του κομματισμού και της άσκησης μικροπολιτικής στα πάντα. Ο λαός στο σύνολό του είναι μαντριμένος σε κομματικά στεγανά και η μέγιστη αντίδραση του κατά του «συστήματος» είναι να απέχει από τις όποιες εκλογικές αναμετρήσεις. Πλν όμως αυτό όχι μόνο δεν διορθώνει τα πράγματα, αλλά τα διατηρεί και τα χειροτερεύει, αφού όπως είναι στημένο το σύστημα, όλοι κοιτάνε τα εκλογικά ποσοστά και όχι τους απόλυτους αριθμούς. Τα πρώτα ούτε λίγο ούτε πολύ τα διατηρούν σχεδόν όλοι τα δεύτερα που συνεχώς μειώνονται, τα παρακάμπτουν.

Αλήθεια είδατε εσείς κομματάρχες ή πολιτικά γραφεία κομμάτων να έρχονται μετά την πρώτη νύχτα του Βατερλό τους και να αλλάζουν πολιτική; Έχουν μούτρα για σιδερώμα την πρώτη νύχτα. Μας πετάνε ένα «... έχουμε λάβει τα μηνύματα του κόσμου, θα πάμε πίσω στην βάση ... να είστε σίγουροι γι' αυτό, και θα διαπιστώσουμε τι πήγε λάθος για να το διορθώσουμε...». Η επόμενη νύχτα είναι business as usual. Η «φύση» είναι συνήθως κάποιοι «puhrines» των οποίων η φύση τους με την πραγματική βάση είναι όση της «πατίκας» με το μελομακάρονο... δηλαδή καμία. Μαζί λοιπόν μιλάνε, χώρια καταλαβαίνουν και σίγουρα δεν είναι μαζί που θα αποφασίσουν για τα περαιτέρω. Και το loop του «συστήματος» συνεχίζει κανονικά από εκλογές σε εκλογές.

Αν τώρα θέλουμε να δούμε πέρα από τον μικρόκοσμό μας, οι βαθείς τομές και μεταρρυθμίσεις είναι εκ των ων ουκ άνευ. Και δεν έχει σημασία τι λέω εγώ, εσείς ή ακόμη και ο κάθε πολιτικός αρχηγός per se. Σημασία όμως έχει τι λένε ανεξάρτητες διεθνείς συγκρίσεις με όλες τις άλλες χώρες του κόσμου οι οποίες μετρούν τις ίδιες παραμέτρους οριζοντίως σε κάθε χώρα. Και για να προλάβω τους στοχαστές της πατάτας, αυτές οι μετρήσεις δεν είναι μόνο σημερινές, αλλά έχουν χρονισμούς που πάνε πολλά χρόνια πίσω και εύκολα μπορεί ο οποιοσδήποτε να δει την εξέλιξη της κάθε χώρας, αλλά να βλέπει και συγκρίσεις μεταξύ χωρών.

Ένας τέτοιος δείκτης είναι ο Δείκτης

Οικονομικής Ελευθερίας ή όπως είναι γνωστός αγγλιστί, Index of Economic Freedom. Ο δείκτης, λοιπόν, αποτελείται από επιμέρους δείκτες που προσμετρούν παράγοντες όπως: Ιδιοκτησιακά Δικαιώματα (73,1), Δικαστική Αποτελεσματικότητα (48,1), Κυβερνητική Ακεραιότητα (43,7), Φορολογική Επιβάρυνση (74,9), Κρατικές Δαπάνες (55,2), Δημοσιονομική Υγεία (80,3), Επιχειρηματική Ελευθερία (76,9), Εργασιακή Ελευθερία (59,5), Νομισματική Ελευθερία (84), Ελευθερία Εμπορίου (86), Ελευθερία Επενδύσεων (75), Χρηματοοικονομική Ελευθερία (60).

Σε παρένθεση παραθέτω το σκορ που λαμβάνουμε κατά το 2019, με απόλυτο το 100. Το συνολικό μας σκορ στον Δείκτη Οικονομικής Ελευθερίας ανέρχεται στις 68,1 μονάδες κατατάσσοντας μας στην 44η θέση παγκοσμίως και στην κατηγορία «Μέτρια Ελευθερη» ή (Moderately Free). Η κατηγορία αυτή είναι η τρίτη στη σειρά αφού πρώτη είναι η «Ελευθερη» (Free) με συνολικό σκορ από 80 μέχρι 100 μονάδες και δεύτερη είναι η «Κυρίως Ελευθερη» (Mostly Free) με συνολικό σκορ από 70 μέχρι 79,9 μονάδες.

Στην πρώτη κατηγορία βρίσκονται μόνο έξι χώρες και πιο συγκεκριμένα, το Χονγκ Κονγκ, η Σιγκαπούρη, η Νέα Ζηλανδία, η Ελβετία, η Αυστραλία και η Ιρλανδία. Η Ελλάδα βρίσκεται στην 106η θέση με 57,7 μονάδες και στην κατηγορία «Κυρίως Μη Ελευθερη» (Mostly Unfree).

Από τη δική μας βαθμολογία είναι ξεκάθαρο πως πρέπει να ντριπλάσουμε για τη δικαστική και την κυβερνητική (ε-κτελεστική και νομοθετική) μας ακεραιότητα. Είναι δύο ουσιαστικοί παράγοντες που καθορίζουν το Κράτος Δικαίου και είναι ντροπή να μας τρabanε τόσο χαμηλά. Αρα οι τρεις εξουσίες χρήζουν άμεσπς μεταρρυθμίσεις για να είναι και πιο αποδοτικές, αλλά και πιο δίκαιες... Οι κρατικές δαπάνες σε μη παραγωγικούς τομείς θα πρέπει να μειωθούν, ενώ προβληματίζει ο πραγματικός ρόλος των συντεχνιών στην αγορά εργασίας.

Γιατί είναι σημαντικά τα πιο πάνω; Επειδή αν δεν θες σαν χώρα να είσαι της αρπακτής με προγράμματα και πολιτικές που σε παίρνουν από εκλογές σε εκλογές και πραγματικά θες να αναπτυχθείς ελκύοντας σοβαρούς οργανισμούς, αναπτύσσοντας νέες τεχνολογίες κλπ, βελτιώνεις τις υποδομές σου, τα συστήματά σου, την ενδοκρηνη εξουσίας, την απονομή δικαιοσύνης και πείθεις πως είσαι μια σοβαρή χώρα που αξίζει να επενδύσει ο άλλος.

Τα υπόλοιπα είναι κουβέντες του καφενέ. Καλές και αυτές, αλλά δεν μας προοδεύουν σαν χώρα.

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, είναι MRICS CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Οι Βρυξέλλες, η σύσκεψη Συλλούρη και μια 34χρονη χαμογελαστή πρωθυπουργός

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Επιτέλους, συμφωνήσαμε και σε κάτι...

Για Βρυξέλλες αναχωρεί σήμερα ο Νίκαρας, συνοδευόμενος από τον κ. Κούσιο, ο οποίος θα κάνει το παρθενικό του ταξίδι ως κυβερνητικός εκπρόσωπος δίπλα από τον πρόεδρο.

Την Πέμπτη και την Παρασκευή θα παιχτούν πολλά στις Βρυξέλλες που μας αφορούν. Και την Κύπρο και την Ελλάδα, και όχι μόνο στα εθνικά που είναι πιαστικά αλλά και για το Πολιτετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο και την Κλιματική Αλλαγή. Ωστόσο, το φλέγον είναι το μνημόνιο κατανόησης Τουρκίας - Λιβύης που άναψε φωτιές. Τα νέα που φθάνουν από τις Βρυξέλλες λένε πως στη δήλωση των αρχηγών κρατών η αναφορά στη συμφωνία των δύο χωρών θα είναι σύντομη αλλά ξεκάθαρη και ουσιαστική. Με δυο λόγια το μνημόνιο θα χαρακτηρίζεται άκυρο, ότι παραβιάζει τα κυριαρχικά δικαιώματα τρίτων χωρών και δεν μπορεί να έχει νομικές συνέπειες για τις τρίτες χώρες.

Το τελευταίο διήμερο Δένδιας και Χριστοδουλίδης εργάστηκαν σκληρά για να πετύχουν την καταδίκη της Τουρκίας και φαίνεται πως τα κατάφεραν. Η σημερινή μέρα θα δείξει εάν το προσέχδιο της αναφοράς

θα παραμείνει το ίδιο ή θα γίνει πιο έντονο ή πιο... απαλό.

Ερωτηματικά προκάλεσε η ακύρωση της συμμετοχής του Ακιντζι από τη δεξίωση της Σπέχαρ για τα ανθρώπινα δικαιώματα στο Αλδρας Πάλας. Περισσότερα ερωτηματικά προκάλεσε και η ακύρωση του Νικαρου που ακολούθησε. Και οι δύο άφησαν την εκπρόσωπο του ΟΗΕ στα κρύα του λουτρού χωρίς ουσιαστική δικαιολογία. Κάποιοι, μάλιστα, τοποθετήθηκαν δημόσια και έντονα για τη στάση του Νικαρου, ότι του Ακιντζι, όπως ο Μιχάλης Παπαπέτρου. Τα δε σχόλια στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και το τρολάρισμα δίνουν και παίρνουν. Σε πηγαδάκι πολιτικών και δημοσιογράφων στην πρωτεύουσα το θέμα σχολίστηκε ως... ανέκδοτο ενώ κάποιος διέγινωσε μια νέα, υπόγεια κόντρα μεταξύ των ηγετών.

Ωστόσο, ένας από την παρέα προέτρεψε στην παρακολούθηση όσων θα πει απόψε ο Ακιντζι σε διακαναλική συνέντευξη τύπου για τη συνάντησή στο Βερολίνο και όπου ακολούθησαν. «Όλο και κάποιες ενδιαφέρουσες ειδήσεις θα βγουν», είπε, σχεδόν με σιγουριά. Λες και κάτι γνώριζε...

Πρωτοβουλία για διόρθωση των στρεβλώσεων στο ΓΕΣΥ αναλαμβάνει ο Συλλούρης. Μετά από μια αγωνιώδη έκκληση του βουλευτή του ΑΚΕΛ Αδάμου Αδάμου και τη συμφωνία που διατύπωσε ο Αβέρωφ, ο Συλλούρης άρπαξε την ευκαιρία και προανήγγειλε σύσκεψη με τους αρχηγούς ή εκπροσώπους των κομμάτων, την κοινοβουλευτική επιτροπή υγείας και άλλους φορείς για να διορθωθούν οι στρεβλώσεις στο ΓΕΣΥ. Άντε με το καλό να διοργανώσει και μια σύσκεψη για να διορθωθούν οι στρεβλώσεις με τα κόκκινα δάνεια των βουλευτών και άλλων πολιτικά εκτεθειμένων προσώπων. Τώρα που πήρε φόρα σε καλέσει τους αρχηγούς, την κοινοβουλευτική επιτροπή ελέγχου και τον κεντρικό τραπέζι...

Μόλις 34 ετών είναι η πιο νεαρή πρωθυπουργός στον κόσμο, η νέα, ωραία και χαμογελαστή πρωθυπουργός της Φινλανδίας Σάνα Μάριν. Επιπλέον είναι παιδί που μεγάλωσε από ομόφυλο ζευγάρι, τη μητέρα της και τη σύντροφό της. Κάντε εικόνα μια επίσκεψη της στην Κύπρο και τη συνάντησή της με τον Νικαρο. Θα μοιάζει με εγγονή του ή στην καλύτερη περίπτωση κόρη του!

Αθήνα κατά μέρος το πολιτισμικό σοκ που θα πάθει η κοπέλα εάν επισκεφθεί τη Βουλή και τα πολιτικά κόμματα και θα συναντήσει συνταξιούχους που στη χώρα της έχουν αποσυρθεί ανοίγοντας τον δρόμο για τους νέους. Αν και το σοκ θα μπορούσε να λειτουργήσει και αντίστροφα και να είχαμε καρδιακά και εγκεφαλικά και θα κινδυνεύαμε να χάσουμε τον πολιτικό ανθό της χώρας... Για κάντε το εικόνα... Tragic?

Για να μη μιλήσω και για τον προκάτοχό της, τον 57χρονο Ράινε που παραιτήθηκε μετά την κριτική για τον τρόπο που διαχειρίστηκε μία απεργία των ταχυδρομείων. Φανταστήκατε τι θα συνέβαινε εάν η κυβερνήσή του έκανε το εθνικό προϊόν της χώρας ή βρισκόταν υπόλογη για κορήνηση διαβατηρίου στον πλέον καταζητούμενο απατεώνα του πλανήτη;

ΚΟΝΙΖ: Σε ποιο κόμμα τρέβουν τα χέρια τους μετά τις νέες αντιδράσεις του Ισραήλ για το κοίτασμα Αφροδίτη; Αληθεύει πως στέλεχος του συγκεκριμένου κόμματος εμφανώς ικανοποιημένος για την εξέλιξη μίλησε για άνευ προηγουμένου επιβεβαίωση των θέσεων του και υποσχέθηκε «βαρβάτη» ανακοίνωση;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Το φθινοπωρινό Fine Arts Sale της Cypria

Το φθινοπωρινό της Fine Arts Sale ανακοινώνει η Cypria, το οποίο θα γίνει στις εγκαταστάσεις της στη Λευκωσία το βράδυ της 16ης Δεκεμβρίου. Η συλλογή που θα δημοπρατηθεί αποτελείται από έργα Ελλήνων, Κυπρίων και Ευρωπαίων καλλιτεχνών του 19ου 20ού και 21ου αιώνα και διακρίνεται για τη σπανιότητα και τον πλούτο της σε τεχνολογίες, διαφορετικά ρεύματα και εκφραστικά μέσα. Μεταξύ των έργων τέχνης που θα δημοπρατηθούν συμπεριλαμβάνεται ένα κεραμικό του Πικάσο και πίνακας του Χριστόφορου Σάββα.

Η συλλογή αριθμεί 124 αποκτήματα, από τα οποία τα 112 είναι έργα τέχνης ενώ υπάρχουν και 12 σπάνιοι χάρτες. Ανάμεσα στα έργα τέχνης υπάρχουν εντυπωσιακά και σπάνια έργα από σημαντικότητας ζωγράφους και γλύπτες ανάμεσα στους οποίους βρίσκονται οι Σπύρος Βασιλείου, Άγγελος Μακρίδης, Χαράλαμπος Βαλεντίνος, Καίτη Στεφανίδου, Αγάνωρ Αστεριάδης, Δημήτρης Κωστογιάννης, Μάρκος Καμπάνης, Ρένος Λοϊζου, Ζωή Ζέγγελη και Ρέα Μπέλιη. Η συλλογή, εκτός από πίνακες και γλυπτά περιλαμβάνει κεραμικά, χαρακτηριστικά, σκίτσα, λιθογραφίες και ελντογλυπτά.

Την εσπερινή δημοπρασία αναμένεται ότι θα γνηθούν τα έργα των Χρήστου Καρα «Νύμφη» και «Βάζο με Λουλούδια», με τιμή που εκτιμάται μεταξύ 18.000 και 25.000 ευρώ, η «Αφηρημένη Σύνθεση

V» (1964 -1966) του Χριστόφορου Σάββα, που εκτιμάται από €15.000 – 25.000) ο πίνακας του Ανδρέα Κριεζή «Το Πορτρέτο του Πανταλέοντα Κωστάκη» με κατώτατη εκτιμώμενη τιμή τις €12.000 και ανώτατη τις 18.000.

Φυσικά, στη δημοπρασία ξεχωρίζει η «Petite Chouette», ένα συναρπαστικό κεραμικό του Πικάσο που παρήγαγε το φημισμένο κεραμικό εργαστήρι της Madura σε έκδοση 200 αριθμημένων αντιτύπων. Η εκτιμώμενη τιμή κυμαίνεται μεταξύ των 6.000 και των 9.000 ευρώ και είναι πιθανόν να αποφέρει περισσότερα από την εκτιμώμενη αξία, καθώς τα κεραμικά του Πικάσο εδώ και μια δεκαετία έχουν ολοένα και μεγαλύτερη ζήτηση.

Η παρουσίαση της συλλογής θα γίνει στις εγκαταστάσεις της Cypria στη Λευκωσία και θα διαρκέσει από τις 7 μέχρι τις 16 Δεκεμβρίου. Τα έργα θα δημοπρατηθούν το βράδυ της 16ης Δεκεμβρίου.

Τα έργα

Η συνεργασία του Πάμπλο Πικάσο (1881 – 1973) με τους κεραμίστες του φημισμένου εργαστηρίου Μαντούρα στη Γαλλία διήρκεσε 25 χρόνια. Από αυτή την συνεργασία προέκυψαν μοναδικές συλλογές με αριθμημένα αντίτυπα. Υπάρχουν περίπου 3500 κεραμικά τα οποία φιλοτέχνησε ο Πικάσο και εκτέλεσαν οι φημισμένοι κεραμίστες του Μαντούρα. Ο Πικάσο άντλησε τα θέματα του από

μυθολογίες, αρχέτυπα και μορφές ζωών. Η «Petite Chouette» ανήκει σε μία από τις μοναδικές συλλογές αυτής της συνεργασίας. Η σχεδόν τέλεια σφαιρικότητα της παραπέμπει στο γυναικείο αρχέτυπο ενώ παρά την παικνιδική της διάθεση ο καλλιτέχνης δίνει έμφαση στην ουσιαστική της υπόσταση ως ενός μυστηρίου αρπακτικού της νύχτας.

Η συνύπαρξη στοιχείων κυβιστικής και αφηρημένης ζωγραφικής με μοτίβα λαϊκής τέχνης και ναίφ στοιχεία είναι αυτό που στην ουσία διακρίνει τα έργα του Χριστόφορου Σάββα (1924 – 1968). Ξεφεύγοντας από τις ρεαλιστικές απεικονίσεις που κυριαρχούσαν στην κυπριακή ζωγραφική στις δεκαετίες του 1950 και του 1960, ο Σάββα έφερε νέα πνοή στα καλλιτεχνικά δρώμενα του τόπου. Ο πολύ σημαντικός Κύπριος μοντερνιστής ζωγράφισε την «Αφηρημένη Σύνθεση V» προς το τέλος της ζωής του, πιθανώς προσεγγίζοντας την ως τη καλύτερη μιας φανταστικής πολίχνης και χρησιμοποιώντας απλές, μονοχρωματικές φόρμες ώστε να επιτύχει την αφαίρεση. Οι επίπεδες επιφάνειες του έργου με τα μοτίβα λαϊκής τέχνης καθιστούν την «Αφηρημένη Σύνθεση V» ένα trademark έργο του Χριστόφορου Σάββα.

Η «Νύμφη και Βάζο με Λουλούδια» ανήκει στην περίοδο που ο Χρήστος Καρας αντιμετώπιζε την αντικειμενική πραγματικότητα με τρόπο ποιητικό. Οι ονει-

Pablo Picasso, «Petite Chouette» (κεραμικό, Έκδοση Πικάσο 200 αριθμημένων αντιτύπων με τη σφραγίδα του εργαστηρίου Μαντούρα (υ.12,9 cm β.11,9 εκ) (εκτ. €6.000 – 9.000).

ρικές εικόνες και οι παράξενοι συμβολισμοί των έργων της συγκεκριμένης περιόδου υπήρξαν καθοριστικοί στην καλλιτεχνική εξέλιξη του Καρα. Ο ζωγράφος (γεν. 1930) σπούδασε στη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών (ΑΣΚΤ) με καθηγητή τον Γιάννη Μόραλη, και στη Σχολή Καλών Τεχνών στο Παρίσι. Κατέχει μια σημαντική θέση στη σύγχρονη Ελληνική ζωγραφική, ενώ συνέβαλε σημαντικά στην αναβίωση της ζωγραφικής στην Ελλάδα.

Η επανεμφάνιση «Του Πορτρέτου του Πανταλέοντα Κωστάκη» του Ανδρέα Κριεζή μετά από χρόνια παραμονής του σε ιδιωτική συλλογή αποτελεί μια εξαιρετική ανακάλυψη. Ο Κριεζής (1813 – 1880) σπούδασε στο Παρίσι και είναι

ένας από τους σημαντικότερους Έλληνες πορτρετίστες του 19ου αιώνα. Τα πορτρέτα του χαρακτηρίζει ιδιαίτερη ευαισθησία παρά την αυστηρότητα του ύφους, γνώρισμα της Σχολής του Μονάχου στην οποία εντρυφώσε πιθανότατα μέσω της φίλης του με τον Ιταλό Francesco Pige.

Το κεντρικό θέμα της σύνθεσης –η φίλη, το άδειο φλιτζάνι και το ψωμί– του Πολύκλειτου Ρέγκου υπαινίσσονται ένα λιτό γεύμα, χαρακτηριστικό των δύσκολων χρόνων του καλλιτέχνη στο Παρίσι. Σπουδή στο Άσπρο είναι μια μεταφυσική νεκρή φύση, της οποίας η δραματικότητα, οι κρυφές μετατοπίσεις της φόρμας και η περίεργη προοπτική των αντικειμένων έχουν ομοιότητες με το

έργο του Morandi. Ο Ρέγκος (1903 – 1984) έζησε στο Παρίσι από το 1930 -1935 και σπούδασε στην Academie de la Grande Chaumiere, πειραματιζόμενος με τα κινήματα του 20ού αιώνα. Παράλληλα, ο Ρέγκος άφησε μοναδικά έργα επηρεασμένα από την παράδοση και τη θρησκευτικότητα της βυζαντινής τέχνης και δοκίμασε διάφορα εκφραστικά μέσα.

Πληροφορίες

Παρουσίαση έως την ημέρα της Εσπερινής Δημοπρασίας, Δευτέρα 16 Δεκεμβρίου, ώρα 7:00 μ.μ. Cypria, οδός Εύρου 14, Στρόβολος, Λευκωσία. Πληροφορίες τηλ. 22341122. Ο κατάλογος με τα έργα της δημοπρασίας διατίθεται στην ιστοσελίδα cypriaauctions.com.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ
Υπεύθυνος Υλικ: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιελλί: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

ΓΙΑ ΕΜΑΣ,
Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΣΑΣ
*είναι θέμα
προσωπικό*

Για εμάς στην Ελληνική Τράπεζα
κάθε σχέση είναι μοναδική,
κάθε άνθρωπος ξεχωριστός,
κάθε προσωπικότητα ιδιαίτερη,
και κάθε ανάγκη διαφορετική.

Γι' αυτό δημιουργήσαμε για εσάς,
τις νέες κάρτες Mastercard
Business Debit και Credit.

Πρώτη φορά μια εταιρική κάρτα
business έχει τόσο προσωπικό
χαρακτήρα.

www.hellenicbank.com

Ο προϋπολογισμός και τα αγκάθια της οικονομίας

Η απόφαση του δικαστηρίου για τους μισθούς και η βιωσιμότητα του ΓεΣΥ ξεχωρίζουν ως άμεσοι ή έμμεσοι κίνδυνοι

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η Κύπρος εξήλθε του μνημονίου το Μάρτιο του 2016 ολοκληρώνοντας επιτυχώς το πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής που τέθηκε ενώπιόν της. Ο προϋπολογισμός αυτός ήταν και ο τελευταίος που ψηφίστηκε από την Κυπριακή Δημοκρατία υπό καθεστώς μνημονίου. Έκτοτε, ο κάθε προϋπολογισμός που κατατίθεται ενώπιον της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι ισοσκελισμένος αλλά και πλεονασματικός. «Σύμφωνα με το βασικό μακροοικονομικό σενάριο, οι προοπτικές της κυπριακής οικονομίας μεσοπρόθεσμα αναμένεται να συνεχίσουν να βελτιώνονται», αναγράφεται στις μεσοπρόθεσμες προοπτικές

Ο προϋπολογισμός προνοεί συνολικά έσοδα 9,99 δισ. ευρώ σε σύγκριση με 9,09 δισ. ευρώ το 2019, ενώ παρουσιάζει ετήσια αύξηση 10%, λόγω της ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας και της αύξησης των συνεισφορών για την ετοιμασία της δεύτερης φάσης του ΓεΣΥ από την 1η Μαρτίου 2020.

του προϋπολογισμού του 2016. Και έτσι έγινε. Η εγχώρια ζήτηση ανέκαμψε περαιτέρω, η ανεργία σταδιακά μειώθηκε, βελτιώθηκαν οι επενδυτικές προοπτικές της χώρας, οι ρυθμοί ανάπτυξης συνέχισαν να είναι ισχυροί, ο πληθωρισμός αυξήθηκε σε ελεγχόμενο βαθμό και η ιδιωτική καταναλωση κατέγραψε πολύ καλά ποσοστά. Η ψήφιση των προϋπολογισμών μέχρι και εκείνη τη χρονιά και ιδίως στα χρόνια μεταξύ 2013 – 2016 ήταν πολύ κρίσιμη, με μεγάλες αψιμαχίες μεταξύ των βουλευτών για τις πολιτικές που ακολουθούσαν οι κυβερνώντες, αλλά και για τις πολιτικές που ακολούθησε το κόμμα που ήταν στην εξουσία πριν το κυβερνών. Όποιος βρέθηκε στην ψήφιση του προϋπολογισμού του 2018 θα αντιλήφθηκε πως το κλίμα άλλαξε άρδην από αυτό που επικρατούσε εντός της Βουλής των Αντιπροσώπων μέχρι και το 2016 – 2017. Παρά την όλη κριτική που σε πολλά σημεία γίνεται από την αντιπολίτευση, οι οικονομικοί δείκτες της χώρας απέχουν πολύ από τους αντίστοιχους των προηγούμενων ετών. Αυτό συνθέτει μία «οχετική άνεση»

Όποιος βρέθηκε στην ψήφιση του προϋπολογισμού του 2018 θα αντιλήφθηκε πως το κλίμα άλλαξε άρδην από αυτό που επικρατούσε εντός της Βουλής μέχρι και το 2016 – 2017.

πως θα ψηφιστεί ο προϋπολογισμός δίκως «παράτράγουδα», θα ακουστούν οι στρεβλώσεις του και θα γίνει μια ανάλυση από τους βουλευτές εάν είναι αναπτυξιακός ή μη. Η συζήτηση για τον προϋπολογισμό θα συνεχιστεί με τοποθετήσεις των βουλευτών και σήμερα, Τετάρτη, ενώ το απόγευμα θα πραγματοποιηθεί και η ψήφιση επί του κειμένου. Ο προϋπολογισμός προνοεί συνολικά έσοδα 9,99 δισ. ευρώ σε σύγκριση με 9,09 δισ. ευρώ το 2019, ενώ παρουσιάζει ετήσια αύξηση 10%, λόγω της ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας και της αύξησης των συνεισφορών για την ετοιμασία της δεύτερης φάσης του ΓεΣΥ από την 1η Μαρτίου 2020. Όσον αφορά τις συνολικές δαπάνες της γενικής κυβέρνησης, το 2020 θα φτάσουν τα 9,40 δισ. ευρώ, αυξημένες κατά 13,8%, λόγω της αύξησης των δαπανών στα πλαίσια έναρξης της δεύτερης φάσης

του ΓεΣΥ, από τον Ιούνιο του 2020. Όπως σημειώνεται δε, το δημοσιονομικό ισοζύγιο το 2020 προβλέπεται να είναι πλεονασματικό και συγκεκριμένα στο 2,7% ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Υπάρχουν κίνδυνοι

Παρά το ότι η κυπριακή οικονομία μετά από μια περίοδο ύφεσης διάρκειας τεσσάρων ετών έχει επανέλθει τα τελευταία χρόνια σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης και η ύφεση είναι λέξη που χρησιμοποιείται μόνο για αναφορά στο παρελθόν, υπάρχουν δύο κυρίως κίνδυνοι που μπορούν να χαρακτηριστούν ως απλοί δημοσιονομικοί. Εάν εξαιρέσουμε τους κινδύνους που απορρέουν από το εξωτερικό περιβάλλον, όπως για παράδειγμα την έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχει ο άμεσος κίνδυνος από τις αποφάσεις του

Ανωτάτου Δικαστηρίου για τους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων και ο έμμεσος κίνδυνος που προκύπτει από τις δαπάνες του ΓεΣΥ. Ως άμεσος κίνδυνος είναι οι εφέςεις κατά των πρωτόδικων αποφάσεων του Διοικητικού Δικαστηρίου αναφορικά με τις αποκοπές των μισθών και συντάξεων στο δημόσιο τομέα. Το Διοικητικό Δικαστήριο έκρινε το Μάρτιο του 2019 ως αντισυνταγματικές τις νομοθεσίες που λήφθηκαν κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης για αποκοπές μισθών και μειώσεις των συντάξεων των υπαλλήλων και συνταξιούχων του δημοσίου και ευρύτερου δημοσίου τομέα. Σύμφωνα με τους δημοσίους υπαλλήλους, οι νόμοι κρίθηκαν αντισυνταγματικοί διότι παραβιάζουν το άρθρο 23 του Συντάγματος που αφορά στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας. Οι αιτητές υποστήριξαν στο Δικαστήριο και δικαιώθηκαν ότι οι απολαβές αποτε-

λούν περιουσιακό στοιχείο. Έτσι, η Κύπρος θα πρέπει εάν δικαιωθούν να επιστρέψει σε όσους προσέφυγαν στη δικαιοσύνη γύρω στα 900 εκατ. ευρώ, ενώ δεν αποκλείεται να προχωρήσουν και άλλοι. Η απόφαση αναμένεται στις αρχές Ιανουαρίου. Υπάρχει όμως και ο έμμεσος κίνδυνος, αναφορικά με τη βιωσιμότητα του ΓεΣΥ, ζήτημα που έχει απασχολήσει και τους θεσμούς όπως το ΔΝΤ. Αν συγκρατηθούν στα αυξημένα έστω επίπεδα του 2020 οι δαπάνες του ΓεΣΥ, θα είναι διαχειρίσιμες. Οι δαπάνες υγείας είναι στο υψηλότερο σημείο που βρίσκονταν ποτέ για το 2020. Αν συνεχιστούν οι ίδιες δαπάνες για το 2021 και για το 2022 τότε ενδεχομένως να υπάρξει πρόβλημα στα δημόσια οικονομικά.

Όπως αναφέρεται στον προϋπολογισμό, οι δαπάνες για το 2020 είχαν καθοριστεί στα 6,55 δισ. ευρώ. Η μεγαλύτερη,

Το πλεόνασμα και ο ρόλος του

Η Κύπρος έχει το μεγαλύτερο δημοσιονομικό πλεόνασμα στην ΕΕ, όπου σύμφωνα με τις εκτιμήσεις, το 2019 θα πάει πέραν του 4%. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο δε, κατά το οικονομικό δελτίο του Οκτωβρίου, αναμένει ότι το πρωτογενές πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης δίκως να υπολογίζονται οι δαπάνες εξυπηρέτησης του δημόσιου χρέους, θα αγγίξει το 5,9% του ΑΕΠ το 2019 (από 4,1% που εκτιμούσε τον Απρίλιο).

Από εκεί και πέρα, αναφέρει πως θα μειωθεί στο 4,7% το 2020 (από 4,2% που εκτιμούσε τον Απρίλιο) και θα διατηρηθεί πάνω από το 4% μέχρι και το 2024. Βοηθά όμως αυτό το πλεόνασμα στο προϋπολογισμό του 2020; Ο προϋπολογισμός που ετοιμάζει το κράτος, είναι προϋπολογισμός δαπανών. Άρα, το πλεόνασμα αναφέρεται σε έσοδα που δεν θα μετατραπούν σε δαπάνες. Όμως, το πλεόνασμα βοηθά στη διαχείριση του δημοσίου χρέους.

Συγκεκριμένα, η αποπληρωμή του κεφαλαίου (τόκοι του χρέους) είναι μέρος του προϋπολογισμού, ωστόσο η αποπληρωμή κεφαλαίου του δημοσίου χρέους είναι εκτός προϋπολογισμού και εκεί είναι που μπορεί να βοηθήσει το πλεόνασμα.

από την αναμενόμενη, αύξηση των δαπανών οφείλεται κυρίως στην αύξηση των δημοσίων δαπανών για την υγεία. Συγκεκριμένα, ο προϋπολογισμός του Υπουργείου Υγείας για το 2020 θα ανέλθει στα 926,8 εκατ. ευρώ σε σχέση με 620 εκατ. το 2019, λόγω της σημαντικής ενίσχυσης της λειτουργίας του ΟΚΥΠΥ, ενώ παράλληλα η συνεισφορά του κράτους στο ΓεΣΥ ανέρχεται στα 470 εκατ. ευρώ για το 2020. «Κρίνεται, συνεπώς, ως εξαιρετικά σημαντική η ορθολογική λειτουργία και οικονομική διαχείριση του ΟΚΥΠΥ και η ανάκτηση του κόστους των παρεχόμενων ιατρικών υπηρεσιών του μέσω του συστήματος του ΓεΣΥ, σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ό, τι σήμερα συμβαίνει, προκειμένου να περιοριστεί η κρατική ενίσχυση του ΟΚΥΠΥ στα επίπεδα που είχε αρχικά εκτιμηθεί», καταλήγει στον προϋπολογισμό.

Χρυσή η σκυτάλη της Black Friday στα Χριστούγεννα

Ανεβασμένος κατά 67% ο τζίρος σε πλαστικό χρήμα συγκριτικά με το 2018, περισσότερες οι συναλλαγές κατά 53%

Της ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

Η διαχρονική συνήθεια των καταναλωτών για περισσότερες αγορές λίγο πριν τα Χριστούγεννα δεν θα αλλάξει ούτε φέτος. Μάλιστα, φέτος, αναμένονται ίσως πιο ενισχυμένες οι αγορές, αν πάρουμε τα αποτελέσματα της Black Friday ως ένδειξη. Σύμφωνα με τα στοιχεία, ο τζίρος ήταν ανεβασμένος κατά 67% σε σχέση με την αντίστοιχη Black Friday του 2018, ενώ από άποψη συναλλαγών η αύξηση ήταν στο 53%. Αύξηση είχε σημειωθεί εξάλλου και στην επισκεψιμότητα κυρίως στα καταστήματα ηλεκτρονικών ειδών και των εμπορικών κέντρων. Για παράδειγμα στο

Μετά τα Χριστούγεννα αναμένονται οι εκπτώσεις στην αγορά, αφού οι περισσότεροι ιδιοκτήτες καταστημάτων κυρίως σε είδη ένδυσης και υπόδησης θα προχωρήσουν σε εκπτώσεις από τις 3 Ιανουαρίου.

Παρά την άνοδο στις αγορές Νοεμβρίου, εμπορικό κέντρο μόνος του χρόνου παραμένει ο Δεκέμβριος. Μάλιστα η 23η και η 24η Δεκεμβρίου θεωρούνται οι πιο δυνατές εμπορικές μέρες και αναμένεται ότι τα ταμεία των καταστημάτων θα κτυπήσουν κόκκινο.

My Mall Limassol, καταγράφηκε αύξηση σε επισκεψιμότητα κατά 5% σε σχέση με το 2018. Τα αποτελέσματα της φετινής Black Friday οδηγούν σε δύο συμπεράσματα: πρώτο, ότι ο τομέας των ηλεκτρονικών ειδών κερδίζει έδαφος, αφού θεωρείται δεδομένο ότι ο αυξημένος τζίρος βασίζεται περισσότερο στις αγορές ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών ειδών και προϊόντα τεχνολογίας και λιγότερο στις υπεραγορές και τα είδη ένδυσης και υπόδησης. Δεύτερο, η αύξηση στις συναλλαγές και τον τζίρο δείχνει ότι η διαφημιστική καμπάνια, η οποία ήταν φέτος πιο δυνατή από κάθε άλλη χρονιά, είχε και τα αναμενόμενα αποτελέσματα σχολιάζει ο γ.γ. του Παγκύπριου Συνδέσμου Λιανικού Εμπορίου Μάριος Αντωνίου. Βέβαια πέραν

της διαφήμισης, στους παράγοντες οι οποίοι έχουν επηρεάσει θετικά τον φετινό θεσμό της Black Friday θα πρέπει να σημειωθεί και το γεγονός ότι στις 29 Νοεμβρίου οι περισσότεροι εργοδότες είχαν καταβάλει τους μισθούς στους υπαλλήλους. Ακόμα κι αν η Black Friday, η οποία έχει καθιερωθεί ως η τελευταία Παρασκευή Νοεμβρίου, έχει κερδίσει το καταναλωτικό κοινό της Κύπρου, δεν κατάφερε να ξεπεράσει σε αγορές τον Δεκέμβριο. Ο μήνας των Χριστουγέννων παραμένει λοιπόν ο καλύτερος εμπορικός στο σύνολο του έτους. Η πιο δυνατή μέρα είναι η παραμονή Χριστουγέννων, αλλά αναμένεται ότι η πίτα των καταναλωτών θα μοιραστεί σε Δευτέρα και Τρίτη, δη-

λαδή 23 και 24 Δεκεμβρίου. Έτσι παρά την αύξηση του τζίρου της δεν συγκρίνεται με τους τζίρους των Χριστουγέννων. Και αυτό οφείλεται κυρίως στην φιλοσοφία των γιορτών των Χριστουγέννων, που αφορά την αγορά δώρων για οικογένεια και φίλους αλλά και τροφίμων για τη γιορτινά τραπέζια, πράγμα που συνεπάγεται περισσότερες αγορές.

Στοιχεία λιανικού

Σε γενικές γραμμές το λιανεμπόριο καταγράφει και φέτος μια εξαιρετική χρονιά, ενώ η εικόνα που παρουσιάζει χρόνο με τον χρόνο βελτιώνεται και υπάρχει μεγάλη αισιοδοξία για το 2019 σε σχέση με το 2018, αναφέρει σχετικά ο σύνδεσμος λιανικού. Τα θετικά πρόσημα που κατα-

γράφει κίνηση και τζίρος στην αγορά, επιβεβαιώνονται και από τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας. Τουλάχιστον μέχρι τον Σεπτέμβριο, όπου είναι και τα τελευταία διαθέσιμα, οι επιδόσεις του λιανικού εμπορίου είναι κάθε μήνα και πιο πάνω. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου η αξία των αγορών κατέγραψαν αύξηση κατά 2,6%. Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου, ο όγκος Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου για τον μήνα Σεπτέμβριο 2019 αυξήθηκε κατά 4% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους και έφτασε στις 123,8 μονάδες. Αυξήθηκε παράλληλα η αξία του Κύκλου Εργασιών Λιανικού Εμπορίου κατά 1,5% για τον Σεπτέμβριο σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του

προηγούμενου έτους και έφτασε στις 120,2 μονάδες. Για την περίοδο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2019, ο δείκτης υπολογίζεται ότι σημείωσε αύξηση επίσης 1,5% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2018.

Και οι μικρομεσαίοι

Εξαιρέση από το θετικό κλίμα στο λιανικό, δεν αποτελούν ούτε τα μικρότερα καταστήματα, στα εμπορικά κέντρα των πόλεων. Ήδη οι μικρομεσαίοι επιχειρηματίες έχουν προχωρήσει στις σχετικές παραγγελίες για την περίοδο των εορτών. Μιλώντας στην «Κ» ο γ.γ. της ΠΟΒΕΚ Στέφανος Κουρσάρης χαρακτήρισε την Black Friday ως το καλύτερο έναυσμα για την περίοδο των εορτών, βλέποντας την αγορά να παίρνει τα πάνω της τις τελευταίες μέρες.

Αναμένεται σαφώς αύξηση μετά την καταβολή του 13ου μισθού. Την αγορά στα κέντρα των πόλεων επηρεάζει θετικά και η αλλαγή του καιρού, από ψυχολογικής πλευράς, καθώς η χειμωνιάτικη διάθεση ενισχύει την καταναλωτική τάση, καθώς επίσης και οι χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις των δήμων. Σύμφωνα με τον κ. Κουρσάρη, παρά το γεγονός ότι τα τελευταία χρόνια οι τζίροι που καταγράφουν τα μικρότερα καταστήματα δεν είναι και οι καλύτεροι τις τελευταίες χρονιές, όσοι κατάφεραν να επιβιώσουν, θα παρουσιάσουν φέτος σαφώς βελτιωμένη εικόνα.

Προσφορές και εκπτώσεις

Από άποψη τιμών, αναμένεται ότι θα είναι δελεαστικές και ότι θα υπάρχουν επιλογές για όλα τα πορτοφόλια, ενώ σίγουρα κάποια καταστήματα θα προχωρήσουν σε προσφορές. Μετά τα Χριστούγεννα αναμένονται οι εκπτώσεις, παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει συγκεκριμένη περίοδος διά νομοθεσίας, οι περισσότεροι θα προχωρήσουν, κυρίως ένδυση και υπόδηση, από τις 3 Ιανουαρίου.

Σημειώνεται επίσης ότι τα γενικά καταστήματα θα είναι κλειστά 25 και 26 Δεκεμβρίου όπως επίσης και την 1η, 2 και 6 Ιανουαρίου.

Πιο πάνω ο Νοέμβριος

Σύμφωνα με τα στοιχεία της JCC, ο τζίρος στις ηλεκτρονικές αγορές ήταν την περίοδο Ιανουαρίου - Νοεμβρίου κατά 12% αυξημένος σε σχέση με τον αντίστοιχο περσινό αγγίζοντας τα 3,4 δισεκατομμύρια ευρώ. Σε επίπεδο Νοεμβρίου ωστόσο κατέγραψε μείωση της τάξης του 2%, ίσως για πρώτη φορά, τα τελευταία χρόνια όσον αφορά τις κυπριακές κάρτες που χρησιμοποιούνται στην κυπριακή αγορά. Μείωση ωστόσο που δεν αφορά το λιανεμπόριο, αφού σύμφωνα με τα στοιχεία της JCC, οι συναλλαγές στους τομείς που συνθέτουν το λιανικό, όπως έπιπλα, τρόφιμα, ηλεκτρονικά είδη, παιχνίδια είναι δραματικά αυξημένες για όλο το Νοέμβριο. Έχουν αυξηθεί από την άλλη, η χρήση κυπριακών καρτών στο εξωτερικό κατά 11% για τον Νοέμβριο, ενώ από τον Γενάρη μέχρι σήμερα η αύξηση είναι στο 9%. Ενισχυμένη η αγορά από τις ξένες κάρτες στην Κύπρο, αφού τόσο τον Νοέμβριο όσο και σε επίπεδο έντεκα μηνών καταγράφεται αύξηση 17% και 16% αντίστοιχα.

Αυτό θα μπορούσε να μεταφραστεί σε αυξημένες κατά κεφαλή δαπάνες ξένων επισκεπτών στην Κύπρο. Αύξηση καταγράφουν οι κλάδοι στις επαγγελματικές υπηρεσίες, τις δημόσιες υπηρεσίες, τα εστιατόρια, τα είδη ηλεκτρονικών ειδών, τα περιπτερά και τα αρτοποιεία. Μείωση καταγράφουν τα καταστήματα ειδών DIY και οι ταξιδιωτικοί πράκτορες.

Δίνουν στην Κύπρο ψήφο εμπιστοσύνης για συλλογικές επενδύσεις

Αύξηση 12% σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο τα υπό διαχείριση κεφάλαια - Ανήλθαν στα 7,7 δισ. ευρώ

Επιμέλεια ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Τα υπό διαχείριση κεφάλαια των συλλογικών επενδύσεων στην Κύπρο ανέρχονται στα 7,7 δισεκατομμύρια ευρώ. Αναλυτικότερα, το συνολικό ενεργητικό των υπό διαχείριση εταιρειών διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων που εποπτεύει η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς Κύπρου κατέγραψαν αύξηση για το 3ο τρίμηνο του 2019 της τάξης του 12% σε σύγκριση με το 2ο τρίμηνο του ίδιου έτους. Με βάση τα στατιστικά στοιχεία για το 3ο τρίμηνο του 2019, η ΕΚΚ έχει υπό την εποπτεία της συνολικά 203 Εταιρείες Διαχείρισης Συλλογικών Επενδύσεων και Οργανισμούς Συλλογικών Επενδύσεων. Από αυτές, οι 130 έχουν δραστηριότητες. Από το σύνολο των εταιρειών, οι 104 είναι Εξωτερικά Διαχειριζόμενοι ΟΣΕ, οι 58 Εσωτερικά Διαχειριζόμενοι ΟΣΕ, και οι 41 Εξωτερικοί Διαχειριστές. Ο συνολικός αριθμός Εταιρειών Διαχείρισης περιλαμβάνει, 28 ΔΟΕΕ, 67 ΔΟΕΕ κάτω των Ορίων και 4 Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ.

Το συνολικό Ενεργητικό υπό Διαχείριση, το 3ο τρίμηνο του 2019, ανερχόταν στα €7,7 δισ., καταγράφοντας αύξηση της τάξης του 12% σε σχέση

ετήσια έκθεση της Επιτροπής για το 2018. Παραδίδοντας την έκθεση η κα Καλογήρου είπε πως, η Επιτροπή έχει προβεί σε πολλές παρατηρήσεις και επέβαλε πρόστιμα ύψους 7,5 εκατ. ευρώ για το 2019, ποσό που κατατίθεται στο πάγιο ταμείο της Δημοκρατίας. Είπε ακόμη ότι «έχουμε μια ανάπτυξη της τάξης του 170% τα τελευταία πέντε χρόνια». Αναφερόμενη σε νέα έργα, η κ. Καλογήρου σημείωσε, μεταξύ άλλων, τις εναλλακτικές μορφές χρηματοδότησης, προσθέτοντας ότι «ανακοινώ-

Με βάση τα στατιστικά στοιχεία για το 3ο τρίμηνο του 2019, η Κεφαλαιαγορά έχει υπό την εποπτεία της συνολικά 203 εταιρείες διαχείρισης συλλογικών επενδύσεων και οργανισμούς συλλογικών επενδύσεων (ΟΣΕ).

Σε ό,τι αφορά την επενδυτική πολιτική των ΟΣΕΚΑ, αυτά επενδύουν περίπου το 80% του Ενεργητικού υπό Διαχείριση σε Κινητές Αξίες, ενώ ακολουθούν με ποσοστό 10% οι επενδύσεις σε καταθέσεις.

με το 2ο τρίμηνο του 2019, ενώ η συνολική Καθαρή Αξία ενεργητικού ήταν €5,6 δισ. Το 64,6% του Ενεργητικού υπό Διαχείριση προερχόταν από ΔΟΕΕ, το 28,2% από ΔΟΕΕ κάτω των ορίων, το 3,2% από Εταιρείες Διαχείρισης ΟΣΕΚΑ, το 2,7% από ΚΕΠΠΕΥ και μόλις το 1,3% από εποπτευόμενους ΟΣΕ, οι οποίοι είναι υπό τη διαχείριση μη Κυπριακών Εταιρειών Διαχείρισης. Σε ό,τι αφορά την επενδυτική πολιτική των ΟΣΕΚΑ, αυτά επενδύουν περίπου το 80% του Ενεργητικού υπό Διαχείριση σε Κινητές Αξίες, ενώ ακολουθούν με ποσοστό 10% οι επενδύσεις σε καταθέσεις. Όσον αφορά τους ΟΕΕ, ΟΕΕΠΑΠ και ΚΟΕΕ, το 40% του Ενεργητικού υπό Διαχείριση αφορά επενδύσεις σε Ιδιωτικό Μετοχικό Κεφάλαιο και το 15% σε Ακίνητα.

Συνολικά υπάρχουν 117 ΟΣΕ με δραστηριότητες. Το 71% του Ενεργητικού υπό Διαχείριση, κατέχεται από 105 κυπριακούς ΟΣΕ (10 ΟΣΕΚΑ, 32 ΟΕΕ, 62 ΟΕΕΠΑΠ και 1 ΚΟΕΕ). Από το σύνολο των 117 ΟΣΕ με δραστηριότητες, οι 78 επενδύουν στην Κύπρο μερικώς ή ολικώς, ενώ οι επενδύσεις στην Κύπρο αντιστοιχούν σε €1,9 δισ. (26% του συνολικού Ενεργητικού υπό Διαχείριση). Το 48% των επενδύσεων στην Κύπρο, αφορά επενδύσεις σε Ιδιωτικό Μετοχικό Κεφάλαιο, ενώ οι επενδύσεις σε Ακίνητα αποτελούν το 15%.

Πρόστιμα 7,5 εκατ.

Την ίδια ώρα, η Πρόεδρος της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς Δήμητρα Καλογήρου παρέδωσε την

φεύρεση υρεσιτεχνία πινόηση

Αν το μόνο που λείπει από την ιδέα σου είναι το €

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

ΔΑΝΕΙΑ InnovFin

Δάνεια InnovFin SME Guarantee Facility για νεοφυείς (startup) και καινοτόμες επιχειρήσεις, με την εγγύηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Επενδύσεων.

- Από €25.000 μέχρι και €500.000
- Μειωμένες ή καθόλου απαιτήσεις για παροχή εξασφαλίσεων
- Διάρκεια 12-120 μήνες

www.bankofcyprus.com.cy | 800 00 800

Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στα Καταστήματά μας ή στα Κέντρα Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Τράπεζα Κύπρου

Η χρηματοδότηση υποστηρίζεται από το InnovFin SME Guarantee Facility, τον μηχανισμό εγγύησης των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων με την οικονομική στήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπό τα χρηματοδοτικά μέσα που προβλέπονται στο Πλαίσιο του Επενδυτικού Σχεδίου για την Ευρώπη. Ο σκοπός του ΕΤΣΕ είναι να συμβάλει στη χρηματοδότηση και την υλοποίηση παραγωγικών επενδύσεων εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να διασφαλίσει τη δυνατότητα αυξημένης πρόσβασης στη χρηματοδότηση.

InnovFin SME Guarantee

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Το πραγματικό πρόβλημα του λιανικού εμπορίου

Την onόμασαν Black Friday, στις ΗΠΑ, επειδή η επόμενη μέρα από την αργία της γιορτής των Ευχαριστιών καθιερώθηκε ως μέρα μεγάλων εκπτώσεων στα καταστήματα για να ξεπουλήσουν τα εμπορεύματα που έμειναν. Βέβαια, ο χαρακτηρισμός δόθηκε από την τοπική αστυνομία, εξαιτίας του συνωστισμού, της κυκλοφοριακής συμφόρησης ακόμα και βιαιών επεισοδίων, που προκάλούσε η επέλαση των καταναλωτών οι οποίοι έσπευδαν να εκμεταλλευθούν τις ευκαιρίες.

Όπως πολλές νέες ιδέες επεκτάθηκε κι αυτή στην Ευρώπη, προκαλώντας διαφορετικές αντιδράσεις. Στη Γαλλία, οι έμποροι κατάφεραν να ψηφιστεί από τη Βουλή νόμος που απαγορεύει τις προσφορές αυτές επειδή δεν περιλαμβάνονται στις περιόδους που επιτρέπονται εκπτώσεις. Η ρητορική που συνόδευε τη νομοθετική πρωτοβουλία ήταν η καταδίκη του «υπερκαταναλωτισμού» αλλά και η αποφυγή «καταστροφικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων». Κλασική γαλλική αντιδραση!

Στην Ελλάδα έγινε, επίσης, το αναμενόμενο. Πονηριές. Τέντωσαν την Παρασκευή αυτή και η διάρκεια της Black Friday ξεπέρασε την εβδομάδα. Κατέστρεψαν μια μέρα που θα είχε χρησιμότητα για να «ξεπουλήσουν» στοκ εμπορευμάτων ενισχύοντας την ρευστότητά τους.

Την έκαναν μία επιπλέον, άτυπη περίοδο εκπτώσεων. Στην πραγματικότητα, πρίδιναν το κλαδί που κάθονται. Επλήξαν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, που αδιαφορούν για

Πονηριές. Η διάρκεια της Black Friday ξεπέρασε την εβδομάδα. Κατέστρεψαν μια μέρα που θα είχε χρησιμότητα για να «ξεπουλήσουν» στοκ εμπορευμάτων.

τις περισσότερες μέρες εκπτώσεων όταν διασθάνονται ότι οι εκπτώσεις είναι εικονικές και πιστεύουν ότι τους παραπλανούν. Οι καταναλωτές είναι περισσότερο δύσπιστοι και ευφύεις από όσο νομίζουν οι έμποροι.

Μεγάλη εμπορική ηλεκτρονική πλατφόρμα, που καταγράφει τιμές σε πολλούς κλάδους, καταλήγει στο εύρημα ότι την υποτιθέμενη Black Friday (του 2018) από τα προϊόντα που διατέθηκαν μόνο το 15% είχε σημαντική έκπτωση σε σχέση με προηγούμενες περιόδους, ενώ περίπου το 1,5% παρουσίασε αύξηση στην τιμή. Το υπόλοιπο 83,5% των προϊόντων προσφέρθηκε σε παρόμοια τιμή, με συμβολικές εκπτώσεις πολύ μικρότερες από 10%.

Το αποτέλεσμα αυτής της πρακτικής ήταν ότι τη συγκεκριμένη Παρασκευή, εφέτος, δεν είχε ιδιαίτερη κίνηση η αγορά. Δεν υπήρχε κοσμοσυρροή και κυκλοφοριακή συμφόρηση όταν άνοιξαν τα καταστήματα, απλά κάποιοι εκμεταλλεύθηκαν την ευκαιρία για βόλτα στα μαγαζιά, επισκεπτόμενοι καταστήματα με ούτως ή άλλως φθηνά προϊόντα, κυρίως ρούχα. Το εν-

διαφέρον είναι ότι ενώ κατήργησαν τη μέρα και την ευκαιρία που δημιουργούσε, συνεχίζουν στην ίδια κατεύθυνση.

Επιδιώκουν να μην περιορίζονται οι προσφορές, τα καταστήματα να μπορούν να κάνουν προσφορές όποτε επιθυμούν. Καμία αντίρρηση. Κάθε κατάστημα, κάθε αλυσίδα να κάνει προσφορές όποτε έχει την ανάγκη, την επιλογή ή τη δυνατότητα. Αυτό, όμως, που κυρίως πρέπει να διασφαλίσει το λιανικό εμπόριο είναι το κύριο χαρακτηριστικό του εμπορίου, γενικά. Την εμπιστοσύνη.

Η ελληνική αγορά πάσχει από έλλειμμα εμπιστοσύνης σε πολλά επίπεδα. Οι καταναλωτές υποψιάζονται ότι τους παραπλανούν. Οι ίδιοι οι εμπορευόμενοι ανησυχούν ότι όσοι συναλλάσσονται μαζί τους δεν είναι συνεπείς. Θα καθυστερήσουν την εξόφλησή τους αν δεν αθετήσουν εντελώς τις υποχρεώσεις τους. Ο εφιάλτης όλων είναι πως ο άλλος με τον οποίο έχουν συναλλαγές θα ανακοινώσει αιφνιδιασ ότι δεν μπορεί να εκτελέσει τη συμφωνία τους και απαιτεί νέες τιμές, νέες προθεσμίες, νέους όρους συνεργασίας.

Οι ιδιοκτήτες που προσφέρουν ακίνητα προς ενοικίαση φοβούνται ότι θα έχουν διαφυγόντα έσοδα για τα οποία θα πληρώσουν φόρο αλλά και ζημίες από εγκατάλειψη των ακινήτων. Κι όλοι γνωρίζουν ότι δεν έχουν δυνατότητα να λύσουν γρήγορα τις διαφορές τους, ούτε αν αναλάβουν το κόστος και προσφύγουν στη Δικαιοσύνη. Θα υποστούν ζημίες ή θα είναι αν- συνεπείς και οι ίδιοι. Ξέρουμε τι επιλέγουν.

Εμφανίστηκε μαζί με τους αυλικούς της στον σιδηροδρομικό σταθμό του Νέου Δελχί κάποια μέρα στις αρχές της δεκαετίας του '70. Δεν ήταν διατεθειμένη να το κουνήσει από εκεί.

Σε μια γωνιά της αίθουσας των VIP έσπασε το παλάτι της. Νεπαλέζοι ακόλουθοι της ντυμένοι με στολή υπαρέτη απήλασαν στο πάτωμα τα χαλιά της, μετέφεραν προσεκτικά την γκαρνταρόμπα της, ξεσκόνισαν ένα ασμένιο σερβίτσιο τσαί. Είχε μαζί και τα δύο παιδιά της. Την αποκαλούσαν «μεγαλειοτάτη».

Η μυστήρια γυναίκα υποστήριζε ότι ήταν απόγονος μιας βασιλικής οικογένειας, η οποία έχασε τη πλούτη της όταν, έναν αιώνα νωρίτερα, οι Βρετανοί είχαν προσαρτήσει τα εδάφη τους. Ζητούσε από την κυβέρνηση της Ινδίας απονομή δικαιουσύννης. Ηθελε να της επιστραφούν όλα ι-σχυριζόταν ότι κάποτε της ανήκαν. Πολλοί την πίστεψαν.

Δημοσιογράφοι από κάθε γωνιά της Γης την επισκέπτονταν στον σταθμό των τρένων πρόθυμοι να καταγράψουν τις διηγήσεις της. Θεωρούσαν ότι η ιστορία της γυναίκας με το ανέκ-

Η μυστήρια γυναίκα υποστήριζε ότι ήταν απόγονος μιας βασιλικής οικογένειας, η οποία έχασε τη πλούτη της όταν, έναν αιώνα νωρίτερα, οι Βρετανοί είχαν προσαρτήσει τα εδάφη τους.

φραστο πρόσωπο συμπύκνωνε το δράμα ενός λαού. Η ινδική κοινωνία, βαθιά πληγωμένη από τη βρετανική αποικιοκρατία, αναζητούσε νέα σύμβολα.

Δέκα χρόνια πέρασε στον σταθμό η βασίλισσα του τίποτα, διευρύνοντας τη μάζα των πιστών οπαδών της και τη λίστα των συνεντεύξεων που είχε δώσει. Μέχρι που η ινδική κυβέρνηση, φοβούμενη ταραχές από κάποια απόπειρα εκδίωξης της, παραχώρησε στην οικογένεια μια μεγάλη έκταση με ένα οίκημα για να στήσουν εκεί το παλάτι

τους. Τα χρόνια πέρασαν, οι επισκέψεις των ανταποκριτών συνεχίστηκαν. Ωσπου η Ελέν Μπάρι, μια δημοσιογράφος των New York Times, μιας εκ των εφημερίδων που είχαν συμβάλει στη συντήρηση του μύθου, αποφότισε να θέσει τις σωστές ερωτήσεις. Η δική της έρευνα πάνω στα κενά των διηγήσεων και των ισχυρισμών της οικογένειας αποκάλυψε ότι δεν υπήρχε τίποτε το βασιλικό στο παρελθόν της.

Ήταν η μόνη δημοσιογράφος που δεν πάτησε σε σπαρμένη γη, αλλά έσκαψε μόνη της για την αλήθεια. Όλοι οι προηγούμενοι έπιαναν το νήμα της ιστορίας από εκεί όπου το είχε αφήσει ο τελευταίος ανταποκριτής. Έμεναν στην επιφάνεια. Έτσι επιβίωσε σχεδόν για 40 χρόνια ένα μεγάλο ψέμα.

Δημοσιογραφικά λάθη γίνονταν πάντα. Στην εποχή μας, όμως, δεν χρειάζονται στρατιές ξένων ανταποκριτών και κάποιο πλημμελές ρεπορτάζ για να διαιωνιστεί μια κάλπικη είδηση. Αρκεί να μοιραστούμε ακρίτως ό,τι εμφανίζεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Η **Ελίζαμπεθ Σπέχαρ** είχε μεσολαβήσει πραγματοποιώντας τηλεφωνική επικοινωνία και με τους δύο ηγέτες ούτως ώστε να παρευρεθούν.

Εΐχαν άλλες προτεραιότητες...

Αναστασιάδης και Ακιντζι αρνήθηκαν να παρευρεθούν στην εκδήλωση των Ηνωμένων Εθνών

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Το βεβαρημένο τους πρόγραμμα επικαλέστηκαν ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Νίκος Αναστασιάδης και ο Τ/κ ηγέτης Μουσταφά Ακιντζι για να απορρίψουν τελίως την πρόσκληση της Ειδικής Αντιπροσώπου του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, για να παραστούν στην δεξίωση που έδωσε στο Λάδρα Πάλας το βράδυ της Τρίτης. Είχε προηγηθεί τηλεφωνική επικοινωνία της Ελίζαμπεθ Σπέχαρ με τους δύο ηγέτες ξεχωριστά ούτως ώστε να παρευρεθούν.

Τι μεσολάβησε ώστε να αρνηθούν οι δύο ηγέτες να παρευρεθούν στην εκδήλωση των Ηνωμένων Εθνών ήταν το ζήτημα που επικράτησε και στα πολιτικά και στα δημοσιογραφικά πηγαδάκια το πρωί της Τρίτης, δεδομένου ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε προλάβει να κοινοποιήσει τη Δευτέρα πως θα παρευρεθεί στην εκδήλωση μαζί με τον Τ/κ ηγέτη. Πολιτικοί κύκλοι είχαν διεισδυθεί κατά πόσο η άρνηση των δύο ηγετών συνδέεται με τις τελευταίες δηλώσεις Ερντογάν, η αλήθεια ωστόσο είναι πως και οι δύο ηγέτες είχαν άλλες προτεραιότητες.

Ο Τ/κ ηγέτης Μουσταφά Ακιντζι αρνήθηκε τελικώς να παρευρεθεί καθώς, όπως λένε διπλωματικές πηγές, ήθελε να προετοιμαστεί καταλλήλως για την διακαναλική που έχει την Τετάρτη και

Ο Νίκος Αναστασιάδης έπρεπε να παρευρεθεί στην παρουσίαση του βιβλίου του Φώτου Φωτιάδη, ενώ ο Μουσταφά Ακιντζι έπρεπε να προετοιμαστεί για τη διακαναλική που έχει την Τετάρτη.

κατά την οποία θα συζητηθεί η συνάντηση στο Βερολίνο. Από πλευράς του Προέδρου, κυβερνητικές πηγές αναφέρουν πως έχει ανειλημμένο βεβαρημένο πρόγραμμα, καθώς θα παρευρεθεί σε δύο εκδηλώσεις και την επόμενη μέρα ταξιδεύει για Βρυξέλλες. Βάσει βεβαίων του προγράμματος που κοινοποιείται στα ΜΜΕ, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είχε να παρευρεθεί μόνο σε μία εκδήλωση το απόγευμα και συγκεκριμένα στην παρουσίαση του βιβλίου του Φώτου Φωτιάδη «Απόσταγμα Ζωής. Επιστολές-Κείμενα-Αρθρογραφία» η οποία δεν συμπίπτει με την ώρα της εκδήλωσης των Ηνωμένων Εθνών.

Έσπευσαν για διευκρινίσεις

Ο θόρυβος ωστόσο που προκάλεσε η ακύρωση του Προέδρου, ανάγκασε

το Προεδρικό να προβεί σε διευκρινιστική δήλωση για τους λόγους της ακύρωσης και το τι προηγήθηκε. Όπως αναφέρεται, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είχε εξαρχής σκοπό να πάει δεδομένου και του βεβαρημένου προγράμματός του, όμως αποδέχθηκε την πρόκληση να παρευρεθεί στην εκδήλωση όταν πληροφορήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη ότι θα παρευρίσκετο ο Τουρκοκύπριος Ηγέτης Μουσταφά Ακκιντζι. «Όταν ενημερώθηκε η Προεδρία της Δημοκρατίας ότι ο κ. Μουσταφά Ακκιντζι δεν θα παρευρίσκετο τελικά στην εκδήλωση εξαιτίας άλλων υποχρεώσεων που έχει, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημέρωσε τα Ηνωμένα Έθνη ότι δεν θα παρευρεθεί και ο ίδιος για να εκπληρώσει το δικό του ανειλημμένο βεβαρημένο πρόγραμμα».

Πρωτοβουλία από Σπέχαρ

Η εκδήλωση διοργανώθηκε με την ευκαιρία του τέλους του έτους, από την Ειδική Αντιπροσώπου του γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών στην Κύπρο Ελίζαμπεθ Σπέχαρ, και σε αυτή είχαν προσκληθεί, εκτός από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη και τον Τ/κ ηγέτη, πολιτικοί και άλλες προσωπικότητες και από τις δύο κοινότητες της Κύπρου, καθώς και ξένοι διπλωμάτες. Σύμφωνα πάντως με διπλωματικούς κύκλους, η Ελίζαμπεθ Σπέχαρ είχε εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της για παρουσία και των δύο ηγετών

καθώς θα ήταν μία ευκαιρία να έρθουν οι δύο πλευρές πιο κοντά μετά την πρόσφατη διαμάχη που καταγράφηκε στο Βερολίνο. Κυβερνητικές πηγές αναφέρουν πως επικοινωνήσε τηλεφωνικά με τον Νίκο Αναστασιάδη για να τον ενημερώσει πως ο κ. Ακιντζι θα είναι παρών στην εκδήλωση και να τον προτρέψει να παρευρεθεί και ο ίδιος. Τ/κ πηγές σημειώνουν βεβαίως πως το ίδιο έπραξε και με τον Τ/κ ηγέτη, ενημερώνοντάς τον πως θα ήταν καλή ιδέα να παρευρεθεί δεδομένου ότι θα παρευρεθεί και ο Νίκος Αναστασιάδης. Πρόσκληση που όχι μόνο δεν καρποφόρησε στην προσπάθεια να έρθουν οι δύο πλευρές κοντά, αλλά προκάλεσε περαιτέρω προβλήματα.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως πριν από μερικές μέρες πραγματοποιήθηκε η συνάντηση των δύο ηγετών στο Βερολίνο με τον γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών, κατά την οποία οι δύο ηγέτες δεσμεύτηκαν να επιτύχουν μια διευθέτηση βασισμένη σε μια διζωνική και δικαιοδική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως ορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, συμπεριλαμβανομένου του ψηφίσματος του 1991 και συμφώνησαν ότι η επίτευξη μιας συνολικής διευθέτησης του Κυπριακού μέσα σε ένα προβλέψιμο χρονικό ορίζοντα, είναι υψηλής σημασίας για τη μελλοντική ευημερία και των δύο κοινοτήτων και ότι το υφιστάμενο status quo είναι μη βιώσιμο.

ΑΠΟΨΗ

Του **ΝΙΚΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΡΑ**

Η Βρετανία σε δίνη δίχως ορατό τέλος

ΟΙ ΓΕΝΙΚΕΣ εκλογές στη Βρετανία αύριο είναι οι τρίτες μέσα σε πέντε χρόνια. Η χώρα με παράδοση σε σταθερές κυβερνήσεις και κοινωνική συναίνεση βρίσκεται στη δίνη του Brexit και είναι πολύ πιθανό ότι ούτε αυτή η εκλογική αναμέτρηση θα οδηγήσει σε σταθερότητα και ηρεμία. Αυτό συμπεραίνεται όχι μόνον από το τι θα βγάλει η κάλπη, αλλά από το γεγονός ότι τα βαθύτερα προβλήματα της χώρας δεν αντιμετωπίζονται όσο η αναμέτρηση επικεντρώνεται στο ζήτημα της εξόδου από την Ευρωπαϊκή Ένωση (με ή χωρίς συμφωνία). Το μίσος και οι εντάσεις που αποδεσμεύθηκαν με το δημοψήφισμα του 2016, που σήμερα κατακλύζουν τον δημόσιο χώρο και τις σχέσεις μεταξύ ανθρώπων, δεν δικαιολογούνται μόνο από το πόσο η Βρετανία δεσμεύεται από «τη γραφειοκρατία» των Βρυξελλών. Η Βρετανία καλείται να διαχειριστεί τις επιπτώσεις της απώλειας του πλούτου και των μύθων του αυτοκρατορικού της παρελθόντος, καθώς εξελίσσεται σε άλλη μία χώρα που πρέπει να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της εποχής – στο εσωτερικό και στο εξωτερικό.

Από τους κύριους λόγους της σημερινής ταραχής είναι οι αλλαγές και οι οικονομικές δυσκολίες που έπληξαν τη Βρετανία, όπως και πολλές άλλες χώρες την εποχή της παγκοσμιοποίησης. Η αποβιομηχανοποίηση και η φτώχεια σε πολλές περιοχές έπληξαν πολλούς. Σε συνδυασμό με τη λιτότητα που επιβλήθηκε από το Συντηρητικό Κόμμα όταν εξελέγη το 2010, αυτό οδήγησε σε συνεχή επιδείνωση στους δείκτες της ποιότητας ζωής. Με νέα εκλογική νίκη το 2015, το ίδιο κόμμα αποφάσισε να διεξαχθεί και το δημοψήφισμα του Brexit, τα αποτελέσματα του οποίου συγκλόνησαν και την πολιτική και την κοινωνία. Τώρα, με νέο αρχηγό τον Μπόρις Τζόνσον, οι Συντηρητικοί προηγούνται στις δημοσκοπήσεις. Το αποτέλεσμα μεθυστικό, όμως, δεν είναι σίγουρο. Ουδείς μπορεί να προβλέψει εάν ο συσχετισμός δυνάμεων στη Βουλή των Κοινοτήτων (με τις 650 έδρες) θα επιτρέψει τον σχηματισμό λειτουργικής κυβέρνησης. Αναλυτές επισημειώνουν ότι μικρότερα κόμματα που δεν επιθυμούν το Brexit μπορεί να αυξήσουν τα ποσοστά τους και να συμμαχήσουν με τους Εργατικούς. Όπως τονίζει ο βετεράνος πολιτικός Ντένις Μακσέιν, αυτά τα κόμματα ίσως να μην μπορούν να συνεργαστούν σε κυβερνητικό συνασπισμό, αλλά έχουν δεσμευθεί υπέρ νέου δημοψηφίσματος για την παραμονή ή όχι της χώρας στην Ε.Ε. Στοιχείο των εκλογών που αδυνατούν να προβλέψουν οι δημοσκοπήσεις είναι ο βαθμός στον οποίο ψηφοφόροι των Εργατικών ή των Φιλελεύθερων Δημοκρατών (Liberal Democrats, ή Lib Dems) θα ενώσουν τις δυνάμεις τους σε κάποιες περιοχές, ώστε με «τακτική ψήφο» να αποτρέψουν τη νίκη Συντηρητικών. Εξάλλου, στις εκλογές του 2017 οι Συντηρητικοί προηγούνταν

πολύ στις δημοσκοπήσεις, αλλά έχασαν την πλειοψηφία τους στη Βουλή.

Στοιχείο που περιπλέκει περισσότερο την ουσία της εκλογικής αναμέτρησης είναι οι ηγέτες των δύο μεγαλύτερων κομμάτων. Ο Τζόνσον –χαρισματικός αλλά αναξιόπιστος για πολλούς– θέλει να οδηγήσει τη χώρα σε συμφωνία με την Ε.Ε. για σκληρό Brexit. Το μήνυμά του, «Get Brexit Done» (να ολοκληρώσουμε το Brexit), αρέσει σε πολλούς που κουράστηκαν με την ατελείωτη διαπραγμάτευση. Πέρα από την υποσχηση να αυξήσει δαπάνες για την υγεία και την αστυνομία (να εξαλείψει κάποιες από τις συνέπειες της πολιτικής του κόμματός του, με άλλα λόγια), ο Τζόνσον δεν αναφέρεται στις δυσκολίες που η χώρα θα αντιμετωπίσει μετά την έξοδο από την Ε.Ε. Ψηφοφόροι που δεν θέλουν τον Τζόνσον και το Brexit, βέβαια, διατάζουν να ψηφίσουν τους Εργατικούς με ηγέτη τον Τζέρεμι Κόρμπιν. Ο βετεράνος ακτιβιστής της αριστερής πτέρυγας του κόμματος δεν είχε πάρει σαφή

Μια ιδιαίτερα σοβαρή παράμετρος είναι ότι οι κοινωνικές ισορροπίες και η πολιτική κουλτούρα του παρελθόντος έχουν κλονιστεί.

θέση εναντίον του Brexit, όμως υποστηρίζει νέα διαπραγμάτευση με την Ε.Ε. πριν από τη διεξαγωγή νέου δημοψηφίσματος. Πολλοί φοβούνται πως η πολιτική του Κόρμπιν είναι υπερβολικά αριστερή, ενώ οι στενές σχέσεις του με αντισημιτικούς κύκλους προκαλούν έντονη αναστοχή, με αποκορύφωμα την έκκληση του αρχιραββίνου της Βρετανίας οι ψηφοφόροι να μη στηρίξουν τους Εργατικούς. Οι Εργατικοί, με άλλα λόγια, δεν είναι η αυτόματη επιλογή για όσους διαφωνούν με το Brexit. Ετσι, μικρότερα κόμματα, όπως οι Lib Dems, ίσως ενισχυθούν προκειμένου να διαδραματίσουν μεγαλύτερο ρόλο την επόμενη ημέρα.

Οι κοινωνικές ισορροπίες και η πολιτική κουλτούρα του παρελθόντος έχουν κλονιστεί. Αυτό δεν φαίνεται μόνο στον πολιτικό στίβο, αλλά και στην κοινωνία –στις απειλές και στη βία, πραγματική και μεταφορική– που στοχοποιεί ανθρώπους και ομάδες, που διχάζει την κοινωνία, βθαίνοντας τα ρήγματα που φάνηκαν τόσο έντονα τα τελευταία χρόνια.

Η εξέδος από την Ε.Ε. παρουσιάστηκε από τους συντηρητικές του Brexit ως λύση σε προβλήματα για τα οποία η συμμετοχή στην Ε.Ε. δεν ευθύνεται. Όσο η πολιτική τάξη αδυνατεί να ξεφύγει από την παγίδα του Brexit –παρουσιάζοντας το είτε ως λύση είτε ως καταδίκη– τότε ούτε το Brexit ούτε οι απανωτές εκλογές θα τα λύσουν.

ΑΡΘΡΟ

Της **ΟΥΡΟΥΛΑ ΦΟΝ ΝΤΕΡ ΛΑΪΕΝ**

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία

Τα δάση καίγονται από την Αμερική μέχρι την Αυστραλία. Οι έρημοι στην Αφρική και την Ασία επεκτείνονται. Η άνοδος της στάθμης των θαλασσών απειλεί τις ευρωπαϊκές πόλεις. Η ανθρωπότητα έχει βιώσει τέτοια φαινόμενα και στο παρελθόν, αλλά όχι με αυτούς τους ρυθμούς. Η επιστήμη μάς λέει ότι μπορούμε ακόμη να σταματήσουμε αυτή την επιδημία, αλλά ο χρόνος τελειώνει.

Θέλουμε, εμείς οι άνθρωποι, να συνεχίσουμε να ζούμε καλά και με ασφάλεια σε αυτόν τον πλανήτη; Η ανθρωπότητα βρίσκεται αντιμέτωπη με μια υπαρκτική απειλή — την οποία όλος ο κόσμος άρχιζε πλέον να βλέπει. Τα δάση καίγονται από την Αμερική μέχρι την Αυστραλία. Οι έρημοι στην Αφρική και την Ασία επεκτείνονται. Η άνοδος της στάθμης των θαλασσών απειλεί τις ευρωπαϊκές πόλεις μας, καθώς και τα νησιά του Ειρηνικού. Η ανθρωπότητα έχει βιώσει τέτοια φαινόμενα και στο παρελθόν, αλλά όχι με αυτούς τους ρυθμούς.

Η επιστήμη μάς λέει ότι μπορούμε ακόμη να σταματήσουμε αυτή την επιδημία, αλλά ο χρόνος τελειώνει. Η νέα Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν προτίθεται να χάσει καθόλου χρόνο. Σήμερα, λιγότερο από δύο εβδομάδες από την έναρξη της θητείας μας, παρουσιάζουμε τον οδικό χάρτη για μια Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία.

Στόχος μας είναι να καταстоύμε η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050, επιβραδύνοντας την υπερθέρμανση του πλανήτη και μετριάζοντας τις επιπτώσεις της. Αυτό είναι καθήκον της δικής μας γενιάς και της επόμενης, όμως η αλλαγή πρέπει να ξεκινήσει τώρα — και ξέρουμε ότι μπορούμε να την επιτύχουμε.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία που παρουσιάζουμε σήμερα είναι η νέα στρατηγική της Ευρώπης για την ανάπτυξη. Θα μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ενώ παράλληλα θα δημιουργήσει θέσεις εργασίας και θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής μας.

Πρόκειται για τον «πράσινο» άξονα πάνω στον οποίο θα κινηθούν όλες μας οι πολιτικές — από τις μεταφορές μέχρι

τη φορολογία, από τα τρόφιμα έως τη γεωργία, από τη βιομηχανία μέχρι τις υποδομές. Με την Πράσινη Συμφωνία μας θέλουμε να επενδύσουμε στην καθαρή ενέργεια και να επεκτείνουμε το σύστημα εμπορίας εκπομπών, καθώς επίσης να ενισχύσουμε την κυκλική οικονομία και να διαφυλάξουμε τη βιοποικιλότητα της Ευρώπης.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία δεν αποτελεί μονάχα αναγκαιότητα: θα λειτουργήσει παράλληλα και ως κίνητρο για νέες οικονομικές ευκαιρίες. Πολλές ευρωπαϊκές επιχειρήσεις καταβάλλουν ήδη προσπάθειες να γίνουν «πράσινες». Μειώνουν το αποτύπωμα άνθρακα και ανακαλύπτουν τις καθαρές τεχνολογίες.

Στόχος μας είναι να καταστούμε η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050, επιβραδύνοντας την υπερθέρμανση του πλανήτη και μετριάζοντας τις επιπτώσεις της.

Αντιλαμβανόμαστε ότι ο πλανήτης μας έχει όρια: Οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις όλων των μεγεθών καταλαβαίνουν ότι όλοι πρέπει να μεριμνήσουν για το κοινό μας σπίτι. Γνωρίζουν επίσης ότι, εάν ανακαλύψουν τις βιώσιμες λύσεις του αύριο, θα εξασφαλίσουν το πλεονέκτημα του πρωτοπόρου.

Αυτό που χρειάζονται οι επιχειρήσεις και όλοι όσοι θα λειτουργήσουν ως παράγοντες αλλαγής είναι η εύκολη πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Γι' αυτόν τον σκοπό θα θέσουμε σε εφαρμογή ένα

Βιώσιμο Ευρωπαϊκό Επενδυτικό Σχέδιο. Το Σχέδιο αυτό θα στηρίξει επενδύσεις ύψους ενός τρισεκ. ευρώ κατά την επόμενη δεκαετία. Θα συνεργαστούμε στενά με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, την κλιματική τράπεζα της Ευρώπης.

Τον επόμενο Μάρτιο θα προτείνουμε τον πρώτο ευρωπαϊκό νόμο για το κλίμα με σκοπό να χαράξουμε τη μελλοντική πορεία και να την καταστήσουμε μη ασυμμετρική: επενδυτές, φορείς καινοτομίας και επιχειρηματίες χρειάζονται σαφείς κανόνες για τον προγραμματισμό

των μακροπρόθεσμων επενδύσεων τους.

Ενώ θα επιδιώξουμε να αλλάξουμε τους τρόπους με τους οποίους παράγουμε και καταναλώνουμε, ζούμε και εργαζόμαστε, θα πρέπει επίσης να προστατέψουμε και να σταθούμε στο πλευρό όσων κινδυνεύουν να πληγούν περισσότερο από την αλλαγή. Αυτή η μετάβαση θα πρέπει να λειτουργήσει για όλους ή δεν θα λειτουργήσει καθόλου. Θα προτείνω τη δημιουργία ενός Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης — και θα ήθελα να κινητοποιήσω, μαζί με τη μόχλευση της Ευρωπαϊκής

Τράπεζας Επενδύσεων και των ιδιωτικών κεφαλαίων, ένα ποσό εκατοντάδων δισεκατομμυρίων ευρώ για επενδύσεις την επόμενη επταετία. Θα διασφαλίσουμε ότι θα βοηθήσουμε τις ευρωπαϊκές περιφέρειες που θα πρέπει να καταβάλουν μεγαλύτερες προσπάθειες, ώστε να μην μείνουν κανένας πίσω.

Σε όλη την Ευρώπη, άνθρωποι — μικροί και μεγάλοι — δεν ζητούν απλώς την ανώληψη δράσης για το κλίμα. Έχουν ήδη αρχίσει να αλλάζουν τον τρόπο ζωής τους: σκεφτείτε τους μετακινούμενους

εργαζομένους που παίρνουν το ποδήλατο ή χρησιμοποιούν τα δημόσια μέσα μεταφοράς, γονείς που επιλέγουν επαναχρησιμοποιήσιμες πάνες, εταιρείες που αποσιονούνται τα πλαστικά μιας χρήσης και προσφέρουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στην αγορά. Πολλοί από εμάς αποτελούν μέρος αυτού του ευρωπαϊκού και παγκόσμιου κινήματος για το κλίμα. Στην Κύπρο, η Αντιπροσωπεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής έχει διοργανώσει σεμινάρια για την κυκλική οικονομία, μια μεγάλη καμπάνια ενημέρωσης για την μείωση και μελλοντική κατάργηση των πλαστικών μιας χρήσης αλλά έχει προωθήσει και πρακτικές πρωτοβουλίες όπως η διανομή, σε συνεργασία με τοπικούς δήμους, τσαντών πλαστικών χρηστών και ο καθαρισμός των ακτών.

Εννέα στους δέκα ευρωπαίους πολίτες ζητούν την ανάληψη αποφασιστικών δράσεων για το κλίμα. Τα παιδιά μας βασίζονται σε εμάς. Οι Ευρωπαίοι επιθυμούν η Ένωση τους να αναλάβει δράση στο εσωτερικό και να δώσει το παράδειγμα στο εξωτερικό. Αυτές τις μέρες, αντιπροσωπείες όλων των χωρών βρίσκονται στη Μαδρίτη, στα πλαίσια της διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για το κλίμα, προκειμένου να συζητήσουν τη συλλογική δράση προς καταπολέμηση της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία αποτελεί την απάντηση της Ευρώπης στην έκκληση των πολιτών μας. Πρόκειται για μια συμφωνία από την Ευρώπη, για την Ευρώπη και για μια συμβολή για έναν καλύτερο κόσμο. Κάθε Ευρωπαίος πολίτης μπορεί να συμβάλει στην αλλαγή.

Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν είναι πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

PLACE YOUR ADS IN BRANDS NOT WEBSITES

Invest in your brand safety. Support quality journalism.
Reach more than 1m users* with cutting edge tech

adstore.
NETWORK

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

24SPORTS

must

γαστρονόμος

KNEWS.com.cy

24NEWS

www.ad-store.net

10 apps available in:

* Google Analytics October data: 1m+ unique users, 15m+ page views

Υπέρβαση, η παρέμβαση Ελεγκτή στο γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως

Αυστηρό μήνυμα από το συνέδριο των δεκατεσσάρων ευρωπαίων Ombudsman που πραγματοποιήθηκε στη Λευκωσία

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Σοβαρό κίνδυνο να βρεθεί εκτεθειμένη, απέναντι στην Επιτροπή της Βενετίας, του Συμβουλίου της Ευρώπης διατρέχει η Κύπρος, από τη στάση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας έναντι του γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Αυτό προκύπτει από τις τοποθετήσεις δυο κορυφαίων αξιωματούχων, του περιφερειακού και διεθνούς δικτύου Ombudsman, οι οποίοι βρέθηκαν στη Λευκωσία, για την διεξαγωγή του συνεδρίου με θέμα «Οι αρχές της Βενετίας και ο ρόλος τους, στην ενδυνάμωση του θεσμού του διαμεσολαβητή» (The Venice Principles in strengthening the Ombudsman Institutions), που διοργανώθηκε από το γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και το Μεσογειακό Σύστημα Επιτρόπων Διοικήσεως. Τόσο ο πρόεδρος του Παγκόσμιου Ινστιτούτου Επιτρόπου κ. Peter Tyndall όσο και ο Ανδρέας Ποττάκης, Συνήγορος του Πολίτη στην Ελλάδα και πρόεδρος του Μεσογειακού Συστήματος Επιτρόπων Διοικήσεως, δεν επικρότησαν τη στάση του Γενικού Ελεγκτή της Δημοκρατίας, έναντι του γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως. Στάση που χαρακτηρίστηκε ως υπέρβαση και εκτός του πλαισίου δράσης και λειτουργίας των Επιτρόπων, όπως αυτή καθορίζεται από τις αρχές της Βενετίας που έχει υπογράψει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Παρεμβάσεις

Ιδιαίτερα δηκτικός ήταν ο επικεφαλής του Συνηγόρου του Πολίτη της Ελλάδας και πρόεδρος του Μεσογειακού δικτύου των Επιτρόπων Διοίκησης, Ανδρέας Ποττάκης. Με αφορμή και το θέμα του συνεδρίου ρωτήσαμε τον κ. Ποττάκη αν συνηστά παρέμβαση ή όχι στο έργο του γραφείου της Επιτρόπου Διοικήσεως και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το αίτημα για ελέγχους που ξεπερνούν τον έλεγχο των οικονομικών διαδικασιών τα τελευταία δυο χρόνια, από πλευράς Γενικού Ελεγκτή. Ο κ. Ποττάκης μας ανέφερε πως το συγκεκριμένο ζήτημα είναι εις γνώσιν τόσο του Μεσογειακού όσο και Διεθνούς Δικτύου Ombudsman, με τον Πρόεδρο του Διεθνούς Δικτύου, όπως μας είπε, να έχει κάνει επανειλημμένες παρεμβάσεις πάνω στο ζήτημα αυτό. Ο κ. Ποττάκης ήταν ξεκάθαρος για τα όρια δικαιοδοσίας, στην προκειμένη περίπτωση του Γενικού Ελεγκτή. «Ο έλεγχος που μπορεί να γίνεται στην οικονομική δια-

χείριση ενός Συνηγόρου περιορίζεται και δεν μπορεί να επεκτείνεται πέραν της νομιμότητας. Δεν μπορεί να αγγίζει ζητήματα σκοπιμότητας, τρόπου δηλαδή λειτουργίας του γραφείου».

Υπέρβαση

Καθιστώντας επιτακτική ανάγκη αλλά και υποχρέωση της Κυπριακής Δημοκρατίας, την πιστή τήρηση των αρχών της Βενετίας, ο Έλληνας Συνήγορος του Πολίτη και πρόεδρος του Μεσογειακού Δικτύου μας είπε πως επανειλημμένα προσπάθησαν να αναδείξουν τον τρόπο με τον οποίο και τα όρια ελέγχου που μπορούν να ασκηθούν σε ένα Επίτροπο Διοίκησης. «Υπάρχει νομίζω μια υπέρβαση που θα πρέπει να διορθωθεί άμεσα και φαντάζομαι πως οι αρμόδιες αρχές εδώ στην Κύπρο, λαμβάνοντας υπόψη και όσα έχουν προσυπογράψει, γιατί οι αρχές

Οι συνέδριοι προχώρησαν σε ανάλυση των αρχών της Βενετίας, κάτι το οποίο έγινε για πρώτη φορά. Οι αρχές της Βενετίας υιοθετήθηκαν από την Επιτροπή της Βενετίας στη 118η Ολομέλειά της, τον Μάρτιο του 2019 και αποτελούνται από 25 σημεία.

της Βενετίας έχουν εγκριθεί από την Επιτροπή των Υπουργών των κρατών μελών, θα πρέπει να συμμορφωθούν και θα πρέπει να προστατεύσουν το Θεσμό της Επιτρόπου Διοικήσεως, προκειμένου ανεξαρτησία να επιτελέσει το σημαντικό της έργο». Ο κ. Ποττάκης κατέστησε σαφές το πλαίσιο που θέτουν οι αρχές της Βενετίας. «Έλεγχος επί της οικονομικής διαχείρισης ενός Επιτρόπου μπορεί αν γίνεται μόνο ως προς τη νομιμότητα της εκτέλεσης των δαπανών, όχι ως προς την σκοπιμότητα και τον τρόπο με ένα γραφείο θα αποφασίσει να διαχειριστεί τις υποθέσεις του, όχι με τον τρόπο που θα αποφασίσει να διαχειριστεί τον προϋπολογισμό του».

Το συνέδριο

Με κολακευτικά λόγια για την Κύπρο και το Γραφείο της Επιτρόπου Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμά-

των, καλωσόρισε τους συνέδρους ο πρόεδρος του Παγκόσμιου Ινστιτούτου Επιτρόπου κ. Peter Tyndall. Με έντονες αναφορές στην διαφύλαξη της ανεξαρτησίας των Επιτρόπων από εξωτερικές παρεμβάσεις, ο κ. Tyndall την ομιλία του αναφέρθηκε και στην Επίτροπο Μαρία Στυλιανού Λοττίδη λέγοντας πως είναι γνωστή και σεβαστή από τους υπόλοιπους Ombudsman, ενώ στο πρώτο διάλειμμα του συνεδρίου δεν έκρυβε την ικανοποίησή του που βρίσκεται και πάλι στην Κύπρο για ένα τόσο σημαντικό συνέδριο. Ο πρόεδρος του Μεσογειακού Δικτύου Ανδρέας Ποττάκης ανέφερε πως οι αρχές της Βενετίας, όπως διαμορφώθηκαν από την Επιτροπή της Βενετίας του Συμβουλίου της Ευρώπης, θα αποτελούν το κατευθυντήριο κείμενο που θα καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα λειτουργούν και θα προστατεύονται οι Συνήγοροι του Πολίτη, σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. «Είναι πολύ σημαντικό και για εμάς τους Συνηγόρους αλλά και για τις εθνικές δικαιοδοσίες, να αναδειχθεί ο τρόπος με τον οποίο οι Συνήγοροι του Πολίτη μπορούν να συμβάλουν στην διασφάλιση των δημοκρατικών αρχών, της διαφάνειας, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, στοιχεία τα οποία είναι άκρως σημαντικά για όλους μας».

Τιμή για Κύπρο

Η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων Μαρία Στυλιανού Λοττίδη, καλωσορίζοντας τους συνέδρους έκανε λόγο για μοναδική ευκαιρία του συνεδρίου να ασχοληθεί με τις προκλήσεις, που αντιμετωπίζει ο Θεσμός του Επιτρόπου Διοικήσεως. Η Επίτροπος στην ομιλία της είπε πως έχει ιδιαίτερα σημασία, η διεξαγωγή του συνεδρίου στη Λευκωσία, στην τελευταία μοιρασμένη πρωτεύουσά της Ευρώπης, όπως είπε με έμφαση. Περιγράφοντας την ατζέντα του συνεδρίου ο κ. Λοττίδη αναφέρθηκε στις προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι διαμεσολαβητές, αλλά και στις παρεμβάσεις που υπάρχουν προς ένα ανεξάρτητο Θεσμό, όπως αυτός του Επιτρόπου Διοικήσεως ο οποίος έχει ως βασική αρμοδιότητα την διαφύλαξη και πρόσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Η Επίτροπος Διοικήσεως της Κύπρου, επικαλέστηκε τις αρχές της Βενετίας οι οποίες όπως τόνισε, καθορίζουν με σαφέςτατο τρόπο πως οι Επίτροποι δεν λαμβάνουν οδηγίες από καμία άλλη ανεξάρτητη αρχή.

Η Επίτροπος Διοικήσεως και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Μαρία Στυλιανού Λοττίδη, επικαλέστηκε τις αρχές της Βενετίας οι οποίες, όπως τόνισε, καθορίζουν με σαφέςτατο τρόπο πως οι Επίτροποι δεν λαμβάνουν οδηγίες από καμία άλλη ανεξάρτητη αρχή.

Ιδιαίτερα δηκτικός ήταν ο επικεφαλής του Συνηγόρου του Πολίτη της Ελλάδας και πρόεδρος του Μεσογειακού Δικτύου των Επιτρόπων Διοίκησης, Ανδρέας Ποττάκης.

Ο πρόεδρος του Διεθνούς Δικτύου, Peter Tyndall, αφού εξέφρασε την βαθιά ανησυχία του, υπέδειξε πως ο Γενικός Ελεγκτής «θα πρέπει να ελέγχει μόνο οικονομικές διαδικασίες»

Διεθνής υποχρέωση η προστασία της ανεξαρτησίας της Επιτρόπου

Το ίδιο δηκτικός με τον πρόεδρο του Μεσογειακού Δικτύου ήταν και ο πρόεδρος του Διεθνούς, Peter Tyndall, ο οποίος αφού εξέφρασε την βαθιά ανησυχία του, υπέδειξε πως ο Γενικός Ελεγκτής «θα πρέπει να ελέγχει μόνο οικονομικές διαδικασίες». Συμπλήρωσε δε πως «οι αρχές της Βενετίας που διέπουν τη λειτουργία των Ombudsman και το Συμβούλιο της Ευρώπης, αμφότερα αναφέρουν ότι η ανάμειξη στο έργο των Ombudsman υπονομεύει την ανεξαρτησία του θεσμού των επιτρόπων». Ο κ. Tyndall εξέφρασε την υποστήριξή του, στο έργο του Γραφείου του Επιτρόπου ώστε να διασφαλίζεται

«Η ανάμειξη στο έργο των Ombudsman υπονομεύει την ανεξαρτησία του θεσμού των επιτρόπων».

η ανεξαρτησία του, και να μην υπάρχουν παρεμβάσεις. Ο πρόεδρος του Διεθνούς Δικτύου Επιτρόπων αποκάλυψε πως επικοινωνήσαν με τη Βουλή των Αντιπροσώπων και εξέφρασαν τις ισχυρές απόψεις τους, σχετικά με τον τρόπο που αντιμετωπίστηκε το ζήτημα. «Είδαμε ως τώρα κάποια βελτίωση, αλλά μένει

να δούμε να μπει ένα τέλος σε τέτοιου είδους παρεμβάσεις, στο έργο του Γραφείου». Επίσης, ο κ. Tyndall υπέδειξε πως η Κύπρος είναι μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης και είναι δεσμευμένη από τις αποφάσεις του Συμβουλίου. «Είναι διεθνής υποχρέωση η προστασία της ανεξαρτησίας του Γραφείου της Επιτρόπου, πράγμα που είναι θεμελιώδες για τη δημοκρατία. Η Κύπρος, λοιπόν, θα πρέπει να ακολουθεί αυτές τις αρχές της Βενετίας, που είναι πολύ σαφείς. Ο έλεγχος στο γραφείο της Επιτρόπου θα πρέπει να αφορά μόνο σε οικονομικά ζητήματα και όχι σχετικά με τη λειτουργία του».

Μειώθηκαν κατά 1,5% τα έσοδα του τουρισμού

Στα €2,23 δισεκατομμύρια ανήλθαν τα έσοδα από τον τουρισμό την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου του 2019, παρουσιάζοντας μείωση 1,5% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιοποίησε

Εφτασαν τα 2,23 δισ. στο εννιάμηνο του έτους και η κατά κεφαλή δαπάνη στα 685 ευρώ.

την Τρίτη η Στατιστική Υπηρεσία, τα έσοδα από τον τουρισμό κατά το εννιάμηνο του 2019 διαμορφώθηκαν €2.234,0 εκ. σε σύγκριση με €2.268,5 εκ. την αντίστοιχη περίοδο του 2018. Η κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019 ανήλθε σε €685,15 σε σύγκριση με €700,21 την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου χρόνου, σημειώ-

ώνοντας μείωση 2,2%. Αντίθετα αύξησαν 1,1% παρουσίασε η κατά κεφαλή ημερήσια δαπάνη τουριστών για την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2019 σε σύγκριση

με την περίοδο Ιανουαρίου – Σεπτεμβρίου 2018, σημείωσε αύξηση 1,1% (από €75,29 σε €76,13). Εξάλλου, τον Σεπτέμβριο, τα έσοδα από τον τουρισμό ανήλθαν σε €377,2 εκ. σε σύγκριση με €378,8 εκ. τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας μείωση της τάξης του 0,4%. Πρόκειται για τον έκτο μήνα στο τρέχον έτος που καταγράφεται ετήσια μείωση στα έσοδα από τον τουρισμό.

Η κατά κεφαλή δαπάνη τουριστών για τον Σεπτέμβριο 2019 ανήλθε σε €718,81 σε σύγκριση με €728,23 τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου χρόνου, σημειώνοντας μείωση 1,3%, ενώ η κατά κεφαλή/κατά ημέρα δαπάνη τουριστών για τον Σεπτέμβριο 2019 σε σύγκριση με τον Σεπτέμβριο 2018 σημείωσε αύξηση 3,0% (από €76,66 σε €78,99). Τον Σεπτέμβριο του 2019 η μέση διάρκεια παραμονής μειώθηκε στις 9,1 μέρες από 9,5 μέρες τον Σεπτέμβριο του 2018, παρουσιάζοντας ετήσια μείωση 4,2%.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

ΑΡΘΡΟ Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Ελληνοτουρκικά και ΜΜΕ

Η περίοδος που διανύουμε εγκυμονεί κινδύνους. Δεν χρειάζεται έπαρση ή υπερβολές. Στρατηγικός σχεδιασμός χρειάζεται, επεξεργασία ιδεών, ακόμη και από πολιτικούς αντιπάλους, εμπειριστатовμένες ομιλίες, μετρημένες δηλώσεις. Όχι παρεμβάσεις που ρίχνουν λάδι στη φωτιά.

Το σύνθετο παζλ περιλαμβάνει και τα μέσα ενημέρωσης. Πρέπει και εμείς να επιδείξουμε σοβαρότητα, αποφεύγοντας λαϊκισμούς και ακρότητες. Είναι ώρα να αναλάβουμε τις ευθύνες που μας αναλογούν, και δεν είναι λίγες.

Οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης έχουν ευθύνη για το πώς συμπεριφέρονται οι πολιτικοί, αλλά και για το πώς αντιδρούν οι πολίτες. Ενίοτε το έργο των πρώτων καθίσταται εξαιρετικά δύσκολο, αν όχι αδύνατο, λόγω ανεδαφικών απαιτήσεων των δεύτερων, που είναι απόρροια του κλίματος που δημιουργούν τα μέσα ενημέρωσης.

Εχουμε το παράδειγμα –δεν ξέρω αν το πάθημα μας έγινε μάθημα– της κρίσης των Ιμίων, της τελευταίας σοβαρής αντιπαράθεσης μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας και του πώς η εκατέρωθεν δημοσιογραφική επιπολαιότητα παρ’λίγο να οδηγήσει τις δύο χώρες σε σύρραξη.

Δημοσιογράφοι, αναλυτές, σχολιαστές καλούμαστε να προβάλλουμε τα πραγματικά δεδομένα, την αλήθεια, το εφικτό, που δεν είναι πάντα το ευκαταί.

Απαιτείται γνώση, ρεαλισμός και ωριμότητα και από τα ΜΜΕ. Όχι λαϊκισμός και ένας εύκολος δήθεν πατριωτισμός, που το μόνο που επιτυγχάνει είναι να δυσχεραίνει το έργο των εκάστοτε κυβερνήσεων και των σοβαρών ανθρώπων του πολιτικού συστήματος που συναντώνται σε όλο το ιδεολογικό φάσμα.

Η δυνατότητα επηρεασμού και

συχνά διαμόρφωσης της κοινής γνώμης γεννά τη δική μας ιστορική ευθύνη.

Ο χειρισμός του δύσκολου γείτονα δεν μπορεί να είναι η μη λύση. Η συνεχής παραπομπή στο μέλλον δεν είναι διέξοδος. Το πότε ακριβώς και με ποιον τρόπο θα κινηθούμε είναι κάτι που πρέπει να εξετάσουμε προσεκτικά και να αποφασίσουμε. Αλλά ο στρουθοκαμηλισμός δεν είναι προσέγγιση.

Η Ελλάδα ήταν, είναι και θα είναι προσπλημένη στο διεθνές δίκαιο. Αυτό σημαίνει την εφαρμογή του στην πράξη και αποδοχή των αποφάσεων των αρμόδιων δικαστηρίων, οι οποίες δεν είναι πάντα προς την κατεύθυνση που θα θέλαμε. Τα μέσα ενημέρωσης οφείλουν με τολμή να εξηγήσουν σε μια δύσπιστη κοινή γνώμη αυτή τη θεμελιώδη αρχή. Θα είναι η δική μας συνεισφορά στον ώριμο χειρισμό του ευφλεκτού σκηνικού.

Λάρνακα ➔ Αθήνα • Θεσσαλονίκη Βουκουρέστι

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερα

LIGHT

CLASSIC

23^h

PREMIUM

32^h

www.flyblueair.com

Orthodoxou Aviation
+357 22 755 300

Ενισχύει την παρουσία της στα ανδρικά ρολόγια η Chanel

Στόχος του οίκου, να διευρύνει την παρουσία της σε προϊόντα για το... ισχυρό φύλο

Τι είναι αυτό που κάνει μοντέρνα και ελκυστική μια κλασική φήρμα, η οποία ανικνεύει νέες αγορές, ενώ έχει εδραιωθεί στο μυαλό των ανθρώπων και ταυτιστεί με τη γυναικεία κομψότητα στο απόγειό της; Μίλαμε για τον οίκο Chanel, που ίδρυσε τον προηγούμενο αιώνα η Κοκό Σανέλ, ο οποίος θα ασχοληθεί ακόμη πιο δυναμικά με την ωρολογιοποιία – εκεί συνήθως συναντάμε εταιρείες του κλάδου και όχι εκπροσώπους της υψηλής ραπτικής. Στην μπουτίκ με τα κοσμήματα Chanel στην Πλάς Βαντόμ απέναντι από το Ριτζ, όπου κάποτε ζούσε η Σανέλ, μπορεί κανείς να θαυμάσει ρολόγια με κεραμικό μπρασελέ, λουλουδάτες καρφίτσες και χρυσά δαχτυλίδια. Το πολυτελές κατάστημα σε μια περιοχή όπου αστράφτουν και άλλα πολύτιμα είδη, όπως τα ρολόγια Rolex, Breguet και Patek Philippe, στέλνει ένα μήνυμα. Η εταιρεία, που είναι συνώνυμη των καπιτονέ τσαντών με αλυσίδα, των μπλέιζερ από τούνιτ και του αρώματος Chanel No. 5, είναι αποφασισμένη να προσεγγίσει περισσότερους άνδρες καταναλωτές με οικονομική επιφάνεια.

Απόπειρες

As δούμε τι εμπειρίες είχαν αποκομίσει από την αντίστοιχη δική τους προσπάθεια άλλοι οίκοι υψηλής ραπτικής, όπως είναι ο Dior και ο Hermes. Η επιτυχία τους στον κόσμο των πολυτελών και κυρίως ανδρικών ρολογιών απεδείχθη περιορισμένη, ενώ στην περίπτωση της Chanel ισχύει το ότι ξεκίνησαν την ιστορία της πριν από 109 χρόνια ως ένα σύμβολο της γυναικείας ευαισθησίας και ομορφιάς. Ωστόσο, η ίδια η Κοκό Σανέλ ταυτίστηκε με τις έννοιες της αυτονομίας, της χειραφέτησης, της ανεξαρτησίας και της γυναικείας δύναμης. Ίσως αυτό ως συνδετικός κρίκος των δύο φύλων να συνδράμει

Η Chanel, συνώνυμη των καπιτονέ τσαντών με αλυσίδα, των μπλέιζερ από τούνιτ και του αρώματος Chanel No. 5, έχει ταυτιστεί με τη γυναικεία κομψότητα. Μέσω των ανδρικών ρολογιών επικειρεί να προσεγγίσει περισσότερους άνδρες καταναλωτές με οικονομική επιφάνεια.

και στη νέα αγορά πολυτελών ρολογιών, όπου η πλειονότητα των πωλήσεων αφορά ανδρικά κομμάτια – βέβαια, η αξία της ευαισθησίας και ενσυναίσθησης αλλά και το ζητούμενο της ομορφιάς είναι «αμφίφυλα» πλέον. Αν και οι αναλυτές λένε ότι η διαφοροποίηση είναι πάντα σκληρή, ίσως ο συνδυασμός των ανωτέρω στοιχείων να διευκόλυνε τη Chanel. «Η επέκταση σε άλλες δραστηριότητες πάντα είναι απαιτητική και

ίσως να μην ευοδωθεί, εάν το εμπορικό σήμα δεν διαθέτει την αναγκαία νομιμοποίηση στη συνείδηση των καταναλωτών», όπως παρατηρεί στο Bloomberg ο Ολίβερ Μίλερ, σύμβουλος εμπορικών σημάτων στη Luxe-Consult. «Η Chanel έκανε κάτι πολύ καλό, συσχετίζοντας τα ρολόγια της με την υπόλοιπη γκάμα ειδών σε όρους τιμών και αισθητικής», τονίζει.

Το εμβληματικό ρολόι της Chanel είναι

Μέχρι σήμερα, η προσπάθεια των οίκων μόδας να επεκταθούν στην αγορά του ανδρικού ρολογιού δεν έχει επιτυχία.

το J12 (που βαφτίστηκε χάρις σε κατηγορία αγωνιστικών γιοτι), αφορά γυναίκες και άνδρες και είναι ειδικά σχεδιασμένο για συνθήκες κατάδυσης. Το σχέδιό του ελαφρώς τροποποιήθηκε για την επέτειο των 20 ετών από τη δημιουργία του φέτος. Οι γνώστες των ρολογιών ενίοτε μιλούν για τα «ρολόγια των οίκων μόδας» υποτιμητικά, παρατηρεί το Bloomberg. Τα ρολόγια των Giorgio Armani, Gucci και Michael Kors πουλιούνται συνήθως μερικές εκατοντάδες δολάρια και θεωρούνται το αρχικό δέλεαρ για γνωριμία με τον οίκο από το νεότερο κοινό. Ακόμη και ο Hermes πουλάει τα πιο «προσιτά» ρολόγια του κούαρτζ στα 2.100 δολάρια, ενώ η Chanel το αυτόματο J12 με τιν κρυσταλλική κάσα το αποτιμά 5.700 δολάρια, προσεγγίζοντας το κόστος ενός Ρόλεξ, του Rolex Sumabattner, σήματος που ταυτίζεται με τα καταδυτικά ρολόγια. Η Μαρρίαν Έτσουμπάρν, διευθύντρια προώθησης για ρολόγια και κοσμήματα της Chanel, διευκρινίζει πως πρόκειται «για ένα πραγματικό ρολόι εμπνευσμένο από τη μόδα, όχι ένα ρολόι οίκου μόδας». Το σε ποιους απευθύνεται η Chanel φαίνεται από το εξής: Το J12 μοντέλο του 2018 των 47.300 δολαρίων, του οποίου ο μηχανισμός είναι ορατός και φέρει διαμαντένιο δακτύλιο στην κάσα, βραβεύτηκε με το Γκραν Πρι της Γενεύης, ενώ το πρώτο αμιγώς ανδρικό, το Monsieur de Chanel, ξεκινά από 35.100 δολάρια.

Σε χριστουγεννιάτικο θαύμα ελπίζουν τα πολυκαταστήματα

Τα μεγάλα παραδοσιακά καταστήματα των ΗΠΑ δίνουν απέλπιδα μάχη για να προσελκύσουν πελάτες την περίοδο των γιορτών, στη διάρκεια των οποίων οι εταιρείες λιανικών αποκομίζουν μέχρι και το ένα τέταρτο των ετήσιων εσόδων τους. Δαπανούν πολλά χρήματα για να στολίσουν με εκθαμβωτικά θέματα και στολίδια τις βιτρίνες τους στους βασικούς εμπορικούς δρόμους της Νέας Υόρκης, οργανώνουν μουσικές εκδηλώσεις και παρελάσεις, αλλά πλέον προσελκύουν όλο και λιγότερους πελάτες.

Οι καταναλωτές έχουν μάθει πια για τα καλά να ψωνίζουν από την άνεση του σπιτιού τους μέσω Ιντερνετ. Η φρενιτιδα που παρατηρούμεντα τα προηγούμενα χρόνια στα καταστήματα όπου συσσωζόντανταν ορδές καταναλωτών την ημέρα των εκπτώσεων της Black Friday δεν επαναλήφθηκε φέτος. Τα πολυκαταστήματα έχουν πληγεί σκληρά από το ηλεκτρονικό εμπόριο και προσπαθούν να αποτρέψουν περαιτέρω μείωση της πελατείας τους τα επισκέπτεται.

Στη Νέα Υόρκη, το κατάστημα Bloomingdale έκλεισε ένα τμήμα της λεωφόρου Λέξινγκτον και προσέλαβε τον Τζον Λέτζεντ, ο οποίος έπαιξε μερικά τραγούδια για τους εκατοντάδες ανθρώπους που είχαν συγκεντρωθεί έξω από το κατάστημα μια κρύα βραδιά. Όταν οι υπεύθυνοι του καταστήματος αποκάλυψαν τις περιφημες βιτρίνες τους, προέβαλε ένας εορταστικός γαλαξίας, με γαλακτικά νέφη από νέον, ρομποτικούς βράχιονες και κούκλες ντυμένες με φουτουριστικά ρούχα. Λίγα τετράγωνα παραπέρα, το πολυκατάστημα Macy's παρουσίασε στο μεγαλύτερο κατάστημά του στη χώρα το δο-

Οι επισκέπτες των καταστημάτων μειώνονται διαρκώς, καθώς οι καταναλωτές προτιμούν να ψωνίζουν από την άνεση του σπιτιού τους.

κιμασμένο, παραδοσιακό χριστουγεννιάτικο θέαμά του, δηλαδή τον Άγιο Βασίλη και τους ταράνδους του. Αυτές οι ετήσιες γιορτές που κάνουν τα μεγάλα πολυκαταστήματα δεν έχουν απλώς στόχο να προσελκύσουν τους περαστικούς, αλλά αποτελούν σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής δημοσίων σχέσεων τους με στόχο την προσέλκυση πελατών σε όλα τα καταστήματα που έχουν στις ΗΠΑ.

Τα πολυκαταστήματα ειδών πολυτελείας Saks Fifth Avenue πλησιάζουν στην ολοκλήρωση της ανακαίνισης του κεντρικού τους καταστήματος στην ομώνυμη λεωφόρο της Νέας Υόρκης με κόστος 250 εκατ. δολάρια. Για τις γιορτές συνεργάστηκαν με την Disney, ελπίζοντας ότι η Ελσα, η ηρώδα της νέας ταινίας «Frozen 2» θα καταφέρει με τις μαγικές της ικανότητες να προσελκύσει κόσμο. Στα καταστήματα όπου ψωνίζουν οι πλούσιοι, οι βιτρίνες είναι επίσης γοητευτικές. Το θέαμα που παρουσιάζουν οι βιτρίνες του Bergdorf Goodman στην Πέμπτη Λεωφόρο κατασκευάζοταν επί ένα χρόνο.

Ωστόσο, η ίδια η Πέμπτη Λεωφόρος έχει γνωρίσει πιο ένδοξες ημέρες. Σήμερα, πολλά από τα καταστήματά της είναι άδεια μετά το κλείσιμο των καταστημάτων των Polo

Τα πολυκαταστήματα δαπανούν πολλά χρήματα για να στολίσουν με εκθαμβωτικά θέματα και στολίδια τις βιτρίνες τους στους βασικούς εμπορικούς δρόμους της Νέας Υόρκης, οργανώνουν μουσικές εκδηλώσεις και παρελάσεις, αλλά πλέον προσελκύουν όλο και λιγότερους πελάτες.

Ralph Loren, Tommy Hilfiger, Henri Bendel και Massimo Dutti. Προκειμένου ο δρόμος να μην παρουσιάζει απογοητευτικό θέμα στους περίπου 750.000 καθημερινούς επισκέπτες του, πολλές από τις επιχειρήσεις που έχουν καταστήματα στην Πέμπτη Λεωφόρο συνεργάστηκαν και γέμισαν τις άδειες βιτρίνες με εορταστικά θέματα.

Και όμως, για αρκετές εταιρείες ήταν πια πολύ αργά. Πέρυσι το κεντρικό κατάστημα της Lord & Taylor με ιστορία εκατό χρόνων έδωσε την τελευταία εορταστική του παράσταση προτού κλείσει. Την ίδια μοίρα είχαν και τα 23 καταστήματα, μαζί και το κεντρικό στην Πέμπτη Λεωφόρο, των πολυκαταστημάτων Henri Bendel. Τα πολυκαταστήματα

εξακολουθούν να χάνουν πελατεία, καθώς οι καταναλωτές συρρέουν σε άλλου είδους καταστήματα για τις αγορές τους, όπως, φυσικά, και στην Amazon. Τα καταστήματα καλλυντικών χάνουν πελάτες από μπουτίκ όπως οι Ulta και Sephora. Οι πελάτες κατευθύνονται σε εκπαιδευτικά καταστήματα όπως το TJ Maxx και σε καταστήματα με ταχειρισμένα ρούχα όπως τα RealReal. Το τελευταίο θύμα είναι το πολυκατάστημα Barney's New York, που είχε ιδρυθεί το 1923 και αποτελούσε κάποτε το αποκορύφωμα της πολυτελείας. Πλέον, εκποιεί όλο το εμπόρεμά του σε συνθήκες γενικευμένων παρακαμψ.

Bloomberg

Μεγαλύτερη μείωση παραγωγής πετρελαίου το 2020 δρομολογεί ο ΟΠΕΚ

Ο ΟΠΕΚ ετοιμάζεται να μειώσει ακόμη περισσότερο την παραγωγή του το 2020, σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters, καθώς αρχίζει σήμερα η κρίσιμη σύνοδος κορυφής των οργανισμών πετρελαιοπαραγωγών χωρών, όπου θα πρέπει να δώσει τη συγκατάθεσή της και η Ρωσία. Σύμφωνα με τον Ιρακινό υπουργό Πετρελαίου, η Σαουδική Αραβία υποστηρίζει περαιτέρω μείωση της παραγωγής τον επόμενο χρόνο, ώστε να υποστηριχθούν οι τιμές του πετρελαίου και να μην υπάρξει υπερκορεσμός της αγοράς.

Μπορεί η Σαουδική Αραβία να μην έχει αποσαφηνίσει τη στάση της, ωστόσο, σύμφωνα με το Ιράκ, δεύτερο μεγαλύτερο παραγωγό του ΟΠΕΚ, το Ριάντ υποστηρίζει την πρότασή του για επέκταση της μείωσης της παραγωγής στο 1,6 εκατ. βαρέλια την ημέρα (ή το 1,6% της παγκόσμιας ζήτησης) από 1,2 εκατ. βαρέλια που ισχύει σήμερα. «Καταλαβαίνω ότι (οι Σαουδάραβες) το προτιμούν», δήλωσε την Τρίτη από τη Βιέννη,

Η Σαουδική Αραβία είναι υπέρ της περαιτέρω μείωσης της παραγωγής, ώστε να υποστηριχθούν οι τιμές και να μην υπάρξει υπερκορεσμός της αγοράς.

όπου θα διεξαχθεί σήμερα και αύριο η σύνοδος κορυφής, ο Ιρακινός υπουργός Πετρελαίου Ουαμέρ Γκαντιμπάν.

Πρόσθεσε δε, ότι η Βαγδάτη υποστηρίζει την επέκταση της συμφωνίας για μείωση της παραγωγής μέχρι το τέλος του 2020. Το ίδιο ανακοίνωσε χθες και το Ομάν. Η ισχύουσα συμφωνία προβλέπει μείωση της παραγωγής μέχρι το τέλος Μαρτίου. Ο Σαουδάραβας υπουργός Ενέργειας πρίγκιπας Αμπντουλαζίζ μπιν Σαλμάν αρνήθηκε να σχολιάσει το ζήτημα καθώς έφθανε χθες στη Βιέννη. Η πλειονότητα των αναλυτών αγοράς πετρελαίου, που συμμετείχαν σε έρευνα του Bloomberg, θεωρεί ότι το πιθανότερο αποτέλεσμα της συνόδου κορυφής θα είναι η επέκταση της συμφωνίας για μείωση της παραγωγής. Ούτως ή άλλως, το 2020 προβλέπεται πως θα είναι μια δύσκολη χρονιά για τις χώρες του ΟΠΕΚ, καθώς η υποχώρηση του ρυθμού αύξησης της ζήτησης για πετρέλαιο θα συνδυαστεί με τεράστια αύξηση

της παραγωγής από χώρες εκτός του οργανισμού, όπως οι ΗΠΑ και η Νορβηγία. Οι δύο αυτοί παράγοντες θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε υπερκορεσμό της αγοράς και σε υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου στα 50 δολάρια το βαρέλι από 63 δολάρια το βαρέλι που ήταν χθες. Η σύνοδος του ΟΠΕΚ θα ολοκληρωθεί την Παρασκευή με τη συμμετοχή χωρών που δεν είναι μέλη των οργανισμών, όπως η Ρωσία και το Καζακστάν, αλλά συνεργάζονται μαζί του από τα τέλη του 2016 για τη μείωση της παραγωγής.

Η Μόσχα δεν έχει διασαφηνίσει ακόμη τη στάση της, με τον Ρώσο υπουργό Ενέργειας Αλεξάντερ Νόβακ να δηλώνει την Τρίτη: «As περιμένουμε...

Ωστόσο νομίζω πως η συνάντηση θα είναι, ως συνήθως, εποικοδομητικής φύσεως». Σύμφωνα με πληροφορίες του Reuters, το πιθανότερο είναι η Μόσχα να συμφωνήσει με τον ΟΠΕΚ, απλώς απομένει ακόμα η διευθέτηση κάποιων λεπτομερειών.

Αντεπίθεση Samsung στα κινητά τηλέφωνα με αιχμή τις κάμερες

Η απάντηση της Samsung στους πολύ βελτιωμένους φωτογραφικούς φακούς του iPhone 11 της Apple είναι ένα ολόκληρο φωτογραφικό «οπλοστάσιο», που θα βρίσκεται στο πίσω μέρος των κορυφαίων μοντέλων της που θα παρουσιαστούν τον Φεβρουάριο.

Η νοτιοκορεατική εταιρεία ετοιμάζει τη σημαντικότερη ανανέωση των φωτογραφικών φακών που έχει πραγματοποιήσει τα τελευταία χρόνια, σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg. Το νέο Samsung Galaxy S11 θα διαθέτει αισθητήρα 108 megapixel στη βασική του κάμερα, ενώ το iPhone 11 διαθέτει αισθητήρα 12 megapixel. Θα διαθέτει τρεις ακόμη φωτογραφικούς φακούς, περιλαμβανομένων ενός ευρυγώνιου και ενός τηλεφακού με οπτικό ζουμ 5x. Το Samsung S11 θα διαθέτει ακόμη τον ειδικό αισθητήρα με τον οποίο είναι ήδη εξοπλισμένο το Note 10+ που επιτρέπει καλύτερη αντίληψη του βάθους πεδίου και συμβάλει στην καλύτερη λήψη φωτογραφικών πορτρέτων, αλλά και σε εφαρμογές επαυξημένης πραγματικότητας.

Ο αισθητήρας υψηλής ανάλυσης των 108 megapixel και ο φακός με το οπτικό ζουμ 5x θα διατίθενται επίσης και στο νέο αναδιπλούμενο κινητό Galaxy Fold, το οποίο αναμένεται να παρουσιαστεί κοντά στην ημερομηνία παρουσίσεως του Galaxy S11 τον Φεβρουάριο, σύμφωνα με τις πληροφορίες του Bloomberg.

Ο εξοπλισμός των κορυφαίων μοντέλων της Samsung με νέους φωτογραφικούς φακούς σηματοδοτεί την προσπάθεια της κορεατικής εταιρείας να ανακτήσει τη σκιάπηρα στη φωτογραφία με κινητό, καθώς τα τελευταία χρόνια δεν είχε παρουσιάσει κάποια σοβαρά καινοτομία, αλλά και να καλύψει το χαμένο έδαφος απέναντι στην Apple.

Η πληθώρα νέων φωτογραφικών φακών, η παρουσίαση

Τα νέα μοντέλα της νοτιοκορεατικής εταιρείας θα παρουσιαστούν Φεβρουάριο.

αναδιπλούμενης συσκευής και η δυνατότητα σύνδεσης σε νέα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς (5G) αποτελούν τον πυρήνα της στρατηγικής της Samsung. Η Apple δεν θα είναι σε θέση να προσφέρει αντίστοιχα χαρακτηριστικά μέχρι τον επόμενο Σεπτέμβριο, οπότε θα παρουσιάσει τη νέα γενιά iPhone. Εκπρόσωπος Τύπου της εταιρείας αρνήθηκε να σχολιάσει τις πληροφορίες, ενώ η μετοχή της Samsung έκλεισε με άνοδο 1,82%. Τώρα που η κινεζική Huawei αντιμετωπίζει δυσκολίες στην ευρωπαϊκή αγορά εξαιτίας των αμερικανικών κυρώσεων, η Samsung θα προσπαθήσει να παγιώσει το προβάδισμά της, προσφέροντας στους καταναλωτές κινητά με προηγμένα χαρακτηριστικά.

Μικρότερα μπόνους φέτος σε στελέχη ευρωπαϊκών τραπεζών

Η περίοδος των γιορτών για αρκετά στελέχη ευρωπαϊκών επενδυτικών τραπεζών δεν θα είναι και τόσο πολύ... γιορτινή. Τα μειωμένα εταιρικά έσοδα ενδεχομένως να μεταφράζονται σε κατά διψήφιο ποσοστό μειωμένες αποδοχές και μπόνους για το δυναμικό ομίλων όπως οι HSBC, Deutsche Bank και Societe Generale. Τα σχετικά αναφέρουν τραπεζικά στελέχη και εταιρείες εξεύρεσης προσωπικού. Οι αντικείμενες που συναντούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, προετοιμάζουν τα υψιλόβαθα στελέχη τους για ακόμη πιο δραστήριες από πέρυσι περικοπές στα μπόνους που λαμβάνουν μετά το τέλος κάθε χρόνου. Οι λόγοι μπορούν να αναζητηθούν στην αναδιόρθωση ορισμένων χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, στα αρνητικά επιτόκια, στο κλείσιμο επενδυτικών κεφαλαίων αντίσταθμισις κινδύνου και στις δαπάνες, οι οποίες συνήθως είναι μεγάλες, για την τεχνολογική αναβάθμιση των συστημάτων τους. Βέβαια, όπως επισημαίνει το Bloomberg, το πόσο υψηλά

θα είναι τα μπόνους θα οριστικοποιηθεί πλέον στις αρχές του 2020· υπάρχουν ήδη κάποιες ενδείξεις ότι οι παροχές σε ρευστό θα πληγούν. Και είναι οι ίδιοι οι άνθρωποι των τραπεζών που με διάφορους υπαινιγμούς δείχνουν πως επικείμενη περικοπές. «Μη χάνετε τη στόχευσή σας και εξασφαλίστε μας ένα καλό τέταρτο τρίμηνο», δήλωσε ο επικεφαλής του τμήματος επενδυτικής τραπεζικής της HSBC, Σαμίρ Ασάφ, απευθυνόμενος στους εργαζομένους του. «Χρειάζομαστε κάθε ένα δολάριο που μπορεί να έλθει ως έσοδο αυτό το τρίμηνο, ώστε να μπορούμε να δώσουμε μπόνους και όχι μόνον», συμπλήρωσε. Ο κ. Ασάφ ολοκληρώνει τη θητεία του στην HSBC, όπως ανέφεραν καλά πληροφορημένες πηγές. Στα οικονομικά αποτελέσματα τρίτου τριμήνου η εν λόγω τράπεζα είχε μειώσει τις αμοιβές βάσει παραγωγικότητας κατά 200 εκατ. δολάρια. Τέλος, η Numis στο ίδιο μήκος κύματος δηλώνει ότι η χρονιά ήταν απαιτητική για τον κλάδο και τα κεφάλαια που προϋπολογίζονται για μόνους.

Απομακρύνεται η τραπεζική ένωση στην Ευρωζώνη

Εξανεμίζονται οι ελπίδες να καταλήξει η Ευρωζώνη σε συμβιβαστική λύση που θα δώσει ώθηση στο σχέδιο της τραπεζικής ένωσης. Αιτία είναι η αλλαγή ηγεσίας στους κόλπους του γερμανικού Σοσιαλιστικού Κόμματος (SPD) και η προσωπική ήττα του Γερμανού υπουργού Οικονομικών Ολαφ Σολτς. Όπως επισημαίνει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, το επίμαχο σχέδιο που συζητείται σε επίπεδο Ευρωζώνης από το 2012 και στοχεύει στο να αποτρέψει μια νέα τραπεζική κρίση, βρίσκεται κατ'ολοκλήρωση επί χρόνια χωρίς καμία πρόοδο. Αιτία είναι η επίμονη άρνηση της Γερμανίας. Στις αρχές του περασμένου μήνα, όμως, ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών επιχείρησε να παρουσιάσει μια συμβιβαστική λύση που θα μπορούσε να άρει το αδιέξοδο. Πρότεινε μεταξύ άλλων να διαρραγεί η σχέση ανάμεσα στις τρά-

πεζες και στο χρέος των χωρών στις οποίες ανήκουν οι τράπεζες και να μη θεωρούνται εφεξής ασφαλή τα κρατικά ομόλογα στο χαρτοφυλάκιο των τραπεζών. Όπως τονίζουν οι FT, δεν είναι σαφές κατά πόσον είχε ακόμη και τότε τη στήριξη του Βερολίνου. Το πρόβλημα είναι πως ακόμη και αν ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών είχε τότε την πλήρη στήριξη του κυβερνητικού συνασπισμού, είναι αβέβαιο αν την έχει τώρα. Η ήττα που υπέστη το Σαββατοκύριακο στις εσωκομματικές εκλογές του SPD σημαίνει πως ο κ. Σολτς είναι πολιτικά αποδυναμωμένος και σε μειονεκτική θέση ώστε να διαπραγματευτεί με τους εταίρους του. Η πρότασή του, άλλωστε, έχει προσκρούσει στη σθεναρή αντίρρηση της Ιταλίας, οι τράπεζες της οποίας διακρατούν μεγάλο όγκο κρατικών ιταλικών ομολόγων.

Μονόδρομος

Τον Οκτώβριο, όταν επισκέφθηκε την Αθήνα ο τότε επικεφαλής της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, απάντησε σε όσες κυβερνήσεις διαφωνούν με την πολιτική των αρνητικών επιτοκίων, καλώντας τες για μία ακόμη φορά να τονώσουν την οικονομία με τη δημοσιονομική πολιτική, «αν θέλουν να βγούμε σύντομα από τις μη συμβατικές πολιτικές».

Η πρόκληση

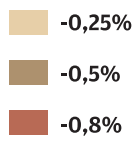
Εκφορτώντας τη δυσφορία των γερμανικών αλλά και γενικότερα των ευρωπαϊκών τραπεζών που δεν μπορούν να αντλήσουν κέρδη από τον δανεισμό και βλέπουν την κερδοφορία τους να μειώνεται ραγδαία, ο Καρλ-φον Ρορ, υψηλόβαθμο στέλεχος της Deutsche Bank, δήλωσε πως τα αρνητικά επιτόκια είναι «η μεγαλύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει ο ευρωπαϊκός χρηματοπιστωτικός κλάδος».

Η πλημμύρα...

Σκοιλιάζοντας προ ημερών την πρωτοβουλία ορισμένων γερμανικών τραπεζών να επιβάλουν για πρώτη φορά αρνητικά επιτόκια σε όλες τις καταθέσεις αδιακρίτως ύψους, και μάλιστα στο είδος λογαριασμών που προτιμούν οι Γερμανοί, ο Φρίντριχ Χάινμαν, στέλεχος του ινστιτούτου ΖΕΛ, προέβλεψε πως «θα ακολουθήσουν αλυσιδωτές αντιδράσεις και όσες τράπεζες δεν επιβάλουν αρνητικά επιτόκια θα πλημμυρίσουν από χρήμα».

Στην εποχή των αρνητικών επιτοκίων η Ευρώπη

- ✓ Η Τράπεζα της Δανίας έχει αρνητικά επιτόκια εδώ και περισσότερο από 7 χρόνια.
- ✓ Η Τράπεζα της Σουηδίας εξετάζει την προοπτική να αυξήσει τα επιτόκια μέσα στον Δεκέμβριο.

Εχουν παρέλθει πέντε και πλέον χρόνια από τον Ιούνιο του 2014, οπότε ο τότε πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, υιοθέτησε για πρώτη φορά αρνητικά επιτόκια. Τους τελευταίους μήνες και κυρίως μετά την περαιτέρω μείωση των επιτοκίων βαθύτερα σε αρνητικό έδαφος, οι ευρωπαϊκές τράπεζες αρχίζουν να επιβάλλουν αρνητικά επιτόκια στους λογαριασμούς των πελατών τους.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Χρεώνουν πλέον και τους μικροκαταθέτες

Αρνητικά επιτόκια από το πρώτο ευρώ ξεκίνησαν να επιβάλλουν ευρωπαϊκές τράπεζες - Προειδοποιεί για κινδύνους η Γερμανία

Από το 2014, οπότε ο τότε πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, πήρε την τολμηρή απόφαση να μειώσει το κόστος του δανεισμού σε επίπεδο κάτω του μηδενός, τα αρνητικά επιτόκια του ευρώ αποτελούν αιτία αντιπαραθέσεων, προβληματισμού και ανησυχίας. Αιτία αντιπαραθέσεων ανάμεσα στην ΕΚΤ και στη Γερμανία, που κατά την πάγια τακτική της προειδοποιεί για ένα σωρό κινδύνους σε κάθε αντισυμβατική κίνηση της ΕΚΤ αλλά και μεταξύ των στελεχών της ΕΚΤ αλλά και μεταξύ των στελεχών της τράπεζας. Αιτία προβληματισμού στις ευρωπαϊκές τράπεζες που χρεώνονται για να διατηρούν τα κεφάλαιά τους στα ταμεία της ΕΚΤ, αλλά δεν αντλούν κέρδη από τον δανεισμό. Προπαντός, όμως, αποτελούν αιτία ανησυχίας για τους Ευρωπαίους, καθώς βλέπουν όλο και πιθανότερο το ενδεχόμενο να επιβληθούν αρνητικά επιτόκια στις α-

ποταμιεύσεις τους, κάτι που θα ισοδυναμούσε με σταδιακή μείωση του ονομαστικού τους κεφαλαίου. Ο προβληματισμός, οι διενέξεις και η ανησυχία έχουν ενταθεί μετά την περαιτέρω μείωση των επιτοκίων βαθύτερα σε αρνητικό έδαφος που αποφάσισε η ΕΚΤ τον Σεπτέμβριο, συμπεριφέροντας τα περαιτέρω από το -0,4% στο -0,5%. Για πρώτη φορά φαίνεται πως η νέα πραγματικότητα των αρνητικών επιτοκίων όχι μόνο τείνει να παγιωθεί αλλά επιφέρει μεταβολές στη στάση των ευρωπαϊκών τραπεζών. Είναι προφανές ότι έπειτα από πέντε χρόνια αρνητικών επιτοκίων βρίσκουν πλέον δυσβάσταχτα να απορροφούν οι ίδιες το κόστος των αρνητικών επιτοκίων και αρχίζουν να το μεταφέρουν στην πελατεία τους. Επιβάλλουν, εν ολίγοις για πρώτη φορά χρεώσεις και φαίνεται πως τείνουν

να καταργήσουν όσες ασφαλιστικές δικλίδες είχαν επινοήσει για να αποφύγουν μια υπεραντιδραση των καταθετών. Ανάμεσά τους, η σημαντικότερη ήταν η θεμελιώδης διάκριση ανάμεσα στους μεγάλους λογαριασμούς επιχειρήσεων ή πλούσιων ιδιωτών και στις αποταμιεύσεις των μικροκαταθετών των ολίγων δεκάδων χιλιάδων ευρώ. Και το σημαντικότερο είναι πως το ταμπού το σπάνε οι τράπεζες της χώρας με τη μεγαλύτερη παρδδοση αποταμιεύσεων ανάμεσα σε όλες τις χώρες της Ευρώπης: οι τράπεζες της Γερμανίας, στην οποία το ποσοστό της αποταμιεύσης έφτανε πριν από δύο χρόνια στο 10%, σχεδόν το διπλάσιο από τον μέσον όρο της Ευρώζωνς. Μέσα στην εβδομάδα το Bloomberg αποκάλυψε πως η Volksbank, η Raiffeisenbank Puersternfeldbruck, μικρή περιφερειακή τράπεζα κοντά στο Μόναχο

έκανε την αρχή και αποφάσισε και επιβάλει εφεξής αρνητικό επιτόκιο -0,5% σε όλους τους νέους πελάτες της από το πρώτο ευρώ. Μία άλλη μικρή τράπεζα, η Kreissparkasse Stendal υιοθετεί παρεμφερή πολιτική, επιβάλλοντας αρνητικά επιτόκια στους λογαριασμούς όσων πελατών της δεν έχουν άλλο είδους συναλλαγές μαζί της. Η νέα αυτή τακτική των δύο τραπεζών αφορά τους λογαριασμούς που δίνουν στους καταθέτες τη δυνατότητα απεριορίστων καθημερινών αναλήψεων, δηλαδή το είδος αποταμιευτικού λογαριασμού που προτιμά η πλειονότητα των Γερμανών. Σύμφωνα, άλλωστε, με την εφημερίδα Frankfurter Allgemeine Zeitung, μία από τις μεγαλύτερες κοινοπρακτικές τράπεζες της Γερμανίας, η Frankfurter Volksbank προσανατολίζεται στο να επιβάλει αρνητικό επιτόκιο -0,55%

σε όλους ανεξαιρέτως τους λογαριασμούς. Η αλλαγή στάσης των γερμανικών τραπεζών μπορεί να αποτελέσει το έναρκτηριο λάκτισμα για να γενικευθούν οι χρεώσεις αρνητικών επιτοκίων στις αποταμιεύσεις του καθημερινού Ευρωπαίου μικροκαταθέτη των ολίγων δεκάδων χιλιάδων ή και απλώς των ολίγων χιλιάδων ευρώ. Ως τώρα, βέβαια, οι περισσότερες ευρωπαϊκές τράπεζες παρέμεναν επιφυλακτικές και όπως παραδέχονταν σε διεθνή ΜΜΕ ορισμένα τραπεζικά στελέχη, οι ευρωπαϊκές τράπεζες ανησυχούσαν για το ενδεχόμενο μαζικών αναλήψεων, μιας μαζικής φυγής των καταθετών. Γι' αυτό και ως τώρα όσες τράπεζες είχαν τομήσει να χρεώσουν στους πελάτες τους τα αρνητικά επιτόκια, το έκαναν μόνον σε λογαριασμούς με σαφώς μεγάλα ποσά ή μόνον στους λογαριασμούς επιχειρήσεων.

Ο... κόμης Ντράγκιλα και τα στεγαστικά δάνεια με αρνητικό επιτόκιο

Οι τριβές που έχουν προκαλέσει τα αρνητικά επιτόκια έφτασαν περιστασιακά σε αδιανόητες γραφικότητες, αν σκεφτεί κανείς ότι πρόκειται για αντιδράσεις στην πολιτική μιας κεντρικής τράπεζας. Γερμανοί πολιτικοί τα επέκριναν δριμύτητα γιατί μείωσαν την κερδοφορία των γερμανικών τραπεζών. Ο τότες υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, έφτασε όμως στο σημείο να επιρρίψει στην ΕΚΤ την ευθύνη για την άνοδο του ακροδεξιού μορφώματος «Ευλλακτική για τη Γερμανία», επειδή με την πολιτική των αρνητικών επιτοκίων έπληξε τους Γερμανούς. Τον ξεπέρασε, πάντως, σε φαντασία η σκανδαλοθηρική

γερμανική εφημερίδα Bild που δημοσίευσε «πειραγμένην» φωτογραφία του Μάριο Ντράγκι, εμφανίζοντας τον τότες πρόεδρο της ΕΚΤ ως «κόμη Ντράγκιλα», έτοιμο να πει το αίμα των Γερμανών καταθετών. Όπως έχουν επιστημάνει όμως τραπεζικοί κύκλοι και αναλυτές, ο φόβος μπροστά στο ενδεχόμενο χρέωσης των λογαριασμών, δηλαδή στη μείωση του ονομαστικού κεφαλαίου μιας κατάθεσης, συχνά λειτουργεί παραπλανητικά και εμποδίζει τους πελάτες των τραπεζών να δουν τα όποια οφέλη μπορούν να έχουν από τα αρνητικά επιτόκια. Στη Δανία, η χώρα που υιοθέτησε τα αρνητικά επιτόκια πολύ πριν από την ΕΚΤ και συγκεκριμένα πριν

από επτά χρόνια, από το καλοκαίρι οι τράπεζες άρχισαν να χορηγούν στεγαστικά δάνεια με αρνητικό επιτόκιο. Την αρχή έκανε η Jyske Bank, τρίτη σε μέγεθος τράπεζα της Δανίας, που άρχισε να χορηγεί δεκαετή στεγαστικά με σταθερό επιτόκιο -0,5%. Ακολούθησε μια άλλη τράπεζα επίσης της Δανίας, η Nordea, που χορηγεί εικοσαετή δάνεια με μηδενικό επιτόκιο. Το αποτέλεσμα ήταν να αρχίσουν να προσέρχονται μαζικά στις τράπεζες οι Δανοί για να ζητήσουν στεγαστικά με τους νέους όρους. Όπως χαρακτηριστικά τόνισε ο επικεφαλής της Τράπεζας της Δανίας, προέκυψε ένα «ιστορικά μεγάλο κύμα» νοικοκυριών που ζητούν νέα στεγαστικά δά-

νεια. Εκτός από αυτό το κύμα, όμως, έχει παράλληλα εκδηλωθεί ένα άλλο κύμα δανειοληπτών που έχουν πάρει στεγαστικά δάνεια με σταθερό επιτόκιο και ζητούν τη μετατροπή του είτε σε δάνειο με κυμαινόμενο επιτόκιο είτε σε άλλο είδος δανείου που θα τους επέτρεπε να επωφεληθούν. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Danske Bank, που έχει το δεύτερο σε μέγεθος τομέα στεγαστικών δανείων στη χώρα, οι Δανοί δανειολήπτες ενδέχεται να μπορέσουν να μετατρέψουν φέτος στεγαστικά δάνεια συνολικής αξίας 70 δισ. δολαρίων σε άλλο τύπου στεγαστικά με χαμηλότερα επιτόκια. Αγνωστο, βέβαια, κατά πόσον μπορεί να συμβεί κάτι ανάλογο

και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Σίγουρα, πάντως, στη Δανία οι τράπεζες έχουν βρει τους κατάλληλους μηχανισμούς για να εξισορροπούν το κόστος των αρνητικών επιτοκίων και να διασφαλίσουν κερδοφορία. Έχουν επανεξιλημμένως αυξήσει την προμήθεια που χρεώνουν για όλη τη διαδικασία έγκρισης ενός στεγαστικού δανείου. Σήμερα, οι χρεώσεις αυτές είναι περίπου 50% υψηλότερες σε σύγκριση με την εποχή που τα επιτόκια είχαν θετικό πρόσημο. Έτσι από το 2012, όταν το βασικό επιτόκιο δανεισμού ήταν στο 0%, και μέχρι σήμερα οι τράπεζες της Δανίας έχουν συγκεντρώσει κέρδη συνολικού ύψους 32 δισ. δολαρίων.

Σε επενδύσεις με μεγαλύτερο ρίσκο στρέφονται τα ασφαλιστικά ταμεία

Αν για τους πελάτες των τραπεζών τα αρνητικά επιτόκια μπορεί να έχουν και μια θετική πλευρά, για τις τράπεζες της Ευρώζωνς δύσκολα μπορεί να πει κανείς κάτι ανάλογο. Στόχος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, που υιοθέτησε για πρώτη φορά αρνητικά επιτόκια τον Ιούνιο του 2014, ήταν κατά κύριο λόγο να ενθαρρύνει τις τράπεζες να χορηγούν περισσότερα δάνεια, καθώς δεν τις συμφέρει πλέον να πληρώνουν την ΕΚΤ για να διατηρούν αδρανή κεφάλαια στα ταμεία της. Τις επιβάρυνε, όμως, με αυτόν τον τρόπο σε μια εποχή κατά την οποία είναι ήδη πιεσμένες, επειδή αναγκάζονται να διατηρούν διαθέσιμα συνολικού ύψους 1,9 τρισ. ευρώ για να συμμορφώνονται με

τους αυστηρότερους κανόνες κεφαλαιακής επάρκειας που επιβλήθηκαν στην Ευρωζώνη μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση. Έτσι, η κερδοφορία των ευρωπαϊκών τραπεζών βρίσκεται στα κατώτερα επίπεδα των τελευταίων 20 ετών. Σύμφωνα με την Ένωση Γερμανικών Τραπεζών, στη διάρκεια του 2018 οι ευρωπαϊκές τράπεζες κατέβαλαν στην ΕΚΤ τόκους συνολικού ύψους 7,2 δισ. ευρώ για τις καταθέσεις τους που διατηρούν στα ταμεία της. Εξαιτίας βέβαια των αρνητικών επιτοκίων. Προκειμένου να περιορίσει την επιβάρυνση των ευρωπαϊκών τραπεζών, τον Σεπτέμβριο η ΕΚΤ συνόδευσε την απόφασή της να μειώσει περαιτέρω τα επι-

τόκια με ένα σύστημα κλιμακωτών επιτοκίων. Αφαιρεί εν ολίγοις ένα τμήμα των καταθέσεων τους από την υποχρέωση να της καταβάλουν όσες χρεώσεις αντιστοιχούν στα αρνητικά επιτόκια. Όμως αναλυτές και τραπεζικές πηγές εκτιμούν πως το νέο σύστημα των πολλαπλών επιτοκίων δεν πρόκειται να βοηθήσει όσο θα έπρεπε τον ευρωπαϊκό τραπεζικό κλάδο. Σύμφωνα και πάλι με την Ένωση Γερμανικών Τραπεζών, το νέο σύστημα της ΕΚΤ θα μειώσει το κόστος των επιτοκίων για τις τράπεζες, περιορίζοντας τους τόκους που θα καταβάλουν στα ταμεία της στα 5 δισ. ευρώ από τα 7,2 δισ. ευρώ. Κυρίως, όμως, θα επωφεληθούν οι ισχυρές και μεγάλες τράπεζες της Γαλλίας και της

Γερμανίας. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναλυτών των Morgan Stanley και Citigroup, η κερδοφορία των ευρωπαϊκών τραπεζών πρόκειται να αυξηθεί και να φτάσει σε έναν μέσον όρο της τάξεως του 2%. Οι ίδιοι αναλυτές προειδοποιούν, πάντως, πως η κερδοφορία αυτή θα εξανεμιστεί σύντομα, καθώς οι τράπεζες θα πρέπει να καταβάλουν υψηλότερες χρεώσεις εξαιτίας των αρνητικών επιτοκίων. Τα μεγαλύτερα οφέλη αναμένεται να έχουν οι γερμανικοί τραπεζικοί κολλοσοί της Deutsche Bank και Commerzbank που αναμένεται να δουν τα κέρδη τους να αυξάνονται από 3% ως 12%. Την ίδια στιγμή, πάντως, τα αρνητικά επιτόκια αρχίζουν να αποτελούν πρόβλημα για τα

ασφαλιστικά ταμεία της Ευρωζώνης που παραδοσιακά επένδυαν σε κρατικά ομόλογα. Τώρα αναγκάζονται να αναζητήσουν άλλες επενδυτικές επιλογές, καθώς τα κρατικά ομόλογα έχουν αρνητικές αποδόσεις. Ορισμένα από αυτά τοποθετούνται σε περιουσιακά στοιχεία που δεν θα είναι εύκολο να ρευστοποιηθούν όταν κριθεί σκόπιμο όπως είναι, για παράδειγμα, τα ακίνητα. Ενδεικτικές περιπτώσεις είναι τα ασφαλιστικά ταμεία των Σκανδιναβικών χωρών που ετοιμάζονται να αναλάβουν πολύ μεγαλύτερο επενδυτικό ρίσκο. Ανεξαιρέτως της ΑΤΡ, το μεγαλύτερο συνταξιοδοτικό ταμείο της Δανίας, η κεντρική τράπεζα της οποίας έχει επιβάλει αρνητικά

επιτόκια εδώ και περισσότερο από επτά χρόνια. Το εν λόγω Ταμείο παραδοσιακά επένδυε το 80% των κεφαλαίων του σε κρατικά ομόλογα ως ασφαλιστική δικλίδα που θα του επέτρεπε να καλύπτει πάντα τις υποχρεώσεις του έναντι των συνταξιούχων της χώρας. Προ ημερών ανακοίνωσε ότι ενδέχεται να αλλάξει πλήρως το χαρτοφυλάκιό του και να στραφεί αναγκαστικά σε επενδύσεις με μεγαλύτερο ρίσκο. Κάτι ανάλογο συμβαίνει στα συνταξιοδοτικά ταμεία της Φινλανδίας με τον επικεφαλής του Ilmarinen Mutual Pension Insurance να δηλώνει χαρακτηριστικά πως ο κλάδος «μόλις αρχίζει να βλέπει τι είδους νέες προκλήσεις θέτουν τα αρνητικά επιτόκια».

Expertise Solutions Value

www.pwc.com.cy

**ΜΟΝΑΔΙΚΑ ΓΛΥΚΑ ΜΕ
«ΑΡΩΜΑ ΒΑΝΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΥΣΗ ΣΟΚΟΛΑΤΑΣ»**

Β΄ ΤΟΜΟΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή 15 Δεκεμβρίου 2019

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η πολιτική Ερντογάν φοβίζει τις μεγάλες τουρκικές εταιρείες

Στροφή στο εξωτερικό λόγω γεωπολιτικών κινδύνων και ανάπτυξης

Μπορεί η τουρκική κυβέρνηση να προβλέπει ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας 5% την περίοδο 2020-2022, ωστόσο οι μεγάλες τουρκικές επιχειρήσεις δεν φαίνεται να έχουν πεισθεί. Παρουσιάζοντας, χθες, τα σχέδιά τους για τα επόμενα χρόνια, τα στελέχη μεγάλων τουρκικών επιχειρήσεων κατέστησαν σαφές ότι θα επικεντρωθούν στο εξωτερικό αναζητώντας επιχειρηματικές ευκαιρίες και ότι θα κατευθύνουν τις επενδύσεις τους σε ξένες αγορές. Βέβαια, αυτή η εξέλιξη θα υπονομεύσει τα σχέδια της κυβέρνησης Ερντογάν για ταχεία ανάκαμψη της τουρκικής οικονομίας.

Κοινοί παράγοντες που αναγκάζουν μεγάλες τουρκικές επιχειρήσεις όπως η Yildiz Holding, μητρική της σοκολατοποιίας Godiva, και η Kibar Holding, μητρική της Hyundai Assan η οποία κατασκευάζει στο εργοστάσιο της Σμύρνης περισσότερα από 230.000 αυτοκίνητα Hyundai, να στραφούν στο εξωτερικό είναι η εκτίμηση για χαμηλή ανάπτυξη και ασθενική εσωτερική ζήτηση στην Τουρκία τα επόμενα χρόνια, σε συνδυασμό με σημαντικούς γεωπολιτικούς κινδύνους. Μιλώντας χθες κατά τη διάρκεια ημερίδας στην Κωνσταντινούπολη, η κ. Εμπρὸν Οζντεμίρ, πρόεδρος της κατασκευαστικής εταιρείας Limak Yaltirim Holding, η οποία συμμετείχε στην κοινοπραξία για την κατασκευή του νέου αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης με προϋπολογισμό 11 δισ. δολαρίων, ε-

Η Assan Aluminyum, εκ των μεγαλύτερων παραγωγών αλουμινίου στην Ευρώπη, θα κατασκευάσει εργοστάσιο στις ΗΠΑ.

ξήγησε ότι οι μεγαλύτερες απειλές που θα αντιμετωπίσει η τουρκική οικονομία τα επόμενα χρόνια είναι η αβεβαιότητα γύρω από τη λίρα και η γεωπολιτική απειλή από την ανάμειξη της Τουρκίας στον εμφύλιο πόλεμο στη Συρία. «Εξετάζουμε έργα στο εξωτερικό στους τομείς στους οποίους δυσκολευόμαστε να εργαστούμε στην Τουρκία», είπε η κ. Οζντεμίρ. Μία επιλογή είναι, συνέχισε, η επέκταση της δραστηριότητας της εταιρείας στον κλάδο των τιμνέντων στην Αφρική. Η Limak έχει επενδύσει σε πολλά έργα υποδομής στην Τουρκία προϋπολογισμού αρκετών δισεκατομμυρίων, ωστόσο ο περιορισμός της εξωτερικής χρηματοδότησης τα τελευταία τρίμηνα και η μεγάλη αύξηση του κόστους δανεισμού έχουν αναγκάσει την κυβέρνηση Ερντογάν να περικόψει πολλά από τα έργα υποδομής στα οποία είχε επενδύσει σε μεγάλο βαθμό τα προηγούμενα χρόνια.

Για τον κ. Χαλούκ Καγιάμπασι, διευθύνοντα σύμβουλο του ομίλου Kibar Holding, η εταιρεία θα κατευθύνει επεν-

δύσεις της στο εξωτερικό στην προσπάθεια να μειώσει τον επιχειρηματικό κίνδυνο που αντιμετωπίζει μέσω «διαφοροποιήσεων». Η Assan Aluminyum, θυγατρική της Kibar, συγκαταλέγεται μεταξύ των τριών μεγαλύτερων παραγωγών φύλλων αλουμινίου στην Ευρώπη, με παραγωγική δυνατότητα που φτάνει τις 100.000 τόνους. Ωστόσο, η αβεβαιότητα για την πορεία της Τουρκίας και η ενίσχυση του προστατευτισμού στο εμπόριο την οδηγούν στο να κάνει επένδυση ύψους 300 εκατ. δολαρίων για κατασκευή νέου εργοστασίου στις ΗΠΑ. Παράλληλα, εξετάζει εξαγωγές εταιρειών στην Ευρώπη. Η θυγατρική του ομίλου Hyundai Assan κατέχει το 30% της κοινοπραξίας που έχει συστήσει στην Τουρκία, ενώ το υπόλοιπο 70% ανήκει στη Hyundai Motor Company. Στο εργοστάσιό της στη Σμύρνη η Hyundai Assan παράγει περισσότερα από 230.000 Hyundai i10 και i20 τον χρόνο τα οποία εξάγει σε περισσότερες από 40 χώρες, κυρίως σε Γερμανία, Βρετανία και Ιταλία.

Ο κ. Αχμέτ Ντορτοντύντζου, διευθύνων σύμβουλος της Akkok Holding, η οποία δραστηριοποιείται στους κλάδους των χημικών, ενέργειας και ακινήτων, θεωρεί ότι η πρόβλεψη της κυβέρνησης για την ανάπτυξη της οικονομίας το 2020 είναι υπερβολικά φιλόδοξη (ο σ.τ.: η λέξη χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει κανείς με ευγενικό τρόπο «εξυπραγματική» μια οικονομική πρόβλεψη). «Διατηρώ πολύ

Η Limak Yaltirim Holding, η οποία συμμετείχε στην κοινοπραξία για την κατασκευή του νέου αεροδρομίου της Κωνσταντινούπολης με προϋπολογισμό 11 δισ. δολ., εξετάζει επέκτασή της στον κλάδο τιμνέντων στην Αφρική.

έντονο ενδοιασμό για το κατά πόσον ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ θα αυξηθεί στο 5% το 2020», είπε ο κ. Ντορτοντύντζου. Το ΔΝΤ προέβλεψε τον Σεπτέμβριο ότι η τουρκική οικονομία θα αναπτυχθεί με ρυθμό 0,25% το 2019, με ρυθμό 3% το διάστημα 2020-2023 και 3,5% το 2024-2025.

Πιο διστακτικός από όλα τα στελέχη των τουρκικών επιχειρήσεων που μίλησαν στη χθεσινή ημερίδα σχετικά με την πορεία της τουρκικής οικονομίας τα επόμενα χρόνια ήταν ο κ. Μεχμέτ Τούτουντζου, διευθύνων σύμβουλος της Yildiz Holding. Η εταιρεία που κατασκευάζει μεταξύ άλλων τις σοκολάτες Godiva, με την πλει-

ονότητα των εσόδων της να προέρχεται από ξένες αγορές, είπε ότι θα χρησιμοποιήσει μέρος των εσόδων 1,3 δισ. δολαρίων που είχε από την πώληση των θυγατρικών σε Ασία και σε Αυστραλία για να ενισχύσει τις υπάρχουσες δραστηριότητές της στο εξωτερικό.

BLOOMBERG

Πτώση αμερικανικών επενδύσεων στη Γερμανία

Οι αμερικανικές επιχειρήσεις δεν έχουν διάθεση, όπως στο παρελθόν, να επενδύσουν στη Γερμανία, όπως φαίνεται σε πρόσφατη έρευνα της διεθνούς εταιρείας συμβούλων επιχειρήσεων της KPMG. Συγκεκριμένα, το 2018 στη χώρα αυτή οι αμερικανικές επενδύσεις μειώθηκαν κατά τα 2/3. Μόνον 24% των αμερικανικών εταιρειών, που έλαβαν μέρος στη σχετική έρευνα της KPMG, απάντησαν ότι θα κάνουν επενδύσεις από 10 εκατ. ευρώ και άνω στη Γερμανία σε βάθος τριετίας. Οι διμερείς σχέσεις Γερμανίας και Ηνωμένων Πολιτειών έχουν περάσει φάσεις σύγκλισης και απομάκρυνσης. Όπως παρατηρεί σε σχετικό άρθρο η Deutsche Welle, πρόκειται για έναν γάμο άνοιγμα μερών. Το 2018 το αμερικανικό ΑΕΠ ξεπέρασε τα 21 τρισ. δολάρια έναντι 3,8 τρισ. δολαρίων της Γερμανίας, ενώ την ίδια χρονιά οι εξαγωγές της τελευταίας, που κατευθύν-

Μόνο 24% των εταιρειών από τις ΗΠΑ θα επενδύσουν στη Γερμανία.

νονταν στις ΗΠΑ, ανήλθαν σε 125 δισ. δολάρια. Οι δε αντίστοιχες εισαγωγές ήταν της τάξεως των 57 δισ. δολαρίων. Αυτή η ανισορροπία γίνεται όλο στα χέρια του Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, δίνοντάς του πλεονέκτημα στις συνολικές, ενώ η απειλή για δασμούς που εξαπολύει κατά καιρούς, τρομοκρατεί τη γερμανική βιομηχανία.

Και ενώ πέτυχε το 24% των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στην έρευνα, ήθελε να επενδύσει στη Γερμανία, πρόπερι το ποσοστό έφθανε στο 47%. Ενα ακόμα ανησυχητικό στοιχείο έχει να κάνει με το ότι το 13% δήλωσε πως δεν θέλει να τοποθετήσει τα κεφάλαιά του στη Γερμανία, όταν το 2017 ήταν μόλις 6%. Βέβαια, η καθοδική πορεία ξεκίνησε το 2014, όταν αμερικανικές επιχειρήσεις αποφάσισαν να αναδιπλωθούν, να παύσουν να επεκτείνονται και να εξαγοράζουν, και να εστιάζουν στις πρωτεύουσες

δραστηριότητές τους – τα σχετικά αναφέρει ο διευθυντής του τμήματος που ασχολείται με τις αμερικανικές κεφαλαιαγορές και τις πρακτικές τους στην KPMG. Βέβαια, κάποιον ρόλο παίζει και η αβεβαιότητα σχετικά με την έξοδο της Βρετανίας από την Ε.Ε. αλλά και η επιβράδυνση της διεθνούς οικονομίας.

Ενα ακόμα συμπέρασμα της έρευνας της KPMG είναι ότι μόλις το 17% των ερωτηθέντων «αισθάνονται ότι βρίσκουν την καλύτερη δυνατή στήριξη στη Γερμανία όσον αφορά την εδραίωσή τους και την επέκταση δραστηριοτήτων», όπερ σημαίνει ότι πάνω από το 80% βλέπει πως δεν λαμβάνουν αρωγή οι εταιρείες τους. Τέλος, ένα ακόμα πεδίο στο οποίο υστερεί η χώρα, είναι η ψηφιοποίηση, καθώς η Γερμανία, όπως αναφέρει η DW, εν πολλοίς παραμένει η κατασκευαστρία των πραγμάτων και όχι του Ιντερνέτ των πραγμάτων.

Η Ιαπωνία λαμβάνει μέτρα στήριξης 92 δισ. δολ.

Νέα, σημαντικά μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας θεωρεί ότι πρέπει να λάβει η ιαπωνική κυβέρνηση, ώστε να διασφαλίσει ότι η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου θα είναι σε θέση να αντιμετωπίσει τις απειλές που προκύπτουν από την επιβράδυνση της παγκόσμιας οικονομίας και από τις φυσικές καταστροφές που έχουν πλήξει τη χώρα. Σύμφωνα με πληροφορίες του Bloomberg, η κυβέρνηση του πρωθυπουργού Σίνζο Αμπε θεωρεί ότι είναι ανάγκη να ενισχύσει υποδομές που σχετίζονται με την πρόληψη φυσικών καταστροφών, αλλά και να ενισχύσει μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που αυξάνουν τον μισθό του προσωπικού τους. Στο προσχέδιο της δέσμης μέτρων για την ενίσχυση της οικονομίας που επεξεργάζεται η κυβέρνηση δεν ανα-

φέρεται συγκεκριμένο ποσό που θα δαπανήσει το κράτος, ωστόσο υψηλός βαθμός αξιωματούσος είπε στο Bloomberg ότι τα μέτρα εύκολα θα υπερβούν τα 92 δισ. δολάρια (10 τρισ. γιεν). Η πραγματική επίδραση που θα έχουν τα μέτρα υποστήριξης της οικονομίας θα εκτιμηθεί μόνο αφού του δώσει η κυβέρνηση συγκεκριμένα νούμερα για πραγματικές δαπάνες και αφοότου γίνει γνωστό το ύψος του συμπληρωματικού προϋπολογισμού που θα συνταχθεί για να χρηματοδοτηθούν αυτά τα μέτρα. Με το πρώτο σημαντικό πακέτο μέτρων ενίσχυσης της οικονομίας από το 2016, ο πρωθυπουργός κ. Αμπε φαίνεται πως είναι αποφασισμένος να διατηρήσει την κληρονομιά που αφήνει στην ιαπωνική οικονομία ως ο μακροβιότερος πρωθυπουργός της Ιαπωνίας.

Το 1% των πλουσιότερων Βρετανών έχει περιουσία ίση με το φτωχότερο 80%

Σε επικίνδυνο βαθμό έχει αυξηθεί η ανισότητα στη Βρετανία, όπου οι πέντε πλουσιότερες οικογένειες κατέχουν μεγαλύτερη περιουσία σε σχέση με 13,2 εκατομμύρια πολίτες, σύμφωνα με έρευνα της βρετανικής φιланθρωπικής οργάνωσης Equality Trust. Οι πέντε οικογένειες, συνολικά οκτώ άτομα, έχουν περιουσία 39,4 δισ. στερλινών.

Πρώτοι στη λίστα των πλουσιότερων Βρετανών είναι τα τέσσερα αδέρφια Hinduja με συνολική περιουσία 12,8 δισ. στερλινών, που δραστηριοποιούνται στην πετρελαική αγορά, στον χρηματοπιστωτικό κλάδο και σε πολλούς ακόμα τομείς. Ακολουθεί ο Τζιμ Ράτκλιφ, πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας χημικών Ineos, με περιουσία 9,4 δισ. στερλινών και επόμενος στη λίστα είναι ο Μάικλ Πίλατ με περιουσία 6,1 δισ. στερ-

Τεράστιο το οικονομικό χάσμα, με πέντε οικογένειες να κατέχουν περιουσία 39,4 δισ. στερλινών.

λινών, συνιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος ενός από τα μεγαλύτερα hedge funds παγκοσμίως, του BlueCrest Capital. Τέλος, στη λίστα βρίσκονται (ως ξεχωριστές οικογένειες) οι αδελφοί Ρόμπινεν, επιχειρηματίες ανάπτυξης γης, με περιουσία 5,7 δισ. στερλίνες έκαστος.

Από το 2010, ο αριθμός των δισεκατομμυριούχων στη Βρετανία έχει σχεδόν διπλασιαστεί, αγγίζοντας τους 54 το 2019 από 29 το 2010, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας από την Equality Trust. Στην

Ο αριθμός των δισεκατομμυριούχων στη Βρετανία έχει σχεδόν διπλασιαστεί, αγγίζοντας τους 54 το 2019 από 29 το 2010.

ίδια περίοδο, η περιουσία των δισεκατομμυριούχων έχει υπερδιπλασιαστεί, καθώς αυξήθηκε από 58,1 δισ. στερλίνες το 2010 στις 123 δισ. στερλίνες το 2019.

Χρησιμοποιώντας στατιστικά της Credit Suisse, στην ίδια έρευνα αναφέρεται ότι το 1% των πλουσιότερων Βρετανών έχει περιουσία περίπου ίση με το φτωχότερο 80% των Βρετανών, δηλαδή με τη συνολική περιουσία 53,2 εκατομμυρίων ανθρώπων. Η Equality Trust συμπεραίνει επίσης ότι περίπου 14 εκατομμύρια Βρετανοί ζουν σε ένδεια, ανεξαρτήτως από το εάν εργάζονται ή όχι. Από αυτούς τα τέσσερα εκατομμύρια βρίσκονται 50% κάτω από το όριο της φτώχειας και το 1,5 εκατομμύριο ζει σε άθλιες συνθήκες, μην μπορώντας να αγοράσει τα βασικά αγαθά.

«Αυτή η έκθεση θα έπρεπε να κατα-

πλήξει οποιονδήποτε ενδιαφέρεται για τη Βρετανία σήμερα», σημειώνει η δρ Βάντα Βαϊπόρσκα, εκτελεστική διευθύντρια στο Equality Trust. Ενα τόσο τεράστιο χάσμα μεταξύ των πολύ πλουσίων και της συντριπτικής πλειονότητας των Βρετανών είναι επικίνδυνο. «Τόσο πολύς πλούτος στα χέρια τόσο λίγων ανθρώπων αναδεικνύει πόσο κατακεραματισμένο είναι το οικονομικό σύστημα», συμπλήρωσε η Βαϊπόρσκα.

Στην έκθεση του Equality Trust υπογραμμίζεται επίσης ότι στις χώρες με μεγάλη ανισότητα εμφανίζονται συχνότερα περισσότερα ψυχικά και ωματικά παθήσεων, περισσότερη εγκληματικότητα, εθισμοί σε ναρκωτικά και στο αλκοόλ, ενώ σημειώνονται χαμηλότερα ποσοστά ακαδημαϊκής επιτυχίας και μικρότερη κοινωνική κινητικότητα.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Οι δύο κατηγορίες εναντίον Τραμπ

Παραπέμπεται για κατάχρηση εξουσίας και παρεμπόδιση ερευνών του Κογκρέσου

Κατάχρηση εξουσίας και παρεμπόδιση των ερευνών του Κογκρέσου. Με τις δύο αυτές κατηγορίες, η ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων θα παραπέμψει την επόμενη εβδομάδα τον Αμερικανό πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ σε δίκη, σε μια διαδικασία που ενεργοποιείται μόλις για τέταρτη φορά στην ιστορία των ΗΠΑ. Η διαδικασία αναμένεται να ναυαγήσει στη Γερουσία, όπου απαιτείται να συγκεντρωθεί η απίθανη πλειοψηφία των 2/3 του σώματος.

«Πράττοντας το καθήκον της προς το σύνταγμα και τη χώρα, η Επιτροπή Δικαιοσύνης της Βουλής παρουσιάζει σήμερα τις κατηγορίες με βάση τις οποίες

Η διαδικασία αναμένεται να ναυαγήσει στη Γερουσία, όπου απαιτείται να συγκεντρωθεί η απίθανη πλειοψηφία των 2/3 του σώματος.

ο πρόεδρος των ΗΠΑ Ντόναλντ Τζ. Τραμπ παραπέμπεται σε δίκη για τη διάπραξη σοβαρών αδικημάτων», ανακοίνωσε ο πρόεδρος της επιτροπής Τζέρι Νάιτλερ, όρθιος, μπροστά σε τέσσερις αμερικανικές σημαίες και ένα πορτρέτο του Τζορτζ Ουάσινγκτον. «Ο πρόεδρος είναι ο άνθρωπος τον οποίο κατεχόχιν εμπιστεύεται ο αμερικανικός λαός. Όταν προδίδει αυτή την εμπιστοσύνη και βάζει τον εαυτό του πριν από τη χώρα, θέτει σε κίνδυνο το σύνταγμα, τη δημοκρατία και την εθνική ασφάλεια».

Το κατηγορητήριο (articles of impeachment) αναφέρει ότι ο πρόεδρος

«Κανένας» πρόεδρος δεν προσπάθησε τόσο επισταμένα να εμποδίσει τη δυνατότητα της Βουλής να ερευνήσει σοβαρά αδικήματα», αναφέρεται στο κατηγορητήριο.

Τραμπ «χρησιμοποίησε την εξουσία του ελαττωματικά για να ζητήσει την ανάμειξη μιας ξένης δύναμης, της Ουκρανίας, στις αμερικανικές προεδρικές εκλογές του 2020» και ότι «ζήτησε από την ουκρανική κυβέρνηση να ανακοινώσει δη-

μοσίως έρευνες που θα ωφελούσαν την επανεκλογή του και θα έβλαπταν τις εκλογικές προοπτικές ενός εκ των αντιπάλων του». Αναφέρει, επίσης, ότι ο πρόεδρος Τραμπ «εξάρτησε την υλοποίηση σημαντικών ενεργειών της αμερικανικής

κυβέρνησης, σχετιζομένων με την Ουκρανία, από το αν η κυβέρνηση της χώρας θα ικανοποιούσε ή όχι το αίτημά του για έρευνες». Η δεύτερη κατηγορία αφορά την άρνηση του Λευκού Οίκου να συνεργαστεί με την επιτροπή του Κογκρέσου που διερευνήσε το θέμα. «Στην ιστορία της χώρας, κανένας πρόεδρος δεν προσπάθησε τόσο επισταμένα να εμποδίσει τη δυνατότητα της Βουλής να ερευνήσει σοβαρά αδικήματα», αναφέρει το κατηγορητήριο.

«Η ανακοίνωση των δύο αβάσιμων κατηγοριών δεν βλάπτει τον πρόεδρο, βλάπτει τον αμερικανικό λαό, που περιμένει από τους εκλεγμένους αξιωματούχους του να εργάζονται για να ενισχύσουν το έθνος», δήλωσε η εκπρόσωπος του Λευκού Οίκου, Στέφανι Γκρίσμ. «Ο πρόεδρος θα απαντήσει σε αυτές τις ψευδείς κατηγορίες στη Γερουσία και προσδοκά ότι θα δικαιωθεί απολύτως, γιατί δεν έκανε κάτι κακό». Η ψηφοφορία στην ολομέλεια της Βουλής θα γίνει στις αρχές της επόμενης εβδομάδας, ενώ η διαδικασία στη Γερουσία, που έχει χαρακτηριστικά δίκης και ακολούθεται από ψηφοφορία, θα ξεκινήσει στις αρχές Ιανουαρίου.

Επί ένα χρόνο, οι Δημοκρατικοί στη Βουλή των Αντιπροσώπων συζητούσαν την πιθανή παραπομπή του Ντόναλντ Τραμπ σε δίκη με την κατηγορία της παρακώλυσης του έργου του ειδικού ανακριτή Μιούλερ. Ο Μιούλερ ερευνούσε εάν ο Τραμπ έλαβε βοήθεια από τη Ρωσία για την εκλογή του, το 2016. Τελικά, αποφάσισαν να επικεντρωθούν στις κατηγορίες που σχετίζονται με την Ουκρανία, λόγω έλλειψης συναίνεσης στις τάξεις τους σχετικά με την υπόθεση που ερευνούσε ο Μιούλερ.

REUTERS, A.P.

Αυτογκόλ λίγο πριν ανοίξουν οι κάλπες

Να ξεχαστεί η γκάφα του με το παιδί στο νοσοκομείο επιδιώκει ο Μπόρις Τζόνσον

Να αλλάξει την ατζέντα της επικαιρότητας, επαναφέροντας στην πρώτη γραμμή το Brexit, επιδιώκει με κάθε τρόπο χθες ο Μπόρις Τζόνσον, καθώς η τελευταία γκάφα του, λίγο πριν ανοίξουν οι κάλπες, ανέδειξε το προφίλ στους Εργατικούς θέμα του εθνικού συστήματος Υγείας.

Τα βρετανικά μέσα ενημέρωσης ασχολούνταν και χθες κατά κόρον με την αξέχαστη αντίδραση του Συντηρητικού πρωθυπουργού, όταν δημοσιογράφος τον κάλεσε να κοιτάξει φωτογραφία που απεικονίζει τετράχρονο αγόρι να βρίσκεται ξαπλωμένο στο πάτωμα διαδρόμου νοσοκομείου, καθώς δεν υπήρχε διαθέσιμο κρεβάτι. Το γεγονός ότι ο Τζόνσον απέφυγε να κοιτάξει τη φωτογραφία – μάλιστα, έχωσε στην τσέπη του το κινητό του δημοσιογράφου – χαρακτηρίστηκε σύμπτωμα έλλειψης ενσυναίσθησης από την πλευρά του, έστω και αν στη συνέχεια ζήτησε συγγνώμη.

Οι τελευταίες δημοσκοπήσεις έδειχναν εδραιωμένο προβάδισμα των Συντηρητικών ενόψει των αυριανών εκλογών, καθώς ο Μπόρις Τζόνσον είχε πετύχει –ύστερα από μια προεκλογική εκστρατεία όπου, παραδόξως, είχε αποφύγει τις γκά-

φες– να θέσει στην πρώτη γραμμή του δημόσιου ενδιαφέροντος την τύχη του Brexit. Ωστόσο, το τελευταίο τμήμα ενδέχεται να αφήσει διαφορετική γεύση στους ψηφοφόρους. Η εφημερίδα Daily Mirror, που υποστηρίζει τους Εργατικούς και δημοσίευσε τη φωτογραφία του άρρωστου αγοριού, επανέλαβε χθες με άλλη

Κορυφαίο στέλεχος των Εργατικών εκμυστηρεύεται ότι οι ψηφοφόροι «δεν αντέχουν» τον γκέητ τους, Τζέρεμι Κόρμπιν.

φωτογραφία, εννέαμηνου κοριτσιού, ξαπλωμένου σε καρέκλα στα Επειγοντα, όπου βρισκόταν επί έξι ώρες. «Ίδου άλλη μία φωτογραφία που δεν θα θέλετε να κοιτάξετε, κύριε Τζόνσον» ήταν ο σχετικός τίτλος.

Σε μια προφανή προσπάθεια αντιπερισπασμού, ο Τζόνσον ανέβασε στο Twitter χιουμοριστικό βίντεο που παρωδεί

Σε χιουμοριστικό βίντεο που ανέβασε στο Twitter, ο Τζέρεμι Κόρμπιν απαντά σε μνύματα που τον κατηγορούν ότι φοράει «κομμουνιστικό καπέλο».

την ταινία «Love actually». Ο πρωθυπουργός εμφανίζεται να χτυπά την πόρτα ψηφοφόρου με πλακάτ που γράφει «Με λίγη τύχη, μέχρι τον επόμενο χρόνο θα έχουμε υλοποιήσει το Brexit, αν το κοινοβούλιο δεν μας εμποδίσει ξανά». Το δικό του χιουμοριστικό βίντεο ανέβασε στο Twitter ο Τζέρεμι Κόρμπιν, όπου απαντά σε επιθετικά μνύματα που τον κατηγορούν ότι φορά «κομμουνιστικό καπέλο». «Τι πάει να πει κομμουνιστικό καπέλο; Εγώ φοράω ένα κασκέτο! Δεν έχω μασκόο ποδήλατο. Εχω απλώς ποδήλατο!» λέει ο γκέητς των Εργατικών, δίπλα στο αναμμένο τζάκι.

Την ανεβασμένη διάθεσή του πρέπει να χάλασε, πάντως, ο σκιάδης υπουργός Υγείας των Εργατικών, Τζόνναθαν Ασγουορθ, ο οποίος εκμυστηρεύθηκε σε δημοσιογράφο της συντηρητικής ιστοσελίδας Guido Fawkes την εκτίμησή του ότι το κόμμα του θα χάσει τις εκλογές επειδή οι ψηφοφόροι «δεν αντέχουν» τον Κόρμπιν. Ο ίδιος ο Ασγουορθ ισχυρίστηκε ότι αστειεύονταν, αν και περισσότερο διασκέδασαν με το αστείο του οι Συντηρητικοί.

REUTERS, ΑΠΕ

Αντίδραση Ερντογάν στη βράβευση Χάντκε

Εδώ και 70 χρόνια, η ανθρωπότητα γιορτάζει τη 10η Δεκεμβρίου ως Διεθνή Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, σε ανάμνηση της Οικουμενικής Διακήρυξης που ενέκρινε η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, το 1948. Θα περίμενε κανείς ότι μια τέτοια μέρα ο Ταγίπ Ερντογάν θα κρατούσε χαμηλό προφίλ, ώστε να περάσει κάτω από τα ραντά της διεθνούς επικαιρότητας, μια και τα ανθρώπινα δικαιώματα δεν είναι το πιο προνομιακό του πεδίο, ειδικά τα τελευταία χρόνια. Ωστόσο, η απονομή του βραβείου Νομπελ Λογοτεχνίας στον Αυστριακό συγγραφέα Πέτερ Χάντκε, υποστηρικτή των Σέρβων και του Σλόμπονταν Μίλόσεβιτς στους πολέμους της Γι-

Τουρκία, Αλβανία, Βόρεια Μακεδονία και Κόσοβο απείχαν από την απονομή του Νομπελ Λογοτεχνίας στον Αυστριακό συγγραφέα.

ουγκοσλαβίας, έδωσε τη δυνατότητα στον Ερντογάν να βγει στο προσκήνιο, όχι ως κατηγορούμενος, αλλά ως κατήγορος. «Το να δίνουν το Νομπελ Λογοτεχνίας σε έναν ρατσιστή, ο οποίος αρνείται τη γενοκτονία στη Βοσνία -Ερζεγοβίνη και υπερασπίζεται

εγκληματίες πολέμου, και μάλιστα αυτό να γίνεται την Ημέρα Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, δεν μπορεί να έχει άλλο νόημα παρά την επιβράβευση των παραβιάσεων», δήλωσε ο Τούρκος πρόεδρος με αφορμή τη χθεσινή επέτειο. Εκτός από την Τουρκία, από τη χθεσινή τελετή απονομής του βραβείου Νομπελ Λογοτεχνίας στον Χάντκε απείχαν η Αλβανία, η Βόρεια Μακεδονία και το Κόσοβο. Η τελετή έγινε χθες το απόγευμα στη Στοκχόλμη, όπου απονεμήθηκαν επίσης τα βραβεία Νομπελ Φυσικής, Χημείας, Ιατρικής και Οικονομικών.

Στο μεταξύ, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων ζήτησε χθες από την Αγκυρα να απελευθερώσει άμεσα

τον Τούρκο επιχειρηματία και φιλόanthρωπο Οσμάν Καβάλα, υπογραμμίζοντας ότι κρατείται στις φυλακές χωρίς αποχώρηση ενδείξεις ενοχής. Ο 62χρονος Καβάλα συνελήφθη τον Νοέμβριο του 2017 με την κατηγορία ότι χρηματοδότησε τις μεγάλες αντικυβερνητικές διαδηλώσεις του 2013. Η μόνη ένδειξη που επικαλούνται οι δικαστικές αρχές είναι υποκλοπή τηλεφωνική κλήση, όπου ο Καβάλα προσφέρεται να στείλει στους διαδηλωτές γάλα, χυμούς και μάσκες για να προστατευτούν από τα χημικά. Εάν καταδικαστεί, θα μπορούσε να αντιμετωπίσει μέχρι και ισόβια κάθειρξη.

REUTERS

Απεργίες και πορείες για έκτη ημέρα σε όλη τη Γαλλία

Ειρηνικές πορείες πραγματοποιήσαν χθες σε πόλεις της Γαλλίας εργαζόμενοι του δημόσιου τομέα, που απεργούν για έκτη ημέρα διαμαρτυρόμενοι κατά της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού και προκαλώντας σοβαρά προβλήματα στις μετακινήσεις. Δεκάδες σχολεία παρέμειναν κλειστά, οι συγκοινωνίες στην πρωτεύουσα και σε άλλες πόλεις ανέστειλαν τη λειτουργία τους, ενώ οι αεροπορικές εταιρείες ακύρωσαν ποσοστό 20% των πτήσεών τους.

Τα συνδικάτα ανακοίνωσαν ότι δεν σχεδιάζουν να υποχωρήσουν. «Η μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού είναι αναγκαία, αλλά η κυβέρνηση Μακρόν επιδιώκει τη διάλυση του συστήματος και όχι τη μεταρρύθμισή του. Το σχέδιο του Μακρόν είναι η πάταξη των συνδικαλιστικών διεκδικήσεων. Το δικό μας σχέδιο αφορά την αλληλεγγύη», δήλωσε χθες ο επικεφαλής της προεκείμενης στο κομμουνιστικό κόμμα οργάνωσης CGT. Τα συνδικάτα κάλεσαν σιδηροδρομικούς, ιατρούς, εκπαιδευτικούς και άλλους επαγγελματικούς κλάδους του δημόσιου τομέα να αυξήσουν την πίεση προς τον Γάλλο πρόεδρο ενόψει της σημερινής ανακοίνωσης των λεπτομερειών της αμφιλεγόμενης μεταρρύθμισης. Στο Παρίσι, ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις είχαν παραταχθεί χθες το πρωί κατά μήκος της Λεωφόρου των Ηλυσίων Πεδίων, αποκλείοντας τους δρόμους γύρω από το προεδρικό μέγαρο και την πρωθυπουργική κατοικία, σε μια προσπάθεια να αποφευχθούν ταραχές, ενώ μέχρι χθες το απόγευμα, η μεγάλη πορεία στο κέντρο της πρωτεύουσας διεξαγόταν σε συνθήκες ηρεμίας. Στο Μπορντό και στη Μασσαλία, χιλιάδες διαδηλωτές απαίτησαν την παραιτήση του προέδρου Μακρόν, ενώ σημαντική κινητοποίηση σημειώθηκε και σε άλλες πόλεις, όπως η Ρεν, η Λυών και η Νάντη.

Ο πρόεδρος Μακρόν φιλοδοξεί να αντικταστήσει το περίπλοκο συνταξιοδοτικό σύστημα με ενιαίο, βασισμένο στους πόρους που θα εξασφαλίσει ο κάθε εργαζόμενος στην επαγγελματική πορεία του. Η διατήρηση του υπάρχοντος συνταξιοδοτικού θα σήμανε τη διατήρηση του ελλείμματος του ασφαλιστικού, ύψους 17 δισ. ευρώ, που αποτελεί ποσοστό 0,7% του ΑΕΠ. Ο πρωθυπουργός Εντουάρ Φίλιπ, όμως, έχει αφήσει ανοικτό το ενδεχόμενο εξερεύρεσης συμβιβαστικής λύσης, που κατά πάσα πιθανότητα θα αφορά τη σταδιακή

Μέλος του συνδικάτου CGT, με αλυσίδες και μάσκα, στη διαδήλωση στη Μασσαλία κατά του συνταξιοδοτικού.

Τα συνδικάτα σκληραίνουν τη στάση τους, απαιτώντας την απόσυρση της μεταρρύθμισης του συνταξιοδοτικού.

εφαρμογή του νέου συστήματος.

Οι απεργίες των τελευταίων ημερών είναι οι μαζικότερες και μακτικότερες στη Γαλλία μετά το 1995, όταν ο τότε πρωθυπουργός Αλέν Ζιπé είχε υποχρεωθεί να εγκαταλείψει τα σχέδιά του για μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού, υπό την πίεση των συνδικάτων. Η κυβέρνηση Ζιπé ουδέποτε ανέκαμψε πολιτικά από την κρίση της εποχής εκείνης. «Το διακύβευμα ξεπερνά κατά πολύ τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού. Για τον Μακρόν αποτελεί θέμα γοήτρου στον πόλεμό του κατά των παλαιωμένων θεσμών και των προνομίων συγκεκριμένων κατηγοριών εργαζομένων. Όσο πλησιάζουν τα Χριστούγεννα, όμως, ο Μακρόν θα αναγκαστεί να συμβιβαστεί», αναφέρει ο οικονομολόγος Κρίστοφερ Ντένμικ. Την ίδια στιγμή, πίεση χρόνου αντιμετωπίζουν και τα συνδικάτα, τα οποία ανησυχούν για ενδεχόμενη υποχώρηση της δημοτικότητας τους, εξαιτίας της ταλαιπωρίας του κοινού από το συνεχιζόμενο απεργιακό κύμα. Δημοσκοπήση που δημοσιεύθηκε στην εφημερίδα Journal du Dimanche έδειξε ότι 53% του κοινού σπρώχνει για να ώρα τις κινητοποιήσεις των συνδικάτων.

REUTERS

Κατηγορίες γενοκτονίας κατά της Μιανμάρ στη Χάγη

Περισσότερα ομαδικών βιασμών, πυρπολήσεις κατοικιών των άνω που οι κάτοικοι τους βρίσκονταν στο εσωτερικό τους και σφαγή δεκάδων παιδιών, μελών της μουσουλμανικής μειονότητας των Ροκίνγκια, στη Μιανμάρ, περιέγραψε χθες η νομική αντιπροσωπεία της Γκάμπια ενώπιον του Διεθνούς Δικαστηρίου του ΟΗΕ, στη Χάγη, για να στοιχειοθετήσει τη γενοκτονία εναντίον της μειονότητας. Την ίδια στιγμή, η τιμηθείσα με βραβείο Νομπελ Ειρήνης και γκέιτς της Μιανμάρ, Αούνγκ Σαν Σου Κι, άκουγε ατάραχη τις περιγραφές αγριοτήτων κατά την πρώτη ημέρα της ακροαματικής διαδικασίας. Την υπόθεση έφερε ενώπιον του δικαστηρίου η Γκάμπια. «Το μόνο που ζητεί η Γκάμπια είναι να δοθεί τέλος στις σφαγές. Η γενοκτονία εις βάρος των Ροκίνγκια πρέπει να σταματήσει», είπε στην αγόρευση ο υπουργός Δικαιοσύνης της Γκάμπια, Αμπουμπακάι Ταμπαντού.

Στη σημερινή κατάθεσή της, η Αούνγκ αναμένεται να επαναλάβει τις γνωστές θέσεις της, αρνούμενη ότι ο στρατός της Μιανμάρ διεξάγει γενοκτονία και υποστηρίζοντας ότι οι στρατιωτικές επιχειρήσεις εναντίον των Ροκίνγκια αποτελούν θεμιτή αντιτρομοκρατική πολιτική. Περισσότεροι από 730.000 Ροκίνγκια έχουν εγκαταλείψει

τη Μιανμάρ βρίσκοντας καταφύγιο σε αυτοσχεδίστους προσφυγικούς καταυλισμούς στο Μπανγκλαντές. Η επιτόπια έρευνα επιθεωρητών του ΟΗΕ αποφάνθηκε ότι οι επιχειρήσεις του στρατού της Μιανμάρ διενεργήθηκαν «με σκοπό τη γενοκτονία».

Εξώ από το δικαστικό μέγαρο της Χάγης, δεκάδες μέλη της μειονότητας των Ροκίνγκια διαδήλωσαν απαιτώντας

Η Αούνγκ Σαν Σου Κι αναμένεται να τις αρνηθεί, υποστηρίζοντας ότι η μειονότητα των Ροκίνγκια είναι τρομοκράτες.

απονομή δικαιοσύνης για τα θύματα. Παρότι το Διεθνές Δικαστήριο του ΟΗΕ δεν διαθέτει μέσα επιβολής ποινών, οι αποφάσεις του είναι δεσμευτικές και φέρουν ιδιαίτερη νομική βαρύτητα. Νωρίτερα χθες, χιλιάδες κάτοικοι της οικονομικής πρωτεύουσας της Μιανμάρ, Ρανγκούν, διαδήλωσαν υπέρ της Αούνγκ Σαν Σου Κι, αποκαλώντας την «μπέρα του έθνους» και εξαιρώντας το θάρρος της να αντιπαρεθεί με τα θεσμικά δικαστικά όργανα του ΟΗΕ.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Διπλή κίνηση της Αθήνας για τη συμφωνία

Επιστολές προς τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ και το Συμβούλιο Ασφαλείας

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Στην αντίδραση στο επίπεδο του ΟΗΕ – πέραν των διπλωματικών πρωτοβουλιών σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο– περνά η ελληνική πλευρά με τις δύο επιστολές που απνύθνε στον γενικό γραμματέα και στην προεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, στοχεύοντας στην καταγραφή της ελληνικής θέσης περί «άκυρης» συμφωνίας Τουρκίας - Λιβύης, η οποία ως άκυρη δεν πρέπει να κατοχυρωθεί, αλλά και στο πολιτικό μήνυμα, αφού ζητείται από το Συμβούλιο Ασφαλείας «να επιληφθεί», καθώς η συμφωνία μπορεί να επηρεάσει την περιφερειακή ειρήνη και σταθερότητα.

Στην επιστολή προς τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ Αντόνιο Γκουτέρες, η Αθήνα τεκμηριώνει νομικά τη θέση της για την «άκυρη» συμφωνία και ζητεί να μην πρωτοκολληθεί στα Ηνωμένα Εθνη και να μη δημοσιευθεί από το τμήμα Ωκεανών Υποθέσεων και Δικαίου της Θάλασσας του ΟΗΕ. Τα επιχειρήματα επαναλαμβάνονται και στη δεύτερη επιστολή που απνύθνε η ελληνική πλευρά προς το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ, καθώς υπογραμμίζεται ότι η συμφωνία διαταράσσει την ασφάλεια και την ειρήνη στην περιοχή, εξ ου και ζητείται από το όργανο να επιληφθεί και να καλέσει την Τουρκία και τη Λιβύη να αποσύνουν από κάθε πράξη η οποία θα παραβίαζε τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας και θα κλιμάκωνε την ένταση στην περιοχή. Οι κινήσεις κρίθηκαν επιβεβλημένες ως επόμενο βήμα όχι μόνο προκειμένου να καταγραφούν οι ελληνικές θέσεις, αλλά κυρίως να ακυρωθούν οι ενέργειες της Τουρκίας για νομική κατοχύρωση της συμφωνίας, την ώρα που μια κίνηση

από το Συμβούλιο Ασφαλείας προφανώς θα είχε μεγάλη πολιτική και ουσιαστική σημασία. Ερωτηθείς για πιθανή κλιμάκωση της τουρκικής προκλητικότητας, ο Στέλιος Πέτσας, σημείωσε ότι η Ελλάδα θα κάνει «ό,τι χρειαστεί για να υπερασπιστεί τα κυριαρχικά της δικαιώματα». Αλλωστε, για το περιεχόμενο των επιστολών της ελληνικής πλευράς προς τον ΟΗΕ, καθώς και για τις ελληνικές θέσεις και ενέργειες απέναντι στις «προκλητικές ενέργειες της Τουρκίας», ενημέρωσε, σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, ο Κυριάκος Μπτσοτάκης και τον Αμερικανό πρέσβη Τζέφρεϊ Πάιατ στη συνάντηση που είχαν χθες και η οποία ήταν προπαρασκευαστική της επίσημης επίσκεψης εργασίας του κ. Μπ-

Συνάντηση με τον Αμερικανό πρέσβη Τζ. Πάιατ είχε χθες ο κ. Μπτσοτάκης ενόψει της επίσκεψης που θα πραγματοποιήσει στις ΗΠΑ.

τσοτάκη στον Λευκό Οίκο στις 7 Ιανουαρίου (από τις 6 ως τις 8 Ιανουαρίου, καθώς ο πρωθυπουργός θα παραστεί ανήμερα τα Θεοφάνια στην τελετή της ομογένειας για τον Αγιασμό των Υδάτων στο Τάρπον Σπρινγκς της Φλόριντα). «Άριστη συνάντηση με τον πρωθυπουργό για να συζητήσουμε το ταξίδι του για να συναντήσει τον Αμερικανό πρόεδρο στις 7 Ιανουαρίου, ένα καθαρό σημάδι της αυξανόμενης σημασίας της Ελλάδας στην Ουάσιγκτον ως πύλων σταθερότητας σε αυτή την σημαντική

Ο Τζ. Πάιατ και ο Κυρ. Μπτσοτάκης χθες στο Μαξίμου. Ο Αμερικανός πρέσβης σε ανάρτησή του στο Twitter έκανε λόγο για άριστη συνάντηση, καθαρό σημάδι της αυξανόμενης σημασίας της Ελλάδας για την Ουάσιγκτον ως πύλων σταθερότητας σε αυτή τη σημαντική και περίπλοκη περιοχή.

και περίπλοκη περιοχή, καθώς και της δέσμευσής μας να στηρίξουμε την πλήρη οικονομική ανάκαμψή της», σημείωσε ο κ. Πάιατ στην ανάρτησή του στο Twitter που ακολούθησε τη συνάντηση. Την ίδια ώρα, μήνυμα ότι η Ελλάδα στηρίζει τα έργα του αγωγού φυσικού αερίου East Med, αλλά και τη συνεργασία

Ελλάδας - Κύπρου - Ισραήλ για την ηλεκτρική διασύνδεση από την Κρήτη μέχρι το Ισραήλ, μέσω Κύπρου, εξέπαιψε η χθεσινή συνάντηση στη Μαδρίτη, στο πλαίσιο της Διεθνούς Διάσκεψης του ΟΗΕ για το Κλίμα, του Κωστή Χατζηδάκη που τον Ισραηλινό ομόλογό του Γιοβάλ Τζαίνιτζ.

Κλίμα συναίνεσης στη συνεδρίαση του ΕΣΕΠ

Του **ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ**

Τα επόμενα βήματα της Αθήνας στη διεθνή διπλωματική σκακιέρα με σκοπό την ελαχιστοποίηση των αρνητικών αποτελεσμάτων, τα οποία παρήχθησαν από τη συμφωνία οριοθέτησης θαλάσσιων ζωνών ανάμεσα σε Τουρκία και Λιβύη, συζητήσε χθες με τους εκπροσώπους των κομμάτων ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Δένδιας, κατά τη συνεδρίαση του Εθνικού Συμβουλίου Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΣΕΠ). Ο κ. Δένδιας, η υπηρεσιακή ηγεσία του υπουργείου Εξωτερικών, η διπλωματική σύμβουλος του πρωθυπουργού και οι εκπρόσωποι των κομμάτων κατέληξαν σε κοινή γραμμή έναντι της τουρκικής προκλητικότητας στην Ανατολική Μεσόγειο.

«Οφείλω με μεγάλη χαρά να πω ότι διαπιστώθηκε εθνική σύμπνοια και ομόνοια», επιτόηανε μετά τη χθεσινή συνεδρίαση του ΕΣΕΠ ο κ. Δένδιας, ο οποίος και συμπλήρωσε ότι «αυτό είναι το δυνατότερο όπλο στη φαρέτρα της ελληνικής διπλωματίας. Και θέλω να πω στην ελληνική κοινωνία ότι η χώρα αντιμετωπίζει τα πολύ σοβαρά προβλήματα με σοβαρότητα και με ψυχραιμία». Ο υπουργός Εξωτερικών υπογράμμισε ότι «η Ελλάδα έχει αυτοπεποίθηση. Είναι μια ευρωπαϊκή χώρα στον σκληρό πυρήνα της Ε.Ε. και μπορεί να αντιμετωπίσει όλα τα προβλήματα».

Από την πλευρά του ΣΥΡΙΖΑ έγιναν

Μετά την ενημέρωση των εκπροσώπων των κομμάτων ο κ. Δένδιας ανέφερε πως διαπιστώθηκε εθνική σύμπνοια και ομόνοια.

ορισμένες διαρροές σχετικά με την ανάγκη επιστροφής σε ενεργητική εξωτερική πολιτική, με σκοπό τη σύμπλην ενός αργαγούς εσωτερικού μετώπου. Από τον ΣΥΡΙΖΑ διέρρευσε ότι η συζή-

τηση έγινε σε εποικοδομητικό κλίμα, και επισημάνθηκε ότι η αξιωματική αντιπολίτευση αποτελεί δύναμη πατριωτικής ευθύνης που «δεν θα επαναλάβει τη δημιουργική ρητορική που είχε η Ν.Δ. ως αντιπολίτευση στα εθνικά θέματα». Οι ίδιες πηγές τόνιζαν ότι ο ΣΥΡΙΖΑ στηρίζει την ανάγκη ανοιχτών διαύλων με την Τουρκία, ενώ ζητεί την επανεκκίνηση με μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης (ΜΟΕ), τα οποία είχαν, όπως ανέφεραν, κακώς «παγώσει». Οι εκπρόσωποι του ΣΥΡΙΖΑ (ο πρώην υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Κατρούγκαλος και ο διπλωματικός σύμβουλος του προέδρου του κόμ-

ματος, Βαγγέλης Καλπαδάκης) ζήτησαν άμεση εφαρμογή των κυρώσεων που έχουν αποφασιστεί κατά προσώπων και εταιρειών που συνεργάζονται για τη διενέργεια γεωτρήσεων στην κυπριακή υφαλοκρηπίδα, ενώ πρότειναν την υιοθέτηση αντίστοιχων μέτρων και για την ελληνική, ιδιαίτερα μετά τη συμφωνία Αγκυρας - Τρίπολης. Επομένως, ακόμα, την ανάγκη σύγκλησης συνόδου των μεσογειακών χωρών της Ε.Ε. (Med7), ενώ ζήτησαν να αναληφθούν πρωτοβουλίες ενόψει της επίσκεψης του πρωθυπουργού Κυριάκου Μπτσοτάκη στις ΗΠΑ τον ερχόμενο Ιανουάριο.

«Αρραγές εθνικό μέτωπο»

Η κατάσταση είναι πέρα από τις συνθήσεις. Η όξυνση είναι συγκεκριμένη και οι δυσκολίες πολλές. Η χώρα μας προσπαθεί να ανατρέψει τετελεσμένα και να τα επιστρέψει», ανέφερε μετά τη συνεδρίαση του ΕΣΕΠ ο εκπρόσωπος του ΚΙΝΑΛ Ανδρέας Λοβέρδος. «Παρά τις επιμέρους διαφωνίες μας το εθνικό μέτωπο είναι αρραγές και ο συσχετισμός των πολιτικών δυνάμεων, σε αυτή τη συγκυρία, συγκροτεί έναν καλό όρο για την αντιμετώπιση των προβλημάτων της εξωτερικής μας πολιτικής», πρόσθεσε ο κ. Λοβέρδος, ο οποίος και επανέλαβε τη θέση του ΚΙΝΑΛ για την ανάγκη να συγκληθεί το συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών, μετά και τις τελευταίες κινήσεις της Τουρκίας.

Στόχος η απομόνωση και η καταδίκη της Τουρκίας σε διεθνές επίπεδο

Του **ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**

Σε νέα κλιμάκωση, με μπράτζο προκλητικών δηλώσεων από Τούρκους αξιωματούχους, προεξάρχοντος του ίδιου του Ταγίπ Ερντογάν, προχώρησε η Τουρκία τα τελευταία 24ωρα. Τη Δευτέρα, ο Τούρκος πρόεδρος, σε συνέντευξή του στο TRT απασφάλισε λέγοντας πως «η Ελλάδα θα πληρώσει διεθνώς το τίμημα για τις ενέργειές της», αναφερόμενος στην απέλωση του Λιβυού πρέσβη από την Αθήνα, την οποία χαρακτηρίσε «διεθνές σκάνδαλο». Παράλληλα ο κ. Ερντογάν προανήγγειλε την αγορά και άλλου πλοίου-γεωτρήσανου, προσθέτοντας πως Τουρκία και Λιβύη μπορούν να πραγματοποιήσουν από κοινού έρευνες κοιτασμάτων στην Ανατολική Μεσόγειο μετά τη συμφωνία την οποία υπέγραψαν. Κλιμακώνοντας προειδοποιήσε πως «η Ελλάδα, οι Ελληνοκύπριοι, η Αίγυπτος και το Ισραήλ δεν μπορούν να δημιουργήσουν γραμμή μεταφοράς φυσικού αερίου χωρίς

Ο πρόεδρος της Βουλής της Λιβύης κ. Σάλεχ απέστειλε επιστολή προς τον γ.γ. του ΟΗΕ, χαρακτηρίζοντας «παράνομη οντότητα» την κυβέρνηση της Τρίπολης, που υπέγραψε το μνημόνιο με την Τουρκία.

τη συγκατάθεση της Τουρκίας, με βάση τη συμφωνία με τη Λιβύη». Είχε προηγηθεί τα τελευταία τρία 24ωρα μπαράζ δηλώσεων Τούρκων αξιωματούχων, που ανέβαζαν τους τόνους στα ύψη. Ο κ. Τσαβούσογλου σε δηλώσεις που έκανε μετά τη συνάντηση με τον Αφγανό ομόλογο του, αναφέρθηκε με ειρωνικά διαθέση στις κινήσεις της ελληνικής διπλωματίας.

«Αυτά που κάνει η Ελλάδα δεν είναι νόμιμα. Για παράδειγμα, το να συναντήσει με τον Χαφτάρ δεν είναι νόμιμο», είπε και υποστήριξε ότι η Ελλάδα αντιδρά «υστερικά». Ανέφερε ότι η Τουρκία είναι έτοιμη να υπογράψει ανάλογες συμφωνίες με όλες τις παράκτιες χώρες της Αν. Μεσογείου και πρόσθεσε ότι «δεν επιθυμούμε να συγκρουστούμε, να πολεμήσουμε με κανέναν, αλλά θα υπερασπιστούμε τα πλοία μας γύρω από την Κύπρο, την υφαλοκρηπίδα μας κι αν χρειάζεται να ληφθούν μέτρα με τη Λιβύη, θα τα λάβουμε».

Νωρίτερα, ο υπουργός Άμυνας Χουλουσί Ακάρ δεν είχε αφήσει περιθώρια παρερμηνειών για το πού αποβλέπει η Αγκυρα, τονίζοντας πως στόχος είναι η «δίκαιη διανομή κάθε πόρου και πλούτου στο Αιγαίο, στην Ανατολική Μεσόγειο και στην Κύπρο». Η τοποθέτηση του Τούρκου αξιωματούχου συνοδεύθηκε από διευκρινίσεις υπό μορφήν απειλών: «Δεν μπορεί να επιβιώσει καμία απόφαση η οποία δεν συμπεριλαμβάνει την Τουρκία και αυτό

πρέπει να το γνωρίζουν όλοι. Η Κύπρος είναι δική μας υπόθεση και δεν τίθεται θέμα να υποχωρήσουμε», είπε χαρακτηριστικά. Παράλληλα, ο Τούρκος αξιωματούχος έδειξε την ελληνική πλευρά ως υπαίτια για την αύξηση της έντασης, επειδή, όπως είπε, η ελληνική διπλωματία αναλαμβάνει μέτρα και πρωτοβουλίες κατά της τουρκολιβυκού συμφώνου, την ενεργοποίηση του οποίου θεωρεί δεσμομένη η Αγκυρα. Στο ίδιο ακριβώς μήκος κύματος, της συνεκμετάλλευσης των πόρων σε Αιγαίο και Κύπρο, κινήθηκε και ο Τούρκος αντιπρόεδρος Φουάτ Οκτάι, κατά την κατάθεση του προϋπολογισμού στην τουρκική Εθνοσυνέλευση, προαναγγέλλοντας νέες γεωτρήσεις εντός του 2020: «Τα εθνικά μας πλοία μέσα στο 2020 θα διεξαγάγουν άλλες πέντε γεωτρήσεις. Θα συνεχίσουμε μια ενεργητική στρατηγική», ανέφερε ο Τούρκος αξιωματούχος. Η εντεινόμενη κλιμάκωση της Αγκυρας είχε καταγραφεί και ένα 24ωρο νωρίτερα. Με αφορμή μία εθιμοτυπική παρουσίαση του

Τα επιχειρήματα της ελληνικής κυβέρνησης

Τις ελληνικές θέσεις περί παραβίασης ελληνικών κυριαρχικών δικαιωμάτων από το μνημόνιο κατανόησης Τουρκίας - Λιβύης και τη νομική τεκμηρίωσή τους, αλλά κυρίως τα επιχειρήματα της Αθήνας περί «άκυρης» συμφωνίας («κενή» και «άκυρη» χαρακτηρίζεται η συμφωνία) σε πολλά σημεία των δύο επιστολών, καταγράφει με σαφήνεια η Αθήνα στις επιστολές προς τον γενικό γραμματέα Αντόνιο Γκουτέρες και την προεδρία του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ.

Στις δύο επιστολές, που συμπίπτουν σε μεγάλο βαθμό στην επιχειρηματολογία, υπογραμμίζεται ότι το μνημόνιο κατανόησης ανάμεσα στην Τουρκία και στη Λιβύη «παραβιάζει κατάφωρα τους κανόνες του Διεθνούς Δικαίου της Θάλασσας περί θαλάσσιων οριοθετήσεων», γιατί, όπως αναφέρεται («πρώτα και κύρια, η Τουρκία και η Λιβύη δεν έχουν ούτε επικολιπόμενες θαλάσσιες ζώνες ούτε κοινά σύνορα και, συνεπώς, δεν υπάρχει νομική βάση για τη νόμιμη σύναψη μιας συμφωνίας θαλάσσιων οριοθετήσεων».

Στην επιστολή προς τον γενικό γραμματέα του ΟΗΕ και την πρόεδρο του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ τονίζεται ότι η συμφωνία «αγνοεί την παρουσία των ελληνικών νησιών στη συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή, συμπεριλαμβανομένων της Κρήτης», και ότι «παραβιάζει το δικαίωμά τους σε θαλάσσιες ζώνες», ενώ υπογραμμίζεται ότι τα υποτιθέμενα σύνορα της υφαλοκρηπίδας και ΑΟΖ που περιγράφονται στο κείμενο της συμφωνίας, είναι «πρόϊον φαντασίας, μη νόμιμα, αυθαίρετα και προκλητικά και παραβιάζουν ανοικτά τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας στην συγκεκριμένη θαλάσσια περιοχή», γι' αυτό και «θέτουν σε σοβαρό κίνδυνο την περιφερειακή ειρήνη και σταθερότητα».

Το σημείο αυτό που επαναλαμβάνεται, είναι ένα από τα κλειδιά αμφοτέρων των επιστολών, αλλά κυρίως σε ό,τι αφορά το Συμβούλιο Ασφαλείας, καθώς ζητείται από το όργανο «να καταδικάσει

την ολοκλήρωση του λεγόμενου μνημονίου, που αποκρύπτει αντίκειται στη διεθνή νομιμότητα και να καλέσει τα δύο κράτη που αφορά να αποσύνουν απ' οποιαδήποτε δράση θα παραβίαζε τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας ή θα κλιμάκωνε τις εντάσεις στην περιοχή». Από τον κ. Γκουτέρες η Αθήνα ζητεί να μην πρωτοκολληθεί η συμφωνία, ούτε να δημοσιευθεί από το Τμήμα Ωκεανών Υποθέσεων και Δικαίου της Θάλασσας του ΟΗΕ (DOALOS).

Επιχειρήματα για την ακυρότητα χρησιμοποιεί η ελληνική πλευρά και έναντι του αντισυμβαλλόμενου μέρους,

Πώς στοιχειοθετεί μέσω των δύο επιστολών πως η συμφωνία Τουρκίας - Λιβύης είναι «κενή» και «άκυρη» - Ζητείται από το Σ.Α. «να καλέσει τα δύο κράτη να αποσύνουν από δράση που θα κλιμάκωνε τις εντάσεις».

υπογραμμίζοντας ότι η συμφωνία δεν εγκρίθηκε από το Κοινοβούλιο της Λιβύης, «όπως απαιτείται από το άρθρο 8, παρ. 2 της πολιτικής συμφωνίας της Λιβύης του 2015, η οποία εγκρίθηκε από το ψήφισμα 2250 του Συμβουλίου Ασφαλείας». Ειδική μνεία γίνεται στον πρόεδρο της λιβυκής Βουλής και στην επιστολή του προς τον ΟΗΕ, ενώ η Αθήνα επικαλείται έτερο άρθρο που αφορά την εφαρμογή της πολιτικής συμφωνίας στη Λιβύη και συμπεριλαμβάνει ενέργειες που διακόπτονται ή εμποδίζονται την εφαρμογή της και υπενθυμίζεται πως είναι καθήκον του γ.γ. του ΟΗΕ να ενημερώνει το Συμβούλιο Ασφαλείας για την εφαρμογή.

Τέλος, ζητείται από τον κ. Γκουτέρες να φέρει το μνημόνιο «επιγεγονώς» ενώπιον του Συμβουλίου Ασφαλείας.

Το μνημόνιο δεν επηρεάζει συμφέροντα τρίτων χωρών

Ξεκάθαρη και σαφής αναφορά στο μνημόνιο Τουρκίας - Λιβύης για την εκμετάλλευση υποθαλάσσιου ορυκτού πλούτου σε αυθαίρετα προσδιορισμένη περιοχή αναμένεται να υπάρχει στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου.

Σύμφωνα με το προσχέδιο συμπερασμάτων της Συνόδου Κορυφής, η θέση των 28 κρατών-μελών της Ε.Ε. συντάσσεται με την ελληνική πλευρά και τονίζει ότι το συγκεκριμένο μνημόνιο δεν παράγει έννομα αποτελέσματα και κατά συνέπεια δεν επηρεάζει συμφέροντα τρίτων χωρών. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες αναμένεται να εκφράσουν απερίφραστα και ομόφωνα την αλληλεγγύη προς την Ελλάδα και την Κύπρο, στέλλοντας ξεκάθαρο μήνυμα προς την Αγκυρα.

Ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Μιλτιάδης Βαρβιτσιώτης σε παρέμβαση στο στο χθεσινό Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων υπενθύμισε την επιθετική συμπεριφορά της Τουρκίας το τελευταίο διάστημα. Ανέφερε ότι εκτός του ότι ειςέβαλε στη βορειοανατολική Συρία, έχει προχωρήσει σε παράνομες γεωτρήσεις στην Ανατολική Μεσόγειο και συγκεκριμένα στην αποκλειστική οικονομική ζώνη της Κύπρου, ενώ την ίδια στιγμή η Αγκυρα απειλεί ότι θα «πνίξει» την Ε.Ε. με μεταναστες.

Στο σχέδιο συμπερασμάτων της Συνόδου Κορυφής «συμπεριλήφθηκε ρητή αναφορά στο γεγονός ότι το μνημόνιο

μεταξύ Τουρκίας και Λιβύης δεν παράγει έννομα αποτελέσματα», δήλωσε μετά τη λήξη του Συμβουλίου ο ίδιος. «Παρουσιάσαμε συνολικά την τουρκική συμπεριφορά—όλους τους τελευταίους μήνες— που προκαλεί ανασφάλεια στην ευρύτερη περιοχή. Η Ξεκάθαρη θέση των εταίρων μας, για αλληλεγγύη στην Ελλάδα και στην Κύπρο, αποτελεί μια

Πλήρης στήριξη των Ελληνικών θέσεων στο προσχέδιο συμπερασμάτων της Συνόδου Κορυφής - Η παρέμβαση Βαρβιτσιώτη.

Ξεκάθαρη απάντηση, ευρωπαϊκή απάντηση στην τουρκική προκλητικότητα», είπε χαρακτηριστικά.

Κατά τη διάρκεια του Συμβουλίου, ο κ. Βαρβιτσιώτης ανέφερε πως αυτή η συμφωνία δεν μπορεί να παραγάγει έννομα αποτελέσματα, καθώς δεν έχει υπογράψει από το προεδρικό συμβούλιο της Λιβύης ούτε το Κοινοβούλιο της χώρας. Τόνισε ότι το μνημόνιο αυτό είναι ενάντια στις ρητές διατάξεις του δικαίου της θάλασσας αλλά και του διεθνούς δικαίου που προκύπτει από αυτό, ενώ συγχρόνως αγνοεί πλήρως την ύπαρξη ορισμένων νησιών.

Πέμπτη τον πρόεδρο της Βουλής της Λιβύης, Αγκίλα Σάλεχ. Ο κ. Σάλεχ, ο οποίος ανήκει στις δυνάμεις του στρατηγού Χαλίφα Χαφτάρ, που είναι ο αντιπαλος της κυβέρνησης της Τρίπολης, απέστειλε χθες, σε μία προπαρασκευαστική ενέργεια ενόψει της επίσκεψης στην Αθήνα, επιστολή προς τον γ.γ. του ΟΗΕ, χαρακτηρίζοντας «παράνομη οντότητα» την κυβέρνηση της Τρίπολης, που υπέγραψε το γνωστό μνημόνιο με την Τουρκία. Ο κ. Αγκίλα Σάλεχ αναλύει όλες τις παραμέτρους της επιμέλειας κίνησης, σημειώνοντας πως «η Βουλή των Αντιπροσώπων της Λιβύης, η οποία και αποτελεί τη διεθνώς αναγνωρισμένη νομοθετική αρχή στη χώρα, δεν αναγνωρίζει το εν λόγω μνημόνιο κατανόησης που υπογράφηκε μεταξύ της κυβέρνησης Εθνικής Συνεννόησης/Συμφωνίας και της Δημοκρατίας της Τουρκίας». Η επιστολή καταλήγει λέγοντας πως «το κράτος της Λιβύης απαλλάσσεται πλήρως από κάθε είδους απορρέουσες υποχρεώσεις» της συμφωνίας.

Οι Αμερικανοί ξανάρχονται για το 5G

Νέα επίσκεψη τον Φεβρουάριο, με στόχο να αποκλειστεί από τις προμήθειες στην Ελλάδα η κινεζική Huawei

Του **ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΑΡΑΒΕΛΗ**

Συνεχίζει ο αμερικανικός παράγων τις πιέσεις για το θέμα του εξοπλισμού των δικτύων κινητής τηλεφωνίας 5ης γενιάς (5G). Τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα οι πιέσεις εντείνονται, καθώς αυτή την περίοδο πολλοί τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι κινούνται προς τη διενέργεια μεγάλων προμηθειών τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού κινητής. Και σύμφωνα με όλες τις ενδείξεις οι πιέσεις αυτές αρχίζουν να φέρνουν τα πρώτα αποτελέσματα.

Στην χώρα μας, μετά τις πρόσφατες επαφές Αμερικανών με στελέχη της ελληνικής κυβέρνησης με στόχο την παρεμπόδιση της περαιτέρω διεύθυνσης της Huawei στην ελληνική αγορά, πληροφορίες αναφέρουν ότι την Ελλάδα πρόκειται σύντομα να επισκεφθούν εκ νέου, παράγοντες του αμερικανικού

Η Ε.Ε. εγκατέλειψε την ουδετερότητα και πλέον μετακινήθηκε ένα κλικ προς την πλευρά των ΗΠΑ.

υπουργείου Εμπορίου. Αυτή τη φορά, μάλιστα, οι επισκέπτες θα συνοδεύονται από εκπροσώπους της αμερικανικής βιομηχανίας για να αντιπροτείνουν εναλλακτικές λύσεις στην ανάπτυξη δικτύων νέας γενιάς. Τα ραντεβού με τους Έλληνες πολιτικούς και εκπροσώπους της ελληνικής αγοράς τηλεπικοινωνιών, οι πιέσεις των Αμερικανών ήδη έχουν αποδώσει, καθώς οι εταιρείες ετοιμάζονται να προμηθευτούν εξοπλισμό αξίας πάνω από 500 εκατ. ευρώ στα επόμενα δύο-τρία χρόνια. Η Cosmote, η οποία τώρα διενεργεί διαγωνισμό προμήθειας ραδιοεξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας 4ης και 5ης γενιάς (4G&5G), απέκλεισε οριστικά τη Huawei από τη λίστα των προμηθευτών του

Τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα, οι πιέσεις των ΗΠΑ εντείνονται, καθώς αυτή την περίοδο πολλοί τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι κινούνται προς τη διενέργεια μεγάλων προμηθειών εξοπλισμού.

διαγωνισμού. Αν και η κινεζική εταιρεία είχε λίγες πιθανότητες να εμβολίσει τους παραδοσιακούς προμηθευτές της Cosmote, Ericsson και Nokia, εν τούτοις η διοίκηση του ελληνικού ομίλου άφησε κάποιες χαραμάδες για συζητήσεις με τον κινεζικό παράγοντα.

Προς την κατεύθυνση αυτή συνέτειναν δύο παράγοντες: πρώτον, η μέχρι πρόσφατα η συνεργασία της μπητρικής Deutsche Telekom με την Huawei και δεύτερον, το ανυπερβλήτα χαμηλότερο κόστος των Κινέζων κατασκευαστών. «Αν οι Κινέζοι μείνουν εκτός της Cosmote, τότε ο όμιλος θα έχει ένα οικονομικό μειονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού», παρατηρούσε πριν από λίγες εβδομάδες υψηλόβαθμο στέλεχος του ομίλου. Σημειώνεται ότι τόσο η Vodafone όσο και η Wind βασίζονται αποκλειστικά για την ανάπτυξη του ραδιοδικτύου τους (κεραίες, σταθμοί βάσης κ.λπ.) σε εξοπλισμό Huawei.

Η κατάσταση άλλαξε άρδην το τελευταίο διάστημα –κυρίως μετά τον Νοέμβριο. Ο όμιλος Vodafone πριν από λίγες εβδομάδες προκήρυξε διαγωνισμό προμήθειας σταθμών βάσης για 14 χώρες μεταξύ των οποίων Βρετανία, Γερμανία, Γαλλία, Τουρκία, Ισπανία κ.ά. Στις χώρες αυτές περιλαμβάνεται και η Ελλάδα. Είναι ο μεγαλύτερος διαγωνισμός προμήθειας εξοπλισμού κινητής τηλεφωνίας στον κόσμο αυτή την περίοδο, με τις προμήθειες να αφορούν 100.000 σημεία που θα καλύπτουν τις επικοινωνιακές ανάγκες 400 εκατ. ανθρώπων.

Η εταιρεία, σύμφωνα με όσα έχουν ανακοινωθεί, δεν θα απευθυνθεί αποκλειστικά στους παραδοσιακούς κατασκευαστές τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Αντίθετα, ενδιαφέρεται να αποκτήσει ραδιοεξοπλισμό ανοικτής αρχιτεκτονικής (Open Radio Access Network ή ORAN) που τώρα προωθεί

κυρίως η αμερικανική βιομηχανία, ως αντίβαρο στη σινοευρωπαϊκή κυριαρχία (Ericsson, Nokia, Huawei, ZTE) στην αγορά του ραδιοεξοπλισμού. Φαίνεται δηλαδή ότι τουλάχιστον στη Βρετανία οι αμερικανικές πιέσεις απέδωσαν.

Το ίδιο όμως συνέβη και στην καρδιά της Ευρώπης, η οποία φαίνεται ότι πλέον υιοθετηθεί ως ένα βαθμό τις ανησυχίες των ΗΠΑ. Τα συμπεράσματα του συμβουλίου των υπουργών Τηλεπικοινωνιών της Ε.Ε. που συνήλθε την περασμένη Τρίτη στις Βρυξέλλες, αποτελούν έμπρακτη απόδειξη, δεδομένου ότι είναι γεμάτα επισημάνσεις και προτροπές σχετικά με την αναγκαιότητα διασφάλισης των δικτύων 5ης γενιάς.

«Η ασφάλεια του 5G θεωρείται συνεχής διαδικασία, η οποία ξεκινά με την επιλογή των πωλητών και καλύπτει την όλη διαδικασία παραγωγής των στοιχείων του δικτύου και τη διάρκεια

ζωής της λειτουργίας των δικτύων... Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη μη τεχνικοί παράγοντες όταν καταρτίζεται το προφίλ κινδύνου ενός προμηθευτή, τα δε κρίσιμα για την εθνική ασφάλεια στοιχεία θα πρέπει να προέρχονται μόνο από αξιόπιστα μέρη», είναι μερικές από τις επισημάνσεις της σχετικής ανακοίνωσης του συμβουλίου υπουργών.

«Η Ευρώπη άφησε την παραδεκτή ουδετερότητά της και πλέον μετακινήθηκε ένα κλικ προς την πλευρά των ΗΠΑ», σχολίασε υψηλόβαθμο στέλεχος του υπουργείου Ψηφιακής Πολιτικής, την επομένη του συμβουλίου. Αυτό φάνηκε και στην απόφαση της Deutsche Telekom να «παγώσει» προς το παρόν τις προμήθειες εξοπλισμού 5G, μέχρι να ξεκαθαρίσει το σκηνικό.

Τυχόν μετατόπιση της ελληνικής κυβέρνησης στο θέμα αυτό –κάτι που θεωρείται σίγουρο καθώς οκρώνεται στον συνεχιζόμενο σινοαμερικανικό τεχνολογικό πόλεμο πίσω από τις αποφάσεις της Ε.Ε.– θα δημιουργήσει πρόβλημα στις εταιρείες Vodafone και Wind. Οι δύο τελευταίες όχι μόνον βασίζονται τον ίδιο προμηθευτή, τη Huawei αλλά και αναπτύσσουν από κοινού τον βασικό κορμό των δικτύων τους, μέσω της θυγατρικής εταιρείας Victus. Αυτό σημαίνει μικρότερα κόστη ανάπτυξης και συντήρησης του δικτύου τους. Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι εφικτή μια αλλαγή δικτυακής υποδομής. Ηδη έχει συμβεί μια φορά, όπου οι δύο εταιρείες κινητής, ενώ βασίζονταν στην Ericsson στο παρελθόν, κατά στη διάρκεια της κρίσης μετακινήθηκαν οριστικά στη Huawei.

Βεβαίως, υπάρχουν και οι εξαιρέσεις στον κανόνα, όπως η Πορτογαλία η οποία γνωστοποίησε στις ΗΠΑ ότι δεν θα απαγορεύσει στη Huawei τη συμμετοχή στις προμήθειες εξοπλισμού δικτύων κινητής 5ης γενιάς. Αντίθετα, όπως υποστήριξαν κυβερνητικά στελέχη, θα εφαρμοστούν αυστηροί κανόνες ελέγχου όλων των προμηθειών. Η απόφαση αυτή αποδόθηκε από πολούς στον στενό εναγκαλισμό του πορτογαλικού τραπεζικού συστήματος με τον κινεζικό παράγοντα.

Μερίσματα 497 εκατ. διανέμουν οι επιχειρήσεις

Βελτίωση μεγεθών παρουσίασαν μέσα στο 2018 οι επιχειρήσεις της χώρας. Η επεξεργασία των οικονομικών μεγεθών 11.397 επιχειρήσεων όλων των κλάδων (πλην τραπεζών και ασφαλιστικών) από την ICAP έδειξε ότι στη διάρκεια της περασμένης χρονιάς τόσο τα έσοδα όσο και τα καθαρά τα κέρδη των ελληνικών επιχειρήσεων διευρύνθηκαν ουσιαστικά. Κάμψη υπέστησαν τα λειτουργικά κέρδη, κυρίως εξαιτίας της ΔΕΗ, αλλά και της κάμψης στον τομέα των βιομηχανικών επιχειρήσεων. Η ακτινογραφία των ενοποιημένων ισολογισμών των 11.397 μεγαλύτερων επιχειρήσεων της χώρας έδειξε ότι τα περισσότερα μεγέθη μεταβλήθηκαν προς το θετικότερο, ενδυναμώνοντας την οικονομική τους υγεία. Για παράδειγμα, το κεφάλαιο κίνησης αυξήθηκε, ο δανεισμός υποχώρησε, ο μέσος χρόνος είσπραξης απαιτήσεων συρρικνώθηκε, η απόδοση ιδίων κεφαλαίων διευρύνθηκε, το περιθώριο καθαρού κέρδους επίσης κ.ο.κ. Αν μάλιστα, όπως επισημαίνεται από την ICAP, από το δείγμα έλειπαν η ΔΕΗ και οι υπέρογκες ζημιές της, τότε η βελτίωση της υγείας των επιχειρήσεων θα ήταν ακόμη μεγαλύτερη. Αυτό γίνεται ορατό και στη διανομή κερδών. Σύμφωνα με τους ισολογισμούς, οι επιχειρήσεις του δείγματος μοίρασαν (ή θα μοίρασαν) στους μετόχους τους κέρδη ύψους 497 εκατ. ευρώ, έναντι 311 εκατ. ευρώ που είχαν μοιράσει πέρυσι. «Οι ελληνικές επιχειρήσεις, στο σύνολό τους, κατάφεραν να βελτιώσουν τα οικονομικά τους αποτελέσματα και το 2018, καταγράφοντας αξιόλογες επιδόσεις για τέταρτη συνεχόμενη χρονιά», σχολίασε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος του ομίλου ICAP, Νικόλας Κωνσταντέλλος. Ο ίδιος σημειώνει τη σχεδόν διηψήφια ποσοστιαία αύξηση των εσόδων και τη διηψήφια αύξηση καθαρών κερδών προ φόρων και υπογραμμίζει ότι πέρυσι, όλοι οι τομείς επιχειρηματικότητας σημείωσαν αύξηση εσόδων, πλην του κατασκευαστικού τομέα. Ειδικότερα, ο κύκλος εργασιών των 11.397 επιχειρήσεων αυξήθηκε κατά περίπου 12,3 δισ. ευρώ και ανήλθε σε 138,4 δισ. ευρώ. Η μεταβολή αυτή αντιστοιχεί σε ποσοστιαία αύξηση 9,8% σε σχέση με τον κύκλο εργασιών των ιδίων επιχειρήσεων το 2017. Τις υψηλότερες επιδόσεις σημείωσε ο τομέας της βιομηχανίας που αύξησε τα έσοδά του κατά 13,2% φτάνοντας τα 45,8 δισ. ευρώ. Εξίσου σημαντική αύξηση (+12,9%) σημείωσαν και οι επιχειρήσεις του τομέα του εμπορίου, τα έσοδά του οποίου ανήλθαν σε 51,4 δισ. ευρώ.

Τουριστικά τεμάχια - Αγία Νάπα - PR14217

ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΤΕΣ.
13.542 τ.μ.

- Τα τεμάχια κατέχουν προνομιακή θέση σε τουριστική ζώνη, απέναντι από το υπό ανέγερση έργο της μαρίνας Αγίας Νάπας.
- Η θέση των τεμαχίων σε συνδυασμό με τα νομικά και φυσικά τους χαρακτηριστικά δίνουν τη δυνατότητα ορθολογιστικής ανάπτυξης με πολυτελείς επαύλεις ή άλλες τουριστικές αναπτύξεις.
- Η περιοχή του ακινήτου παρέχει εύκολες προσβάσεις σε πληθώρα οργανωμένων παραλιών στην ευρύτερη περιοχή.

8000 8200 ΜΙΛΗΣΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ

altamirarealestate.com.cy

ALTAMIRA

Ακριβές φірμες έφερε στην Αθήνα ο τουρισμός

Μεγάλες επιχειρήσεις λιανεμπορίου και πολυκαταστήματα προχωρούν σε συμφωνίες με μεγάλους οίκους πολυτελών ειδών του εξωτερικού

Της ΔΗΜΗΤΡΑΣ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Μέχρι πριν από λίγα χρόνια οι ξένοι τουρίστες που επισκέπτονταν την Αθήνα ψώνιζαν το πολύ κένα σουβενίρ από την Πλάκα ή από το Μουσείο της Ακρόπολης και το Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο. Άλλωστε, η διαμονή τους στην Αθήνα, ή ευρύτερα στην Αττική, κρατούσε ελάχιστα καθώς ήταν απλώς ένα πέρασμα πριν καταλήξουν σε κάποιο νησιωτικό προορισμό ή μια ολιγόωρη στάση στην περίπτωση αυτών που επισκέπτονταν την πρωτεύουσα στο πλαίσιο κρουαζιέρας. Αρκετοί, βεβαίως, δεν περνούσαν καν από την Αθήνα, αφού έφταναν κατευθείαν στον τελικό προορισμό με πτήσεις τσάρτερ. Η μετατροπή της Αθήνας τα τελευταία χρόνια σε «αυτόνομο» τουριστικό προορισμό, τάση που αναμένεται να ενισχυθεί το επόμενο διάστημα, καθιστά πλέον ελκυστικές, αλλά και αναγκαίες, τις επενδύσεις των επιχειρηματικών ομίλων όχι μόνο σε ξενοδοχεία, αλλά πλέον και στο λιανεμπόριο, με την έμφαση, μάλιστα, να δίνεται στις φірμες πολυτελείας.

Καταγράφεται αύξηση της καταναλωτικής ζήτησης, καθώς η Αθήνα έχει μετατραπεί πλέον σε αυτόνομο τουριστικό προορισμό.

Ακριβώς σε αυτή την κατεύθυνση βρίσκονται οι τελευταίες κινήσεις της «Αττικά Πολυκαταστήματα». Κεντρικό ρόλο στον σχεδιασμό του νέου σχήματος που θα δημιουργηθεί με τη συμμετοχή εφοπλιστικών και ξενοδοχειακών ομίλων, στο οποίο θα υπαχθούν οι δραστηριότητες της «Αττικά Πολυκαταστήματα» και συγγενών - θυγατρικών εταιρειών της, κατέχει η σύναψη συμφωνιών με μεγάλους οίκους πολυτελών ειδών του εξωτερικού, προκειμένου αυτοί να έχουν θέση στο Ελληνικό, ενώ εξετάζει το ενδεχόμενο συνεργασιών με ξένες δυνάμεις για την α-

Ωθηση στις φірμες πολυτελείας αναμένεται να δώσει η επέκταση του κεντρικού καταστήματος της «Αττικά Πολυκαταστήματα», στο City Link, κατά 4.000 τ.μ., η ολοκλήρωση της οποίας αναμένεται προς το τέλος του 2020.

νάπτυξη πολυκαταστημάτων εντός επίσης της εμβληματικής επένδυσης του Ελληνικού. Οι συζητήσεις για τη σύναψη αυτών των συμφωνιών δεν έχουν ακόμη προχωρήσει, καθώς σε αυτήν τη φάση προέχει η ολοκλήρωση των διαδικασιών για τη δημιουργία του νέου επιχειρηματικού σχήματος.

Σύμφωνα με το επενδυτικό σχέδιο της Lamda Development για το Ελληνικό, προβλέπεται εντός της πρώτης πενταετίας η ανέγερση δύο εμπορικών κέντρων: ενός στη ζώνη ανάπτυξης «Γειτονιά Μαρίνας Αγίου Κοσμά», εκτιμώμενης δόμη-

σης 30.000 τ.μ., και ενός εντός του πολεοδομικού κέντρου επί της λεωφόρου Βουλιαγμένης, η μεκτιή μισθώσιμη επιφάνεια του οποίου εκτιμάται σε 72.000 τ.μ. Πολύ πιο κοντά, εντός του 2020 σύμφωνα με τον σχεδιασμό της εταιρείας, τοποθετείται η σύναψη συμφωνιών για την αντιπροσώπευση δύο επιπλέον σημάτων, πέραν αυτών που έχει ήδη στο χαρτοφυλάκιό της (Armani Exchange, Zegna, Burberry, John Varvatos, Moncler, Hugo Boss και σχετικά πρόσφατα Samsonite και Scotch & Soda), σήματα που επίσης αναμένεται να κινούνται στην

κατηγορία πολυτελείας. Ωθηση, εξάλλου, στις φірμες πολυτελείας αναμένεται να δώσει η επέκταση του κεντρικού καταστήματος της «Αττικά Πολυκαταστήματα», στο City Link, κατά 4.000 τ.μ., η ολοκλήρωση της οποίας αναμένεται προς το τέλος του 2020.

Ενίσχυση των πολυτελών φερμών παρατηρείται και στο επίπεδο των εκπαιδευτικών καταστημάτων. Η πλειονότητα των νέων καταστημάτων που έχουν εγκατασταθεί το τελευταίο διάστημα στο εκπαιδευτικό κέντρο McArthurGlen ανήκει στην κατηγορία των φερμών πολυτελείας:

Boss Womensware, Zeus+Dione. Σύντομα, δε, αναμένεται να ανοίξει κατάστημα Samsonite. Στο Golden Hall εγκαταστάθηκε πριν από λίγες ημέρες το πρώτο κατάστημα Georg Jensen, ένα από τα πιο γνωστά δανικά σήματα στην κατηγορία του κοσμημάτων, με είδη που ανήκουν και στην κατηγορία της λεγόμενης προστιπής πολυτελείας.

Η αναθέρμανση της εμπορικής κίνησης στην Αθήνα, η οποία σε μεγάλο βαθμό οφείλεται και στην αύξηση του τουρισμού, αποτυπώνεται και στα στοιχεία του Ινστιτούτου Εμπορίου και Υπηρεσιών της

Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (INEMY - ΕΣΕΕ). Τον Σεπτέμβριο του 2019 καταγράφηκε ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά κλειστών καταστημάτων στο εμπορικό κέντρο της Αθήνας. Σύμφωνα με τα προσωρινά αποτελέσματα της τελευταίας έρευνας του INEMY - ΕΣΕΕ, το ποσοστό των κλειστών καταστημάτων επί του συνόλου ήταν 25,58%, μειωμένο σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2019 (26,25%). Εξί χρόνια πριν, το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 32,3%. Αξίζει, μάλιστα, να σημειωθεί ότι στον πλέον εμπορικό δρόμο της πρωτεύουσας, την οδό Ερμού, δεν υπάρχει πια σχεδόν κανένα μη μισθωμένο εμπορικό ακίνητο, όταν τον Σεπτέμβριο του 2012 είχε «κατεβάσει ρολά» το 26,2% των καταστημάτων. Το γεγονός δε ότι παραμένει κλειστό περίπου 1 στα 4 καταστήματα οφείλεται κατά βάση στη χαμηλή ακόμη κίνηση στο τμήμα του κέντρου προς την πλευρά των Χαυτειών και της Ομόνοιας.

Κέντρο αγορών

Η αναμόρφωση της Αθήνας τα τελευταία χρόνια, ειδικά στην περιοχή περί της πλατείας Συντάγματος, αποτυπώνεται και στην εικόνα που έχουν οι τουρίστες και για τα εμπορικά καταστήματα. Ενώ το 2009 σε μία κλίμακα από το 1-10 τα εμπορικά καταστήματα στην πρωτεύουσα (σε ό,τι αφορά τις εγκαταστάσεις και τις υποδομές τους) αξιολογούνταν από τους τουρίστες με 7,6, ο βαθμός το 2019 έφτασε το 8,3 (σ.σ.: τα στοιχεία προέρχονται από τις έρευνες ικανοποίησης τουριστών που πραγματοποιούν η gbr consulting και η Ένωση Ξενοδόχων Αθηνών - Αττικής και Αργοσαρωνικού). Καταγράφεται, εξάλλου, ένα ολοένα και αυξανόμενο ποσοστό τουριστών που επιλέγουν την Αθήνα και για να κάνουν αγορές.

Στην έρευνα της gbr consulting και των Ξενοδόχων της Αττικής για το 2018 οι αγορές ως λόγος επιλογής της Αθήνας καταλάμβανε την τρίτη θέση (με ποσοστό 24% στις ηλικίες 31-50 και 27% στις ηλικίες 18-30), όταν το 2015 καταλάμβανε την τέταρτη θέση και με πολύ χαμηλότερο ποσοστό, μόλις 12%.

Ουραγός η Ελλάδα στην Ε.Ε. στη χρήση δεδομένων κινητής

Βρίσκεται στις τελευταίες θέσεις, παρά τη μεγάλη αύξηση κατανάλωσης GB το 2018

Του ΒΑΓΓΕΛΗ ΜΑΝΔΡΑΒΕΛΗ

Παρά τη θεαματική αύξηση της «κατανάλωσης» GigaBytes (GB) των Ελλήνων χρηστών κινητής τηλεφωνίας ή του Διαδικτύου μέσω κινητής τηλεφωνίας, αυτή παραμένει σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με τα στοιχεία μελέτης που παρουσίασε το IOBE, η κατά κεφαλήν και ανά μήνα «κατανάλωση» δεδομένων το 2018 στην Ελλάδα σχεδόν διπλασιάστηκε, και από 0,6 GB που ήταν το 2017, πέρυσι αγγίξε σε 1,05 GB. Ωστόσο, η μελέτη του IOBE, με τίτλο «Η σημασία των κινητών επικοινωνιών και της ευρυζωνικότητας στο νέο αναπτυξιακό πρότυπο της ελληνικής οικονομίας», αναφέρει ότι ο μέσος Έλληνας χρήστης καταναλώνει το 1/4 των δεδομένων που καταναλώνει ο μέσος Ευρωπαίος χρήστης (4 GB ανά χρήστη και ανά μήνα).

Τα στοιχεία αυτά έρχονται στον απόηχο των δηλώσεων και των παραινήσεων του πρωθυπουργού Κυριάκου Μητσοτάκη προς τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας της χώρας μας να μειώσουν τις χρεώσεις που εφαρμόζουν στα τιμολόγια τους. Τη θέση αυτή υποστηρίζει εκ νέου χδες και ο υπουργός Ψηφιακής Διακυβέρνησης Κυριάκος Πιερρακάκης. Ο υπουργός μιλώντας σε συνέδριο προέτρεψε τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας να επανεξετάσουν τις χρεώσεις στα δεδομένα και σημείωσε ότι πρέπει να υπάρξει αποκεντρώση μεταξύ ονομαστικών και πραγματικών χρεώσεων. Ο κ. Πιερρακάκης επανέλαβε την παραινέση του πρωθυπουργού ότι πρέπει οι χρεώσεις να μειωθούν γιατί είναι ζήτημα δημοκρατίας, πρόσβασης και επιτάχυνσης της πορείας της χώρας. «Εμείς από την πλευρά μας δεν επιθυμούμε να συμπίεσουμε την αγορά», είπε ο κ. Πιερρακάκης, σημειώνοντας ότι η κυβέρνηση θέλει να βοηθήσει την αγορά να πραγματοποιήσει τις απαραίτητες επενδύσεις. «Ωστόσο, ζητάμε», πρόσθεσε, «να μας βοηθήσουν σε αυτή την πορεία να πιάσουμε τους στόχους ως χώρα –με κυρίαρχο αυτόν της σύγκλισης με τις άλλες χώρες της Ε.Ε.– και να γίνουν αρωγοί περαιτέρω στο κόστος των δεδομένων, γιατί αυτό έχει μεγάλη τόσο πρακτική όσο και

Χρήση δεδομένων και online υπηρεσιών σε Ελλάδα και Ε.Ε.

2018

	ΕΛΛΑΔΑ	Ε.Ε.-«28»
Δεδομένων (GB ανά χρήση και ανά μήνα)	1,05	4
eGovernment (Ποσοστό χρηστών Internet)	37,9%	58,5%
eBanking (Ποσοστό χρηστών Internet)	35,9%	61,4%
Διαδικτυακές πωλήσεις (Ποσοστό χρηστών Internet)	3,3%	22,2%

ΠΗΓΗ: IOBE, Rewheel

Να επανεξετάσουν τα τιμολόγια οι εταιρείες πάροχοι ζήτησε ο Κυριάκος Πιερρακάκης.

συμβολική αξία. Αυτό είναι που τόνισε χδες ο πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης και είναι κάτι που πράγματι βρίσκεται ανάμεσα στα όσα θα θέλαμε να δούμε να γίνονται πραγματικότητα μέσα στο επόμενο διάστημα».

Η μελέτη του IOBE επίσης δείχνει ότι, αν και στην Ελλάδα η χρήση του Διαδικτύου μέσω κινητού διευρύνεται πολύ γρήγορα, το 2017 η χώρα ήταν η τελευταία της Ε.Ε. στη χρήση του Διαδικτύου μέσω κινητού. Αυτή η περιορισμένη χρήση αντικατοπτρίζεται και στους δείκτες της Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η Ελλάδα, σύμφωνα με τους μελετητές του IOBE, κάνει χρήση ηλεκτρονικών υπηρεσιών 1,5 φορά λιγότερο απ' ό,τι στην ενωμένη Ευρώπη των «28». Οι Έλληνες αξιοποιούν κατά μέσον όρο λιγότερο τις υπηρεσίες π.χ. ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (eGovernment) και ηλεκτρονικής τραπεζικής (eBanking). Επίσης, μόνον ένα μικρό ποσοστό (3,3%) των χρηστών Internet στην Ελλάδα (έναντι 22,2% στην Ε.Ε.) διαθέτει η-

ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ GB ανά χρήση και ανά μήνα, 2017

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

λεκτρονικά προϊόντα και υπηρεσίες. Το IOBE επισημαίνει ότι το κόστος χρήσης κινητού στην Ελλάδα είναι κάτω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. στις χρεώσεις προ φόρων και πάνω από τον μέσο όρο της Ε.Ε. στις χρεώσεις μετά από φόρους. Συγκεκριμένα, μεταξύ 21 χωρών της Ε.Ε., η Ελλάδα κατατάσσεται στη 10η θέση με βάση το υψηλότερο κόστος χρέωσης και μετά την προσθήκη των φόρων (ειδικού τέλους και ΦΠΑ) ανεβαίνει στην 6η θέση. Σύμφωνα με τη μελέτη, η φορολογία ανέρχεται από 39% έως 49% του λογαριασμού με τον μέσο όρο στο 40%.

Αναφορικά με τη συμβολή της κίνησης στην ελληνική οικονομία, το IOBE επισημαίνει ότι οι δραστηριότητες του κλάδου κινητής μέσα στο 2018 συνέβαλαν με 3,9 δισ. ευρώ ή στο 2,1% του ΑΕΠ. Επίσης, οι ίδιες δραστηριότητες ενίσχυσαν την απασχόληση συμβάλλοντας στη δημιουργία 58.900 θέσεων εργασίας. Τέλος, η κινητή συνέβαλε πέρυσι στα οικονομικά του κράτους με καταβεβλημένους φόρους 1,3 δισ. ευρώ.

«Καμπανάκι» ΤτΕ για τα κεφάλαια τραπεζών

Τον κώδωνα του κινδύνου για την ποιότητα των κεφαλαίων των ελληνικών τραπεζών και το ενδεχόμενο να χρειαστούν προληπτικά μέτρα, προκειμένου να καλύψουν τυχόν κεφαλαιακές απαιτήσεις που θα προκύψουν από τα επερχόμενα stress tests, κρούει η διοίκηση της ΤτΕ στην έκθεση χρηματοπιστωτικής σταθερότητας που δόθηκε χδες στη δημοσιότητα.

Όπως διαπιστώνει η Κεντρική Τράπεζα στη σχετική έκθεση, ενώ η κεφαλαιακή επάρκεια των τραπεζών διατηρείται σε ικανοποιητικό επίπεδο, το πρόβλημα εντοπίζεται στην ποιότητα του κεφαλαίου καθώς, όπως σημειώνει, το 60% των ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών, κατά μέσον όρο, αποτελείται από τον λεγόμενο αναβαλλόμενο φόρο. Η ΤτΕ προειδοποιεί ότι «τυχόν πρόσθετες εποπτικές κεφαλαιακές απαιτήσεις, λόγω της σταδιακής εφαρμογής του Διεθνούς Πρότυπου Χρηματοοικονομικής Αναφοράς 9, της άσκησης προσομοίωσης ακραίων καταστάσεων κρίσης (stress test) του 2020, καθώς και της εφαρμογής του προληπτικού μηχανισμού ασφαλείας, θα λειτουργήσουν επιπρόσθετα επιβαρυντικά».

Η ΤτΕ υπογραμμίζει ότι επιβάλλεται μια ολιστική προσέγγιση, προκειμένου οι τράπεζες να προωθήσουν στον αναγκαίο μετασχηματισμό του επιχειρηματικού τους σχεδίου, στην αύξηση της αποδοτικότητάς τους και συνακόλουθα στη διασφάλιση των αναγκών συνθηκών για τη δημιουργία εσωτερικού κεφαλαίου. Για να ενισχυθεί επίσης η χρηματοπιστωτική σταθερότητα, απαιτείται κατ' αρχήν η αντιμετώπιση του προβλήματος των κόκκινων δανείων. Προειδοποιεί μάλιστα, ότι «εάν δεν υπάρξει μεταβολή της υφιστάμενης κατάστασης, τα μεγέθη κερδοφορίας των τραπεζών δεν θα μπορούσαν εύκολα να μεταβληθούν, δεδομένου του πεπερασμένου περιθωρίου περιτολής του λοιπού λειτουργικού κόστους».

Στην έκθεση σημειώνεται ότι τα κόκκινα δάνεια μειώθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2019 και διαμορφώθηκαν στα 75,4 δισ. ευρώ,

Τονίζει πως το 60% των ιδίων κεφαλαίων, κατά μέσον όρο, αποτελείται από τον λεγόμενο αναβαλλόμενο φόρο.

με πτώση κατά 7,9% ή 6,4 δισ. ευρώ σε σχέση με τον Δεκέμβριο του 2018. Εντούτοις, η μείωση οφείλεται κυρίως σε μη οργανικές ενέργειες, (δηλαδή σε διαγραφές ύψους 2,1 δισ. ευρώ και πωλήσεις ύψους 3,6 δισ. ευρώ, που σωρευτικά διενεργήθηκαν κατά τη διάρκεια του α' εξαμήνου 2019), ενώ την ίδια περίοδο συνεχίστηκε η καθαρή εισορή νέων μη εξυπηρετούμενων δανείων ύψους 3,4 δισ. ευρώ, κυρίως λόγω αθέτησης υποχρεώσεων από πιστούχους με ρύθμιση οφειλής. Ετσι, η περαιτέρω ταχεία αποκλιμάκωση του αποθέματος των μη εξυπηρετούμενων δανείων καθίσταται πλέον καθοριστικής σημασίας. Να σημειωθεί ότι 11,1 δισ. ευρώ, δηλαδή 14,8% των κόκκινων δανείων, αφορούν απαιτήσεις οι οποίες έχουν υπαχθεί σε καθεστώς νομικής προστασίας και για τις οποίες εκκρεμεί η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης. Επομένως, η ΤτΕ τράπεζες με τη νέα επιχειρησιακή στοχοθεσία που υπέβαλαν στον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) στο τέλος Μαρτίου του 2019, στοχεύουν σε επίπεδα δεικτή μη εξυπηρετούμενων δανείων ως προς το σύνολο των δανείων κάτω του 20% το 2021.

Το σχέδιο «Ηρακλής» χαρακτηρίζεται «σημαντικό βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση και κρίνεται σκόπιμο να πλασισωθεί από συμπληρωματικές ενέργειες». Στο πλαίσιο αυτό, η Τράπεζα της Ελλάδος έχει συστήσει ειδική ομάδα εργασίας, η οποία επεξεργάζεται επανειλημμένες στρατηγικές και προτάσεις επί του αρχικού σχεδίου της σχετικά με τους τρόπους ταυτοχρόνης μείωσης των κόκκινων δανείων σε συνδυασμό με τον αναβαλλόμενο φόρο, ως ποσοστό των εποπτικών ιδίων κεφαλαίων των τραπεζών.

Στην έκθεση της ΤτΕ σημειώνεται ότι τα κόκκινα δάνεια μειώθηκαν το πρώτο εξάμηνο του 2019 στα 75,4 δισ. ευρώ.

Σε θέση μάχης οι επενδυτές για την αγορά φυσικού αερίου

Ποιοι διεκδικούν τη ΔΕΠΑ Εμπορίας
και ποιοι τη ΔΕΠΑ Υποδομών

Της ΧΡΥΣΕΑΣ ΛΙΑΓΓΟΥ

Συνωστισμός «μνηστήρων» για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας και τη ΔΕΠΑ Υποδομών, με την πρώτη να γίνεται αντικείμενο διεκδίκησης κυρίως εγχώριων επενδυτών και τη δεύτερη κυρίως ξένων, καταγράφεται στα αρμόδια επιτελεία του υπουργείου Ενέργειας και του ΤΑΙΠΕΔ ενόψει εκκίνησης των διαδικασιών για την ιδιωτικοποίησή τους.

Οι εγχώριοι παίκτες θα δώσουν μάχη για τη διεκδίκηση της ΔΕΠΑ Εμπορίας, στοχεύοντας κυρίως στον έλεγχο της ΕΠΑ Αττικής και στις συνέργειες που μπορούν να δημιουργήσουν μεταξύ των αγορών φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού, αξιοποιώντας το εκτεταμένο χαρτοφυλάκιό της στη λιανική αγορά. Η χονδρεμπορική δραστηριότητα της ΔΕΠΑ Εμπορίας, παρότι έχει συρρικνωθεί σε ποσοστό κοντά στο 40%, εξακολουθεί να παρουσιάζει επενδυτικό ενδιαφέρον, δεδομένου ότι η αγορά του φυσικού αερίου διευρύνεται και αναμένεται να ενισχυθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια. Αφενός λόγω του ρόλου που καλείται να παίξει το φυσικό αέριο ως καύσιμο «γέφυρα» στη μετάβαση από την απολιγνιτοποίηση στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και αφετέρου των εξαγωγικών προοπτικών στις αγορές των Βαλκανίων με την ολοκλήρωση των αγωγών Tap και IGB αλλά και των προωθούμενων νέων υποδομών στην Αλεξανδρούπολη (τερματικός σταθμός LNG) και την Καβάλα (υπόγεια αποθήκη φυσικού αερίου). Τα μακροπρόθεσμα

Οι εγχώριοι παίκτες θέλουν να δημιουργήσουν συνέργειες μεταξύ των αγορών φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού.

τέλος συμβόλαιο της ΔΕΠΑ Εμπορίας με τους διεθνείς προμηθευτές (Gazprom, Botas και Sonatrach) αν και δεν προσφέρουν ανταγωνιστικές τιμές, προσδίδουν πρόσθετη αξία στο χαρτοφυλάκιο της εταιρείας, αφού ο νέος επενδυτής μπορεί να τα επαναδιαπραγματευθεί. Η διοίκηση της ΔΕΠΑ, εξάλλου, έχει ξεκινήσει ήδη διαπραγματεύσεις για τη βελτίωση των συμβατικών όρων προμήθειας και με τους τρεις διεθνείς προμηθευτές, με αιχμή τις τιμές και τις ρήτρες take or pay.

Θέση για τη διεκδίκηση του 65% που διαθέτει το Δημόσιο στη ΔΕΠΑ Εμπορίας, έχουν πάρει ήδη όλοι οι μεγάλοι ενεργειακοί όμιλοι της χώρας. Τα ΕΛΠΕ που συμμετέχουν ήδη στην εταιρεία με ποσοστό 35% έχουν δημοσίως δηλώσει το ενδιαφέρον τους για τον πλήρη έλεγχο της εταιρείας, όπως και την απόφασή τους για πώληση της συμμετοχής τους στην περίπτωση που δεν κριθούν πλειοδότες. Αυτό που δεν έχει ακόμη αποφασιστεί είναι εάν τα ΕΛΠΕ θα κατέβουν στον διαγωνισμό αυτόνομα ή σε συνεργασία με την ιταλική Edison, με την οποία δραστηριοποιούνται από κοινού μέσω της Elpedison στην αγορά ηλεκτρισμού και στη λιανική αγορά φυσικού αερίου.

Η Edison έχει επίσης δηλώσει το ενδιαφέρον της για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας και οι δύο εταιρείες εξετάζουν, σύμφωνα με πληροφορίες, την κοινή κάθοδό τους στον διαγωνισμό. Δημοσίως έχει εκφράσει το ενδιαφέρον της για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας και η Mytilineos, η οποία όμως λόγω των υψηλών μεριδίων που κατέχει στην αγορά (36% συνολικά και 48% στο LNG) θα πρέπει να λάβει υπόψη της ζητήματα ανταγωνισμού. «Η ΔΕΠΑ μας ενδιαφέρει, ωστόσο για να την αποκτήσουμε, πρέπει πρώτα να αποδεχθούμε ότι θα αφήσουμε πελάτες και θα κατεβάσουμε τα μερίδιά μας σε αποδεκτά από την Επιτροπή Ανταγωνισμού επίπεδα» δήλωσε προσφάτως στους θεσμικούς επενδυτές ο επικεφαλής της εταιρείας κ. Ευάγγελος Μυτιληναίος. Τον έλεγχο της ΔΕΠΑ Εμπορίας θα επιδιώξει και ο όμιλος Κοπελούζου,

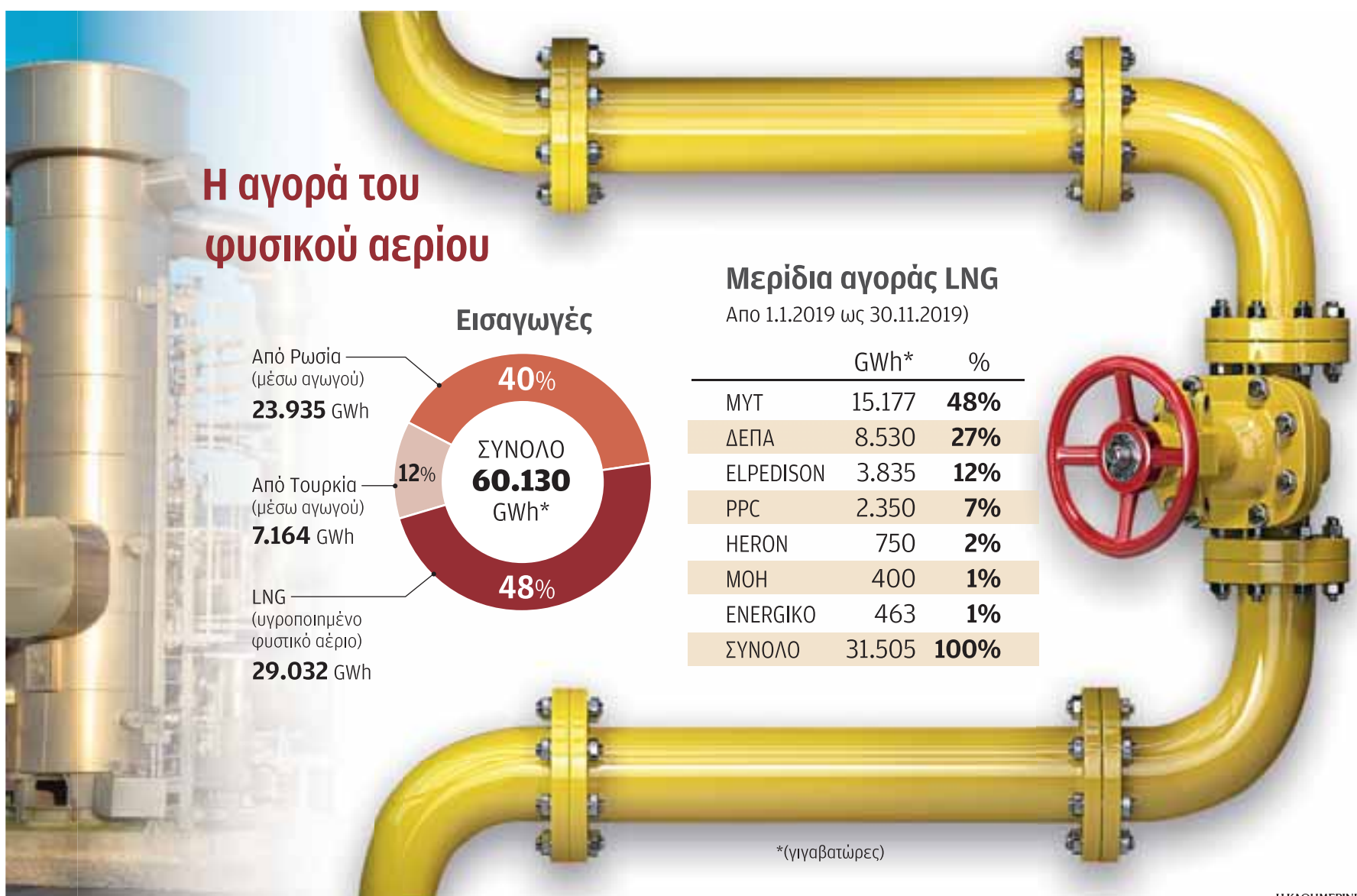
καθώς μέσω αυτής θα ενισχύσει περαιτέρω τη θέση του στη χονδρεμπορική αγορά αλλά και θα εισέλθει στη λιανική μέσω της ΕΠΑ Αττικής. Ο όμιλος Κοπελούζου φέρεται να κατεβαίνει στον διαγωνισμό σε συνεργασία με την τσεχική εταιρεία KKCG που έχει συμμετοχή και στον ΟΠΑΠ. Δεδομένο θεωρείται το ενδιαφέρον της Motor Oil, η οποία έχει εντάξει στη στρατηγική της τόσο την αγορά φυσικού αερίου όσο και την αγορά ηλεκτρισμού. Το ενδιαφέρον της Motor Oil εστιάζεται κυρίως στην ΕΠΑ Αττικής όπως φάνηκε κατά τη διάρκεια της εξαγοράς του ποσοστού που κατείχε η Shell στην εταιρεία από τη ΔΕΠΑ, με την υποβολή ενστάσεων στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Ενδιαφέρον τέλος αναμένεται να εκφραστεί και από την ΤΕΡΝΑ, αφού η ιδιωτικοποίηση της ΔΕΠΑ Εμπο-

ρίας θα είναι καταλύτης για τις εξελίξεις στη λιανική αγορά φυσικού αερίου και ηλεκτρισμού όπου δραστηριοποιείται η εταιρεία.

Εκκίνηση ιδιωτικοποιήσεων

Η διαδικασία ιδιωτικοποιήσεων της ΔΕΠΑ ξεκινάει την επόμενη εβδομάδα με τη δημοσίευση από το ΤΑΙΠΕΔ της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τη διάθεση του 65% της ΔΕΠΑ Υποδομών. Η εταιρεία θα προέλθει από την απόσχιση από τη ΔΕΠΑ του κλάδου των υποδομών και τη συγχώνευση των ΕΔΑ Αττικής, ΔΕΔΔΑ και του 51% της ΕΔΑ ΘΕΣΣ, διαδικασία που θα ξεκινήσει το αμέσως επόμενο διάστημα από τη ΔΕΠΑ και θα ολοκληρωθεί έως τον Μάρτιο του 2020. Ενδιαφέρον για τη ΔΕΠΑ Υποδομών έχει εκφραστεί επισήμως στο ΤΑΙΠΕΔ, αλλά

και στη διοίκηση της ΔΕΠΑ από την Ιταλίας και τη γερμανική ΕΟΝ αλλά και από funds που δραστηριοποιούνται διεθνώς σε χαρτοφυλάκια υποδομών, τα οποία πιθανότατα να προσέλθουν στον διαγωνισμό σε συνεργασία με ελληνικές κατασκευαστικές εταιρείες. Τα ΕΛΠΕ εξετάζουν τη διάθεση του ποσοστού τους στη ΔΕΠΑ Υποδομών από κοινού με το ποσοστό του Δημοσίου κατά το μοντέλο που ακολούθησαν στον ΔΕΣΦΑ και το οποίο αποδείχθηκε πετυχημένο. Η προκήρυξη του διαγωνισμού για τη ΔΕΠΑ Υποδομών αναμένεται τον Φεβρουάριο και η όλη διαδικασία για την ανάδειξη πλειοδότη προβλέπεται να ολοκληρωθεί μέχρι τον Απρίλιο. Η διαδικασία για τη ΔΕΠΑ Εμπορίας θα ξεκινήσει με την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος τον Ιανουάριο.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ
παρουσιάζει

ΜΙΧΑΛΗΣ ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΣ

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

23.12.2019
20:00

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ

ΜΕΓΑΣ ΧΟΡΗΓΟΣ

ΧΟΡΗΓΟΙ

Η αντίσταση στις αλλαγές φρενάρει την ανάπτυξη

Ουραγός η Ελλάδα στην E.E. στην ποιότητα των θεσμών

Του ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Αγκυλώσεις της ελληνικής νοοτροπίας και αρτηριοσκληρώσεις στο θεσμικό πλαίσιο της οικονομίας δημιουργούν σοβαρά εμπόδια στην ανάπτυξη και στις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις. Ζητήματα αμφοτέρω γνωστά, μόνον που τώρα μια νέα ενδελεχής μελέτη της PwC που παρουσιάζει σήμερα η «Κ» έρχεται να μετρήσει και να καταγράψει αυτά τα προβλήματα, τεκμηριώνοντας για πρώτη φορά τους λόγους για τους οποίους η πρόοδος στη χώρα είναι πάντοτε δύσκολη. Παραθέτει δε η ίδια μελέτη μια συγκριτική αποτίμηση των επιδόσεων της Ελλάδας στο μέτωπο της κουλτούρας, ή αν θέλετε της επικρατούσας νοοτροπίας και των θεσμών με αυτές άλλων χωρών, η οποία δεν είναι καθόλου κολακευτική. Ειδικότερα, η Ελλάδα εμφανίζεται στην 41η θέση μεταξύ 61 χωρών στην κατάταξη της ποιότητας των θεσμών της και τελευταία μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ουραγός παγκοσμίως στην ανοχή στις κοινωνικές αλλαγές και στην υιοθέτηση διαφορετικών ιδεών και πεποιθήσεων.

Η Ελλάδα, εισερχόμενη στην Ευρωπαϊκή Ένωση, έγινε μέρος ενός κλειστού γκρουπ χωρών που έχει διαφορετικά θεσμικά χαρακτηριστικά. «Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες εμφανίζουν χαρακτηριστικά μιας ορθολογικής θεσμικής δομής που διευκολύνουν την εύρυθμη λειτουργία της πολιτείας», ε-

Η ψηφιακή επανάσταση θα αναγκάσει επιχειρήσεις, κοινωνίες και κυβερνήσεις σε έναν ευρύ μετασχηματισμό.

ξηγεί ο Κυριάκος Ανδρέου, Advisory Leader της PwC Ελλάδας. Σε όρους αποτελεσματικότητας του κράτους, η χώρα υπολείπεται αισθητά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με το επίπεδο διαφθοράς να απέχει σχεδόν 40 μονάδες από ανεπτυγμένες χώρες, όπως η Ολλανδία και η Νορβηγία που έχουν κορυφαίες βαθμολογίες. Η Ελλάδα βρίσκεται επίσης 15 μονάδες κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο ως προς την πολιτική σταθερότητα, ενώ όσον αφορά την ισχύ των νόμων, κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις, μπροστά μόνο από τη Βουλγαρία. Όσον αφορά δε την ποιότητα του ρυθμιστικού πλαισίου, η Ελλάδα τοποθετείται στην τελευταία θέση της ευρωπαϊκής κατάταξης, σύμφωνα με τη μελέτη της PwC με τίτλο «Culture shapes up institutions».

Αυτό που παρατηρείται από καταξιωμένους, διεθνώς, κοινωνιολόγους είναι ότι η κουλτούρα (η νοοτροπία) και οι θεσμοί μιας χώρας είναι άρρηκτα συνδεδεμένα και διατηρούν τη βιωσιμότητα μιας χώρας. Οι θεσμοί είναι οι «κανόνες του παιχνιδιού», ενώ η κουλτούρα αποτελεί μέρος της κληρονομιάς

Σε όρους αποτελεσματικότητας του κράτους, η Ελλάδα υπολείπεται αισθητά από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, με το επίπεδο διαφθοράς να απέχει σχεδόν 40 μονάδες από τις πιο ανεπτυγμένες χώρες. Όσον αφορά την ισχύ των νόμων, κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις, μπροστά μόνο από τη Βουλγαρία, ενώ στην ποιότητα του ρυθμιστικού πλαισίου, η Ελλάδα τοποθετείται στην τελευταία θέση της ευρωπαϊκής κατάταξης, σύμφωνα με τη μελέτη της PwC.

μιας χώρας, υπογραμμίζει ο Κυριάκος Ανδρέου αποκωδικοποιώντας τα ευρήματα της PwC. Σύμφωνα με τη μελέτη, η διαμορφωση και η λειτουργία των θεσμών αντανακλά την κουλτούρα, τις νοοτροπίες δηλαδή μιας κοινωνίας. «Για παράδειγμα, στη χώρα μας μια παρεξηγημένη αντίληψη δημοκρατίας και ελευθερίας φαίνεται να οδηγεί σε αναρχία με αποτέλεσμα σε πολλές περιπτώσεις την πλήρη κατάρρευση και απαξίωση νόμων και κανόνων», σημειώνει χαρακτηριστικά.

Κύριο γνώρισμα της ελληνικής κουλ-

τούρας, σύμφωνα με τη μελέτη, είναι η αντίσταση στην αλλαγή η οποία απορρέει από μια νοοτροπία αντίδρασης των Ελλήνων στην αμφισβήτηση εδραιωμένων ιδεών και πρακτικών και την προσήλωση στα κεκτημένα. Η αντίδραση αυτή αποτελεί τον βασικότερο ίσως λόγο για τη μεγάλη διάρκεια της κρίσης. «Τα χρόνια της κρίσης η χώρα μας επέλεξε να κινείται για μεγάλο χρονικό διάστημα ανάμεσα στον θυμό και την κατάθλιψη, αρνούμενη πεισματικά να περάσει στη φάση της αυτογνωσίας και συνεπώς της αλλαγής, ώστε να οδηγηθεί

στη γρηγορότερη έξοδο από την κρίση», εκτιμά ο Advisory Leader της PwC Ελλάδας.

Ενα σημαντικό ιδίωμα της ελληνικής κοινωνίας που προκύπτει από τη μελέτη, είναι η αποδοχή των πολυπλοκών και πολυεπίπεδων ιεραρχικών δομών που οδηγούν σε απόσταση από τα κέντρα λήψης αποφάσεων, περιορίζοντας με αυτόν τον τρόπο τη δημιουργικότητα και την ανάπτυξη δικτύων και οικοσυστημάτων καινοτομίας. Με απλά λόγια, πολύ δύσκολα κάποιος μπορεί να υλοποιήσει μια ιδέα.

Από τον θυμό στην αυτογνωσία

Σε αντίθεση με την Ελλάδα, οι ανεπτυγμένες χώρες έχουν εντελώς διαφορετικό αποτύπωμα νοοτροπίας, το οποίο και αντικατοπτρίζεται σε υψηλότερης ποιότητας θεσμούς και κατ'επέκταση επίπεδα πλούτου, σημειώνει η PwC. Εμφανίζουν έτσι «ευκρινή κοινωνικά χαρακτηριστικά που διευκολύνουν και στηρίζουν τις μεταρρυθμίσεις, παροτρύνουν διαρκείς αλλαγές ιδεών και συμπεριφορών, ενθαρρύνουν και επικροτούν την ατομική ευθύνη και τη λογοδοσία, και προωθούν τον μακροπρόθεσμο σχεδιασμό χρησιμοποιώντας τον ως αντίβαρο στο εμετάβλητο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον». Η κουλτούρα των χωρών αυτών λειτουργεί ως συνεκτικός και καταλυτικός μηχανισμός των θεσμικών τους διαδικασιών, προωθώντας πολιτικές που ευνοούν την ανάπτυξη και τις επενδύσεις και εξασφαλίζουν κοινωνική και οικονομική βιωσιμότητα, εξηγεί ο Κυριάκος Ανδρέου, Advisory Leader της PwC Ελλάδας. Τα επόμενα χρόνια η παγκοσμιοποίηση και η εξελισσόμενη ψηφιακή επανάσταση θα αναγκάσουν επιχειρήσεις, κοινωνίες και κυβερνήσεις να προχωρήσουν σε έναν ευρύ μετασχηματισμό και επανοπροσδιορισμό του ρόλου τους στην παγκόσμια οικονομία. Και η Ελλάδα φαίνεται πως θα χρειαστεί να κάνει πολύ μεγαλύτερη προσπάθεια σε σχέση με τους ομολόγους της για να επιτύχει κάτι τέτοιο. Τί ακριβώς; Ίδου τι προτείνει ο Κυριάκος Ανδρέου: θα πρέπει να δημιουργήσουμε μια διαφορετική εθνική κουλτούρα έτσι ώστε να οδηγηθεί στα θεσμικά πρότυπα των ισχυρών οικονομιών.

Η στροφή

Τα κύρια χαρακτηριστικά της πρέπει να είναι η μετακίνηση από την προσήλωση σε ένα ιεραρχικό και κεντροποιημένο σύστημα σε μια πιο συμμετοχική κουλτούρα, η στροφή σε μακροπρόθεσμους προγραμματισμούς, σχεδιασμούς και στρατηγικές και η καλλιέργεια μιας νέας αντίληψης που προδίνει την ατομική πρωτοβουλία καθώς επίσης και την ατομική ευθύνη και λογοδοσία σε αντίθεση με τη διαρκή μετακίνηση της ευθύνης σε τρίτους. «Το τελευταίο διάστημα φαίνεται τα συνιστήματα θυμού στην ελληνική κοινωνία να μετασχηματίζονται σε αισιοδοξία και εποικοδομητική αυτογνωσία, ενώ παράλληλα το ευρύτερο οικονομικό κλίμα προσεμφέλει μια σημαντική ανάκαμψη τα επόμενα χρόνια», διαπιστώνει πάντως ο Advisory Leader της PwC.

Η εταιρεία Property Gallery κερδίζει πολλάκις ευρωπαϊκά βραβεία ανάπτυξης γης

Η μοναδική εταιρεία του τομέα στην Κύπρο και Ευρώπη που από την ίδρυσή της έχει κερδίσει συνολικά 33 διεθνή βραβεία

Με συνολικά έξι βραβεία και τρεις υποψηφιότητες σε διαφορετικές κατηγορίες, τιμήθηκε πρόσφατα η Property Gallery, κορυφαία εταιρεία ανάπτυξης γης, από τα International Property Awards, ανταγωνιζόμενη με τους μεγαλύτερους Ευρωπαϊκούς κολοσσούς της βιομηχανίας ανάπτυξης. Η τελετή απονομής διεξήχθη στο ξενοδοχείο Lancaster του Λονδίνου, στις 24 Οκτωβρίου, ενώ εκ μέρους της εταιρείας παρευρέθηκε και παρέλαβε τα βραβεία η κ. Λύρα Αμβροσίδου, Διευθύνουσα Σύμβουλος της Property Gallery.

Ο θεσμός των International Property Awards βραβεύει αναπτυξιακά έργα υψηλών προδιαγραφών της βιομηχανίας ανάπτυξης γης και ακίνητης περιουσίας παγκοσμίως, ενώ τα παραπάνω βραβεία έχουν πια καθιερωθεί ως διάκριση αριστείας. Στο βραβευμένο έργο της Property Gallery, Dream Tower, απονεμήθηκαν τρία βραβεία σε τρεις διαφορετικές κατηγορίες για την Κύπρο, τα Best Development Marketing, Best Residential High-rise Architecture και Best Residential High-rise Development.

Η Property Gallery τιμήθηκε με τρία ακόμα βραβεία για την Κύπρο για τα πιο κάτω αναπτυξιακά έργα:

- **Βραβείο 'Best Architecture Multiple Residence'** για το έργο 'Z-Residence,' μια μοντέρνα μονάδα διαμερισμάτων με εντυπωσιακή πρόσοψη και νεωτεριστικό σχεδιασμό
- **Βραβείο 'Best Office Development'** για το έργο 'Avenue 15,' έναν εμπορικό πύργο με επτά ορόφους που βρίσκεται στην καρδιά του επιχειρηματικού κόμβου της Λεμεσού
- **Βραβείο 'Best Residential Development'** για το έργο 'Venera Residences,' που περιλαμβάνει 7 επαύλεις και 12 διαμερίσματα δύο και τριών υπνοδωματίων.

Επιπλέον, η εταιρεία τιμήθηκε με τρεις υποψηφιότητες για τρία Ευρωπαϊκά Βραβεία στις κατηγορίες Best Offices, Best Marketing και Best High-Rise Development για το αναπτυξιακό έργο Dream Tower.

Το πολυβραβευμένο έργο της εταιρείας, Dream Tower, α-

ποτελείται από διαμερίσματα ενός και τεσσάρων υπνοδωματίων, διπλές κατοικίες, ρετιρέ και μοναδικά διαμερίσματα με κήπους, όλα σχεδιασμένα με ανώτερων προδιαγραφών άνεση και υψηλή λειτουργικότητα. Η οικιστική μονάδα προσφέρει 24ωρη υπηρεσία θυρωρού και ασφάλειας, εστιατόριο, αποκλειστικούς χώρους μόνο για ενοίκους και πολυτελέστατες εγκαταστάσεις. Έχει βραβευθεί για τον εξαιρετικό σχεδιασμό του, την εξειδικευμένη κατασκευή του και την μοναδική του τοποθεσία που βρίσκεται μόλις λίγα βήματα μακριά από την καταγάλην ακτή, ενώ περιβάλλεται από πολυτελή ξενοδοχεία πέντε αστέρων, καταστήματα οικών υψηλής ραπτικής και πρώτης κατηγορίας εστιατόρια και καφέ.

Τώρα, στην 26η επέτειό τους, τα International Property Awards αποτελούν τον μεγαλύτερο και πιο ευρέως αναγνωρισμένο θεσμό παγκοσμίως. Οι συμμετοχές κρίνονται από ανεξάρτητο σώμα που αποτελείται από περισσότερους από 80 εμπειρογνώμονες της βιομηχανίας, ενώ τα κριτήρια επιλογής περιλαμβάνουν γύρω από τον σχεδιασμό, την ποιότητα, τις υπηρεσίες, την καινοτομία, την πρωτοτυπία και τη δέσμευση στη βιωσιμότητα. Η Property Gallery έχει τιμηθεί με 33 διεθνή βραβεία κατά τη διάρκεια όλων των χρόνων λειτουργίας της, που αποτελεί τον μεγαλύτερο αριθμό βραβείων που έχει κερδίσει εταιρεία τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρώπη.

Λίγα λόγια για την Property Gallery

Με την ίδρυσή της το 2002, η Property Gallery είναι μια ραγδαία αναπτυσσόμενη εταιρεία που αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες αναπτύξεων στο νησί, προσφέροντας βραβευμένα και καινοτόμα οικιστικά και εμπορικά έργα σε προνομιούχες περιοχές της πόλης της Λεμεσού. Η άμεμπτη φήμη της Property Gallery στην αγορά έχει τύχει διεθνούς αναγνώρισης, κερδίζοντας ήδη 33 διεθνή βραβεία. Η εταιρεία είναι μέλος του Παγκύπριου Συνδέσμου Επιχειρηματιών Ανάπτυξης Γης και Οικοδομών, του FIABCI και του KEBE.

Ευρεία γκάμα τεμαχίων γης και οικοπέδων σε όλη την Κύπρο από την GoGordian

Με κεντρικό μήνυμα το Go Land, η GoGordian, η κορυφαία εταιρεία στον τομέα ακινήτων που προσδίδει αξία στις επενδύσεις στην Κύπρο, προωθεί την ευρεία γκάμα τεμαχίων γης και οικοπέδων που διαθέτει προς πώληση.

Τα προνομιακά τεμάχια γης και οικοπέδα της GoGordian προορίζονται τόσο για εμπορική όσο και για οικιστική αξιοποίηση. Απευθύνονται σε κάθε βαλάντιο, καθώς διατίθενται σε ένα εύρος τιμών με τοποθεσίες σε όλη την επικράτεια του νησιού.

Με μια ομάδα που αποτελείται από πλήρως εξειδικευμένους και απόλυτα καταρτισμένους, στον τομέα ακινήτων, επαγγελματίες η GoGordian εγγυάται την αξιοπιστία και την εξαιρετική εξυπηρέτηση πελατών με μια ολιστική και πολύπλευρα ενημερωμένη προσέγγιση. Οι προσιτές τιμές της τεράστιας γκάμας τεμαχίων γης και οικο-

πέδων σε όλο το γεωγραφικό μήκος και πλάτος της Κύπρου, καθιστούν την αναζήτηση γης ευκολότερη και τη GoGordian ως τον καταλληλότερο συνεργάτη που θα προσφέρει λύσεις προσαρμοσμένες στις εκάστοτε α-

πατήσεις των ενδιαφερομένων.

Επισκεφτείτε την ιστοσελίδα της GoGordian στο gogordian.com ή επικοινωνήστε στο 7777 5656 για αναζήτηση γης σε όλη την Κύπρο για κάθε ανάγκη.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΛΑΠΠΑΣ

GOLDEN GALLERY BY KARATAYS

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ - ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΕΤΑΡΤΗ 11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2019, ΩΡΑ 7:30 μ.μ.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα τελέσει ο Κύριος Δημήτρης Ζ. Πιερίδης πρόεδρος του ιδρύματος Πιερίδη

Θα παραστεί η σύζυγος του καλλιτέχνη Κυρία Αφροδίτη Λίτη.

Θα μιλήσει η ιστορικός τέχνης Κυρία Θάλεια Στεφανίδου

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΚΘΕΣΗΣ 11 Δεκεμβρίου 2019 - 11 Ιανουαρίου 2020 - ΩΡΑΡΙΟ 10:00 π.μ. - 8:00 μ.μ.

GOLDEN GALLERY BY KARATAYS • ΜΗΑΣΙΑΣ ΟΥ 8 ΛΕΥΚΩΣΙΑ • ΠΑΝΟΡΟΦΕΙΟ: 9943177
www.karataysgallerycy.com

Εθισμένοι στα κινητά τους οι νέοι

Πανικοβάλλονται ή ταραάζονται όταν κάποιος τους αρνηθεί διαρκή πρόσβαση σε αυτά

Οι νέοι ασχολούνται επί τόσο πολύ χρόνο με τα κινητά τους τηλέφωνα, ώστε η συμπεριφορά τους θα μπορούσε να χαρακτηριστεί εθισμός. Στο συμπέρασμα αυτό κατέληξε έρευνα ψυχιατρών του King's College του Λονδίνου, που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση BMC Psychiatry.

Οι Βρετανοί ερευνητές επισημαίνουν ότι η εξάρτησή από τα κινητά σημαίνει ότι τα παιδιά «πανικοβάλλονται» ή «ταράσσονται» όταν κάποιος τους αρνηθεί διαρκή πρόσβαση σε αυτά. Επίσης, οι επιστήμονες επισημαίνουν ότι τα παιδιά αδυνατούν να ελέγξουν τον χρόνο που δαπανούν στα κινητά τους και κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου ότι τέτοιου είδους εξιστική συμπεριφοράς μπορεί να έχουν ε-βλαβερικά σοβαρές συνέπειες. Προκειμένου να καταλύνουν σε σαφές συμπέρασμα, οι ερευνητές ανέλυσαν 41 μελέτες στις οποίες συμμετείχαν 42.000 νέοι άνθρωποι.

Όπως διαπιστώθηκε, το 23% των συμμετεχόντων επιδείκνυε συμπεριφορά που παρέπεμπε στην ύπαρξη εθισμού, όπως έντονος άγχους όποτε δεν είχαν πρόσβαση στο κινητό, απώλεια ελέγχου του χρόνου που δαπανούσαν στο τηλέφωνο και τόσο ενσώκλιση με αυτό ώστε να έχει καταστροφικές συνέπειες για άλλες δραστηριότητες. Τέτοιου είδους εθιστική συμπεριφορά μπορεί να συνδεάσει με άλλα προβλήματα, όπως άγχος, καταθλιπτική διάθεση, αλγία και χαμηλές σχολικές επιδόσεις.

«Η κινητή τηλεφωνία είναι ένα τεχνολογικό επίτευγμα που ήρθε για να μείνει. Είναι επι-

τακτικό να κατανοήσουμε τη συχνότητα της προβληματικής χρήσης της», επισημαίνει η Νικόλα Καλκ, από το Ινστιτούτο Ψυχιατρικής, Ψυχολογίας και Νευροεπιστημών του King's College του Λονδίνου, η οποία συνοψίζει τη μελέτη. «Δεν γνωρίζουμε αν το ίδιο το κινητό τηλέφωνο είναι εξαρτισιογόνο ή αν οι εφαρμογές που παρέχει προκαλούν τον εθισμό. Όπως και να έχει, υπάρχει μεγάλη ανάγκη ενημέρωσης της κοινής γνώμης για τη χρήση κινητών από εφήβους και παιδιά, και πάντα οι γονείς πρέπει να είναι ενήμεροι για τον χρόνο που δαπανά το παιδί τους ασχολούμενο με το κινητό του», καταλήγει η δρ Καλκ.

Δυσμενείς συνέπειες

Μία άλλη εκ των συντακτών της μελέτης, η Σαμάνθα Σον, επισημαίνει ότι «οι εξαρτημένοι έχουν δυσμενείς συνέπειες για την ψυχική υγεία και την καθημερινή λειτουργικότητά. Προφανώς, είναι αναγκαίο να ερευνηθεί περισσότερο η προληπτική χρήση των κινήσεων». Ωστόσο, ο Εϊμ Ορμπερ, ερευνητής της Μονάδας Γνωστικών Λειτουργιών και Επιστημών Εγκεφάλου της Επιτροπής Ιατρικών Ερευνών του Πανεπιστημίου του Κέμπριτζ, επισημαίνει ότι δεν έχει διαπιστωθεί μια αιτιώδης σχέση μεταξύ της χρήσης κινήσεων και κατάθλιψης. «Κι αν αποδειχθεί ότι οι συνέπειες της χρήσης κινήσεων τολώνουν δεν αποτελούν μονόδρομο. Αντιθέτως, είναι πιθανό ότι η κακή ψυχική διάθεση θα επηρεάσει και τη χρήση που κάνουμε στο κίνητο μας τολώνουν», τονίζει.

Τα παιδιά αδυνατούν να ελέγξουν τον χρόνο που δαπανούν στα κινητά τους, παραμελώντας άλλες, χρήσιμες δραστηριότητες.

Ανακαλύφθηκε χάρτι μηνιαίας αντισύλληψης

Ένα αντισυλληπτικό χάπι που χρειάζεται να λαμβάνει μόνο άπας τον μήνα αντέχει να Αμερικανίδα επιστήμονας. Το μυστικό χάπι αποτελείται από μια κάψουλα ζελατίνης που διαλύεται στο στομάχι και απελευθερώνεται ένα πολυμερές με ακτινωτή δομή, το οποίο παραμένει εκεί για τουλάχιστον τρεις εβδομάδες, εκκλύοντας συνθετικές ορμόνες που αποτρέπουν τη γονιμοποίηση. Ανάλογα συστήματα χορήγησης φαρμακευτικών ουσιών σύμφωνα κατά της ελονοσίας και του AIDS έχουν χορηγηθεί σε περαιομάζα. Πρόκειται, ωστόσο, για την πρώτη φορά που ένα

τέτοιο σύστημα χρησιμοποιείται για τη χορήγηση αντισυλληπτικών και για τόσο μεγάλη διάσταση. Ο καθηγητής Ρόμπερτ Λάνγκερ από το Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης, που συνηγορεί για τη μελέτη, επισημαίνει ότι η ίδια μέθοδος μπορεί να βρει ευρύ φάσμα εφαρμογών. Ο Αμερικανός επιστήμονας, στη δημοσίευσή τους στην επιθεώρηση Science Translational Medicine, αναφέρονται λεπτομερώς στον σχεδιασμό του συστήματος κάψουλας και πολυμερούς. Χρειάστηκε, μάλιστα, να επεκταίνουν το δεύτερο προκειμένου να αυξήσουν την ε-

πιφάνειά του, ενώ διαρκώς ήλεγχαν την απελευθέρωση της ορμόνης αλλά και την αντοχή του συστήματος κορήγησης στα γαστρικά υγρά. Στη συνέχεια κορήγηση στο μνιοίο χάπι σε έξι θηλυκούς χοίρους, μετρώντας διαρκώς τα επίπεδα της ορμόνης, τα οποία συνέκριναν με εκείνα πέντε άλλων θηλυκών χοίρων, στους οποίους είχαν κορήγηση στο ημερήσιο χάπι της ίδιας ορμόνης.

Όπως διαπίστωσαν, οι θηλυκοί χοίροι που είχαν λάβει το μηνιαίο αντισυλληπτικό, 21 ημέρες μετά τη χορήγησή του είχαν στο αίμα τους επίπεδα ορμόνης α-

νάλογα με αυτά που προκαλούσε το ημερήσιο σκέπασμα. Ακόμα και έπειτα από 29 ημέρες, η ορμόνη ανιχνεύεται στο αίμα τους. Αιτιογραφίες έδειξαν ότι η δομή του πολυμερούς, σε κάποια ζώα, άρχισε να διασπάται κατά τη διάρκεια του μήνα, χωρίς όμως αυτό να προκαλέσει ραγδαία μείωση στις ορμόνες. Η ερευνητική ομάδα ανέφερε ότι η τεχνολογία που χρησιμοποιήθηκε αναμένεται να βελτιωθεί και να προσαρμοστεί στις υναικίες ανάγκες από τη Lyndra Therapeutics, που ανήκει στο Ινστιτούτο Τεχνολογίας της Μασαχουσέτης.

Το «Parker Solar Probe» αποκαλύπτει τα μυστικά του Ηλίου

Το «Parker Solar Probe», η διαστημική βολίδα της αμερικανικής υπηρεσίας διαστήματος (NASA), προσέγγισε τον Ήλιο εγγύτερα από οποιοδήποτε άλλο διαστημικό σκάφος, στέλνοντας στο κέντρο ελέγχου της αποστολής τις πρώτες παρατηρήσεις από τα άκρα της καυτής ηλιακής ατμόσφαιρας. Τα πρώτα δεδομένα αποκαλύπτουν στοιχεία που διευκολύνουν την απάντηση ερωτημάτων, παραβέγγματος άρη για την ατμόσφαιρα του Ηλίου, το «ηλιακό στέμμα», είναι εκατοντάδες φορές θερμότερο από την επιφάνειά του, αλλά και στοιχεία για την προέλευση των ηλιακών ανέμων.

«Τα στοιχεία που έστειλε η διαπολιτισμική βολίδα ήταν τουλάχιστον εντυπωσιακά» εξήγησε ο καθηγητής Στίουαρτ Μπέλι, φυσικός του Πανεπιστημίου του Μπέρκλεϊ που τα ανέλυσε. «Μπορούμε να δούμε τη μαγνητική δομή του σπέρματος, η οποία υποδεικνύει ότι η ηλιακή άνεμοι αναδύονται από μικρές οπές του και καταγράφανε παρορμητική δραστηριότητα (ηλεκτρικές εκκρίσεις), η οποία πιστεύουμε ότι συνδέεται με την προέλευση των ηλιακών ανέμων. Σίγουρα, εντυπωσιαστή καθε από την πυκνότητα της σκόνης στην περιοχή».

Μέσα στα επόμενα έξι χρόνια, το «Parker Solar Probe», που έχει μέγεθος αυτοκινήτου, θα ακολουθήσει μια περισσότερο ακριβή, λειψυτική τροχιά, που θα το οδηγήσει τόσο κοντά στον Ήλιο, ώστε πρακτικά θα τον αγγίζει. Μια αντένδειξη αυτής της προσέγγισης είναι ότι η βολίδα δεν πρόκειται να αποστείλει εικόνα, καθώς, αν έστρεφε την κάμερά της προς τον Ήλιο, αυτή θα έλιωνε. Όλα τα όργανα του «Parker Solar Probe» είναι στραμμένα πλάγιως και μετρούν τα υπερηχητικά φορτισμένα σωματίδια από τα οποία αποτελούνται οι ηλιακοί άνεμοι.

Προηγούμενες επιστημονικές παρατηρήσεις είχαν δείξει ότι οι ηλιακοί άνεμοι έχουν δύο βασικά συστατικά: ένα «ταχύ» που κινείται με ταχύτητα 700 χλμ. το δευτερόλεπτο και προέρχεται από τις τεράστιες σπές του στέμματος της περιοχής των πόλων, και ένα «βραδυό», που ταξιδεύει σταγόνες με ταχύτητα 500 χλμ. το δευτερόλεπτο.

Τα επόμενα χρόνια, το διαστημικό σκάφος θα ακολουθήσει μια περισσότερο ελλειπτική τροχιά, που θα το οδηγήσει τόσο κοντά στον Ήλιο, ώστε πρακτικά θα τον αγγίξει..

Η προέλευση του «βραδέος» ανέμου είναι άγνωστη.

Το «Parker Solar Probe» ανίχνευσε τον «βραδυό» άνεμο σε κάποιες μικρές οπές του στέμματός, γύρω από τον ισημερινό του Ηλιου, οι οποίες δεν είχαν προηγουμένως εντοπιστεί. Οι οπές αυτές είναι ψυχρότερες, πιο πυκνές περιοχές, διαμέσου των οποίων τα μαγνητικά πεδία διακινούνται στο Διάστημα, λειτουργώντας ως δίαυλοι για τα φορτισμένα σωματίδια. Πιθανώς, οι παρατηρήσεις της διαστημικής βολίδας να εξηγούν γιατί το ηλιακό στέμμα είναι τόσο πολύ καυτό. Μια άλλη παρατήρηση που εντυπωσίασε ήταν η ερευνητής ήταν η μεγάλη συγκέντρωση σκόνης στην περιοχή κοντά στον Ηλιο. Το μικρό διαστημικό σκάφος βομβαρδίστηκε από τη σκόνη, η οποία θεωρείται ότι αποτελείται από απομεινάρια κομητών και αστεροειδών που προσέγγισαν υπερβολικά τον Ηλιο και εξαερώθηκαν, αφήνοντας πίσω ένα πυκνό πέπλο σκόνης. Οι νέες παρατηρήσεις έγιναν όταν το «Parker» ήταν σε απόσταση 24 εκατ. χλμ. από τον Ηλιο, αλλά τελικά θα προσεγγίσει την ηλιακή επιφάνεια σε 6 εκατ. χλμ., περίπου επτά φορές κοντύτερα από την προηγούμενη αποστολή «Helios 2», το 1976.

Με απώλειες 0,24% συνεχίστηκε το πτωτικό σερί στο Χρηματιστήριο

Από τις επτά συνεδριάσεις του Δεκεμβρίου, οι έξι έχουν ολοκληρωθεί με πτώση

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Ουτε κxes δεν κατάφερε το Χρηματιστήριο Αθηνών να αποφυγήσει το αρνητικό πρόσημο, έστω και αν ενδοσυνεδριακά κινήθηκε αρκετές προσπάθειες να κινηθεί στα θετικά, ωστόσο οι πωλήτες για μία ακόμη φορά επικράτησαν, «κοκκινίζοντας» ακόμη περισσότερο τις έως σήμερα απώλειες του Δεκεμβρίου για τον Γενικό Δείκτη. Παρά τη σημαντική στήριξη των τραπεζικών μετοχών, καθώς και επιλεγμένων μετοχών από την υψηλή κεφαλαιοποίηση, όπως οι ΟΠΑΠ (+1,10%), ΔΕΗ (+1,60%), Lamda Development (+0,96%) και Μυτιληναίο (+0,84%), αλλά και την επι-

Στην αγορά ομολόγων
οι ελληνικοί τίτλοι εξακολου-
θούν να καταγράφουν
εντυπωσιακές επιδόσεις.

στροφή των εντυπωσιακών επιδόσεων στα ελληνικά ομόλογα, η αγορά δεν δείχνει να έχει δυνατότητα να αντιδράσει και να αγωνισταθεί στις πιέσεις, σημειώνοντας έτσι την έκτη διορθωτική συνεδρίαση στις 7 Δεκεμβρίου, ειδικά τη στιγμή που και στις διεθνείς αγορές το κλίμα είναι αρνητικό.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες

Το τελευταίο διάστημα, παρά τις πολύ θετικές εξελίξεις γύρω από την ελληνική οικονομία, το χρηματιστήριο αδυνατεί να αντιδράσει, όπως σχολιάζουν παράγοντες της αγοράς, υπογραμμίζοντας πως ουσιαστικά η ελληνική αγορά «πληρώνει» την υπερπαρόδοσή της.

0,24% στις 861,69 μονάδες, ενώ ενδοσυ-
νεδριακά κινήθηκε μεταξύ των 861,53
και των 867,18 μονάδων, και ο τζίρος α-
νήλθε στα 60,95 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υ-
ψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με πτώση
0,22% στις 2.169,91 μονάδες, ο δείκτης υ-
πομέσης κεφαλαιοποίησης υποχώρησε
κατά -1,34% και ολοκλήρωσε στις 1.133,37

μονάδες και τραπεζικός δείκτης εκλείπει με άνοδο 0,39% στις 827,83 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να ενισχύεται κατά 1,39%, τη Eurobank να σημειώνει άνοδο 0,35% και την Τράπεζα Πειραιώς να κλείνει στο +0,27%, ενώ η Alpha Bank υποχώρησε οριακά κατά 0,11%.

Όπως σημειώνει ο Νίκος Καυκάς, υ-

πυθύνουν του τμήματος ανάλογως της Λέων Δεπόλας ΑΧΕΠΕΥ, η διολίσθηση του Γενικού Δείκτη συνεχίζεται εντός της περιοχής στρίτης των 865-855 μονάδων, αν και με όγκο χαμηλότερο των μόνων όρων. Η βραχυπρόθεσμη μεταβλητότητα θα παραμείνει αυξημένη, καθώς μεταξύ άλλων υπoλoγίζεται και η περίοδος εκπνοής των παραγόντων τριμηνιαίου κύκλου αλλά και τις τελευταίες σειράς του όρους. Όπως επισημαίνεται, από τις αρχές του μήνα και με εξαίρεση τον FTSE 100 του Λονδίνου είμαστε στο μοναδικό χρηματιστήριο που καταγράφει απώλειες. Αυτό ισχύει και για το τελευταίο τρίμηνο μέχρι και τη χθεσινή συνεδρίαση. Αυτό το αποδοκίμο στην υπεραπόδοση του Χ.Α., από τις αρχές του έτους, όπως τονίζει ο κ. Καυκάς.

Αυτό που είναι σαφές το τελευταίο διάστημα είναι πως, παρά τις πολύ θετικές εξελίξεις γύρω από την ελληνική οικονομία, το Χρηματιστήριο αδυνατεί να αντιστρέψει, όπως σχολιάζουν παράγοντες της αγοράς, υπογραμμίζοντας πως ουσιαστικά η ελληνική αγορά «πληρώνει» την υπερπαρόδοσή της. Για να δούμε άμεσα κάτι καλύτερο, θα πρέπει να υπάρξουν νέοι καταλύτες που δεν έχουν προεξοφληθεί ακόμη.

Τα θετικά μέτρα της κυβέρνησης για την τόνωση της οικονομίας μπορεί να μη μετασφραγίζονται ακόμη σε ενίσχυση του Χρηματιστηρίου, δημιουργούν όμως τις συνθήκες για να συμβεί και αυτό στη συνέχεια.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Πρω από
to κίβλση

Μετ. %

3M COMPANY

16757

-1.3307

ALCOA CORP

20.645

1.9506

ALLEGHENY CRP

787.89

-0.5302

ALTRIA GROUP

50.155

-0.7421

AMAZON COM

1741.08

-0.4781

AMER EXPRESS C

121

0.4483

AMER INTL GROU

51.39

-0.3684

AMGEN

234.23

0.6056

APPLE INC

268.79

7.7006

AVON PRODUCTS

4.86

0.8299

BANK OF AMERIC

33.54

0.0895

BAXTER INTL IN

81.935

0.4721

BOEING CO

349.16

-0.5837

BRISTOL MYERS

62.155

1.4279

CAMPBELL SOUP

42.85

0.5804

CATERPILLAR IN

142.66

-0.119

CIGNA CORP

189.97

-3.0518

CHEVRON

117.77

0.4007

CISCO SYSTEMS

43.97

0.1595

CITIGROUP

75.99

0.8761

CERVERCIAS

18.58

-2.159

COCA-COLA CO

53.855

-0.3976

COLGATE PALMOL

68.14

-0.6706

DANAOS CORP

7.65

4.6512

DIAVO SHIPPING

3.355

-0.1488

DOW INC

52.9

-0.6946

DUPONT DE NMUO

64.11

0.2229

ENERGY CP

118.19

0.0085

EXXON MOBIL

68.82

-1.2059

FEDEX CORP

156.79

0.1789

FORD MOTOR CO

9.08

0.7769

INTL BUS MACHI

134.27

0.2614

GENERAL DYNAMI

182.06

-0.606

GENERAL ELEC C

11.005

0.1365

GOLDM SACHS GR

22.47

0.2976

HALLIBURTON CO

22.6952

0.5547

HARTFORD FINL

61.27

0.3678

HP INC

20.2

-0.4617

HOME DEPOT INC

215.68

-0.3926

HONEYWELL INTL

173.9

-0.3381

INTEL CORP

56.6999

0.2652

JOHNSON JOHNSO

140.11

-0.2776

JPMORGAN CHASE

134.415

0.0037

LAZARD

37.91

-0.3697

MCDONALD'S CORP

195.05

0.1901

MERCK & CO

89.33

0.6876

MICROSOFT CP

151.41

0.3033

3M COMPANY

167.52

-1.0362

MORGAN STANLEY

49.83

0.4637

NIKE INC CL B

97.17

0.5588

NORFOLK SOUTHE

188.39

-0.3017

PFIZER INC

38.335

0.0391

PROCTER & GAMB

124.3

-0.4356

RAYTHEON CO

217.2617

0.3769

ROCKWELL AUTOM

199.94

0.5937

SCHLUMBERGER L

37.04

-0.3229

SOUTHERN

60.54

-1.4648

STEALTHGAS

3.7

0.2721

TSKOS ENERGY

3.72

1.6393

UNISYS CORP

10.99

-1.5233

UNITED TECH CP

145.505

-0.489

UNITEDHEALTH G

277.81

0.0973

US BANKCORP

60.01

0.0167

VERIZON COMMS

61.21

0.3278

WALT DISNEY CO

46.34

0.0889

WELLS FARGO &

53.8015

-0.2198

WALMART INC

119.225

-0.1131

London/Λονδίνο

(Σε νέβες)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

ANGLO AMERICAN

2076

-0.072

A.B.FOOD

2491

-1.268

ADMIRAL GROUP

2115

-1.261

ASHTED GRP

2220

-0.617

ANTOFAGASTA

902.8

-0.221

AVIVA PLC

404

-0.099

ASTRAZENECA

7207.5375

0.332

BOCCOCK INTL

605

0.066

BAE SYSTEMS

550.4169

-0.863

BARCLAYS

171.06

-0.897

BRI AM TOBACC

2994

-0.2

BARRATT DEVLPM

664.4

-0.865

BERKELEY GRP

4558

-0.87

BR LAND CO

604.2633

-0.788

BUNZL

2046

-2.136

BP

469.3

0.414

BURBERRY GRP

2112

0.524

BT GROUP

188.7

-1.933

COCACOLA HBCA

247.7

-1.513

CARNIVAL

3201

-0.898

CENTRICA

80.06

-1.404

COMPASS GROUP

1824.3243

0.137

CAPITA PLC

162.05

-2.865

CRH

2936

0.034

DIXONS CARPHO

129.75

-0.038

DCC

6350

-0.439

DIAGEO

3064.99638

-0.114

DIRECT LINE

298.2

-0.732

EXPERIAN

2430

-0.203

EASYTEV

1334.7142

-2.128

FRESNILLO

54.4

-0.681

GLENCORE

217.05

-0.958

GLAXOSMITHKLIN

1741.5288

1.261

HIKMA

1943

1.781

HAMMERSHORN H

300

-2.439

HARGREAVES LS

1862.5

0.107

HSBC HOLDINGS

558.9

-0.268

INTL CONSOL AI

546.4

-1.265

INTERCONT HOTE

4784.9

-0.271

3I GROUP

1055

-0.939

IMPRBRANDS

1675.8

-1.144

INTU PROPERTIE

33.4

-6.678

INTERTEK GROUP

5392

-0.074

ITV

141.4492

-0.314

JOHNSON MATTHE

2767.3318

0.036

KINGFISHER

213

-0.467

LAND SECS.

947

-0.838

LEGAL & GENERA

284.8

-0.07

LLOYDS BANK GRP

61.38

-1.046

LONG STOCK EXC

6770.5993

0.295

MARIS & SR

25933

-0.912

MONDI

164

-2.004

NATIONAL GRID

184

-0.011

NEXT

6840

-0.894

PROVIDENT FINC

420.6

-1.337

PRUDENTIAL

1317.5

0.152

PERSIMMON

2504

-0.91

PEARSON

633.2

-1.032

RECKIT BNC SR G

5999

0.959

ROYAL BANK SCO

228.862

-0.304

WELLS FARGO &

2175

-0.069

RDS B*

2156.5

-0.07

RODA A

1819.25937

0.302

RIO TINTO

4256.5

0

ROYAL MAIL R

2274

2.571

ROLLS ROYCE PL

6971554

-3.31

RSA INSANCE GR

545.2

-0.11

SAINSBURY(U)

220.4

-1.387

SCHRODERS

3236

-0.614

SAGE GROUP

1722.4

-0.614

ST JAMES PLAC

1099

0.64

SMITHS GROUP

1599.5

-0.467

SMITH&NIEPHEW

1684.5

0.537

SPORTS DINTV

353.4

-1.532

SSE PLC

1313.391

-0.607

STANDARD CHART

628.8

0.649

SEVERN TRENT

2273

-0.439

TRAVIS PERKINS

1555.5

-2.028

TASCO

244.1216

-1.152

TUI AG

939.9997

-1.587

TAYLOR WIMPEY

176.15

-0.928

UNILEVER

4548.5

0.088

UTIL. UTILITIES

860.6891

-0.966

VODAFONE GROUP

142.74

-0.779

WPP PLC

958.593

-0.6

WHITBREAD

4618

-0.238

Zurich/Zuripxn

(Σε ελ.βλ.)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

ABLD T N

22.4

0.45

RICHEMONT N

74.54

-0.64

GBERT N I

545.4

0.22

LAFARGEHOLCIM

51.62

-0.39

NOVARTIS N

91.26

0.09

ROCHE HOLDING

302.9

-0.016

SGS N

2612

0.31

SWATCH GROUP I

274.5

-0.22

ADECCO N

60.88

-1.04

JULIUS BAER N

46.36

-0.79

CS GROUP AG

12.91

-0.88

GVAUDAN N

289.9

-0.05

NESTLE SA

102.96

-0.89

TRANSCOEX N

0

0

SWISSCOM N

517

-1

SWISS RE N

107.35

-0.79

US RES GRU N

11.8

-1.09

ZURICH INSURAN

3921

-0.88

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

ADIDAS N

275.05

1.15

ALLIANZ SE

215.55

-0.45

BAF SE

67.35

-0.44

BAY MOT WERKE

73.2

0.02

BEIERSDORF

103.5

-0.3

BAYER N AG

69

0.23

COMMERZBANK

5.16

-0.047

CONTINENTAL AG

115.26

-1.32

DAIMLER AG N

48.755

-0.3

DEUTSCHE BANK

6.485

-0.055

DEUTSCHE POST

33.965

-0.08

DT BOERSE N

136.2

-0.8

DT LUTFHANSA A

16.475

-0.375

DT TELEKOM N

14.892

-0.132

E.ON SE NA

9.14

0.013

FRESENIUS MEDI

66

0.94

FRESENIUS SE

49.795

0.24

HEIDELBERGEME

67

-0.12

HENKEL AG&CO V

93.68

-0.2

INFINEON TECH

19.878

0.02

K+S AG NA

10.805

0.43

MERCK KGAA

103.35

0.15

MUENCH. RUECK

260.2

-0.3

RWE AG

26.1

0.11

THYSSENKRUPP A

11.36

-0.115

VOLKSWAGEN VZ

175.7

-0.12

VONOVIA SE

46.93

0.37

SIEMENS N

115.36

-0.66

SAP SE

121.74

-0.2

Amsterdam/Αμστερνταν

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

AALBERTS

39

-0.051

AEGON

4.063

-0.07

ABN AMRO BANK

15.25

-0.33

AKZO NOBEL

88.45

-1.38

ALITICE EUROPE

5.066

-1.25

ARCELORMITTAL

15.826

-1.84

ASML HOLDING

251.75

-0.08

BOSKALIS WESTM

22.14

0.59

GALAPAGOS

194.05

-0.99

HEINEKEN

95

-0.52

ING GROEP

10.406

-0.69

KONINKLIJKE DS

113.9

-2.27

KPN KN

2.719

-0.88

NN GROUP

34.21

0.41

KONINKLIJKE DS

113.9

-2.27

IMCD

79.35

1.08

RANDSTAD

53.38

-1.29

RELX

21.71

0.32

ROYAL DUTCH SH

25.91

-0.15

UNIBAIL RODAM

141.7

0.07

VOPAK

48.68

-0.37

WOLTERS KLUWER

64.62

0.37

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

AZA SPA

1.64

1.62

ATLANTIA

21.05

20.62

AZIMUT HLDG

21.95

21.50

CIR-COMP

1.05

1.04

ENEL

6.73

6.65

EXOR

68.38

68.10

GENERALI ASS

18.22

18.10

GEOX

1.20

1.21

INTESA SANPAOL

2.304

0.3

MEDIASTET

2.69

2.72

MEDIOBANCA

9.91

9.91

RCS MEDIAGROUP

1.08

1.06

PRYSMIAN

21.05

20.90

SNAM

4.37

4.31

STMICROELEC.N

23.39

23.09

TELECOM ITALIA

0.55

0.55

TENARIS

9.98

9.95

TERNA

5.61

5.55

UMNCREDIT

12.856

0.88

Tokyo/Τόκιο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

ΑΙΝΑΜΟΤΟ

1804

-0.96

ASAHI GROUP HL

5149

-0.41

ASTELLAS PHARM

181.878

0.02

BRIDGESTONE CO

4335

-0.21

CANON INC

3055

-0.23

CASIO COMPUTER

2159

2.38

CITIZEN WATCH

610

-0.49

CITIZEN SAISON

1823

-0.22

DAIWA SECUR

549

-0.34

SEBU CORP

2809

-0.48

FUJIFILM HOLDI

5167

-1.34

FUJITSU LTD

10215

1.49

HINO MOTORS

1151

0.35

HITACHI

4306

0.33

HONDA MOTOR

3135

-0.19

IHI

2593

-1.82

ISUZU MOTORS

12875

-1.76

KAWASAKI HVY I

2495

-1.27

KAJIMA CORP

1504

-1.64

KEIO

6830

-0.87

KOBE STEEL

621

-0.96

KANON MINOLTA

725

-0.82

JTEKT

1353

-1.38

MITSUBI UFJ FG

586.8

-0.12

MITSUBISHI CORP

2920

-0.51

MITSUBISHI ELE

1935

-0.49

MITSUBISHI MOT

482

-1.83

NEC CORPORATIO

4545

2.13

NIKON HLDG

2752

0.04

NIKON CORP

1475

-0.07

NISSAN SUISAN

5149

3.23

NISSAN MOTOR C

679.6

-0.16

NOMURA HOLDING

565

0.62

NISSAN CHEMICA

448

-1.54

NIPPON PAPER I

3906

0.02

NTT DOCOMO

3102

0.45

OBAYASHI CORP

1256

0.8

ODAKUY ELEC RA

2630

-0.75

OJI HOLDINGS

626

-1.57

OSAKA GAS

2098

-1.27

RICOH CO LTD

1168

1.13

SECOM LTD

9600

1.37

SEVEN & I HLDG

4063

-0.34

SHARP CORP

1702

1.55

SHIMIZU CORP

1099

-0.36

SHEISEDO

7609

0.12

SONY CORP

7245

1.41

SFMY

4009

-0.15

SUMITOMO CHEM

505

-0.39

SUZUKI

802

-0.74

TAISEI CORP

4510

-1.2

TOKI CORPORATIO

12510

-0.9

TOKU RAILWAY

4070

-0.25

TOKIO MARINEH

6171

-0.19

TORAY INDUSTRI

7843

0.55

TRENID MICRO

5464

1.74

TOPY INDS LTD

2096

0.52

TORAY INDUSTRI

7463

-0.55

TOSHIBA CORP

3705

-0.94

TOYOTA

1663

-0.06

TOYOTA MOTOR C

7650

-1.03

YAMAHA CORP

6090

-1.14

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες

Χθσθό

Μετ. %

ACS CONY S SE

35.1

0.6885

AENA SMI

166.35

0.9301

ACERINCO

9.844

-1.1448

ACCIONA

91.95

-0.1088

AMADEUS

17.28

-0.1439

BANKIA

1.771

-1.1443

BBVA

4.76

0.0804

BANKINTER

6.422

-2.2041

CAIXABANK

2.671

-1.9997

DISTR INT ALIME

0.1065

3.5992

ENDESA

24.24

-0.1647

ENAGAS

22.55

0.2222

FERROVIAL

27.13

0.0730

FOMENTO DE CON

11.24

0.1783

GRIFOLS

31.22

0.0962

IBERDROLA

8.792

-0.0227

INT AIRLINESG

6.476

-1.16

INDRA SISTEMAS

9.26

-0.5371

INDITEX

28.62

-0.3829

MAPFRE

2.57

-0.9634

MERLIN PROP

12.91

0.0775

ORCELORMITTAL

15.814

-1.9955

AOB HUARTE LA

1.035

0.5831

RED ELECTRIC COR

17.59

0.7734

REPSEL

14.35

-0.7607

BCO DE SABADEL

14.22

-1.3956

BANCO SANTANDE

3.583

-0.1672

SACRY

2.52

-0.3165

TELEFONICA

6.743

-0.2662

MECNICAS ES CO

5.666

-0.0705

TECNIA RE

22.26

-0.0899

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1077	1,1092	1,1094
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4731	7,4720	7,4735
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8407	0,8418	0,8422
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,5565	10,5384	10,5410
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	120,27	120,53	120,58
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0922	1,0925	1,0931
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,1823	10,1673	10,1696
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,4666	1,4676	1,4680
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6275	1,6278	1,6286

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ		
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΥΔΑΝΙΑΣ	0,7852	0,7877
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	330,87	331,00
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4182	0,4184
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,6943	1,6961
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5069	1,5079
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	8,6804	8,6831
ΚΟΡΟΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	134,550	134,850
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	17,9009	17,9501
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,8431	0,8425
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	482,459	485,917
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	6,4330	6,4376
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ. ΑΡΑΒ. ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,0735	4,0754
ΡΑΝΤ ΝΤΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	16,4654	16,4755
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	0,0371	0,40404
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4269	0,4272
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,1590	4,1606
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,8558	3,8590
ΚΟΡΟΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	25,511	25,516

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ	
1/1/2019	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1123
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΟΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,8641
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4707
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,7385

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ	
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)	
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ	300,22
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	300,22
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ	300,22
ΠΩΛΗΣΗ	362,08

έκλεισε με απώλειες 0,23%. Μικρότερο κέρδος της τάξης του 0,11% είχαμε στον Παρίσι για τον δείκτη CAC 40, ενώ κατά 0,72% υψηλότερα έκλεισε ο δείκτης FTSE MIB στο χρηματιστήριο του Μιλάνου. Το ευρώ ενισχυόταν ελαφρώς κατά 0,08% έναντι του δολαρίου, με την ισοτιμία να βρίσκεται στο 1,1089.

Βελτιώθηκε η εικόνα στα χρηματιστήρια της Ευρώπης λόγω των προσδοκιών για σύγκλιση ΗΠΑ - Κίνας.

Στη Wall Street, οι βασικοί δείκτες αναπτύσσονται κατεβύθισμα. Ο δείκτης εταιρειών υψηλής κεφαλαιοποίησης Dow Jones υποχωρούσε κατά 0,58% ενώ μικρή άνοδο καταγράφουν οι S&P 500 και Nasdaq. Ο πρώτος ενσχυατισμό κατά 0,05% και ο δεύτερος κατά 0,17%. «Νομίζω πως και οι δύο πλευρές θα καταφέρουν να βρουν έναν τρόπο να καθυστερήσουν την επιβολή νέων δασμών στις 15 Δεκεμβρίου...».

Αλλάξ δεν ξέρουμε αν ισχύει αυτό, αυτή τη στιγμή και γι' αυτό αντιδράει νευρικά η αγορά», σχολίασε στο Reuters ο Άρτ Χόγκαν, επικεφαλής αναλυτής αγορών στο National Securities στη Νέα Υόρκη.

Με την ασάφεια να είναι τόσο έντονη, δεν είναι να απορεί κάποιος που οι επενδυτές δεν ήξεραν χθες τη στάση να τηρήσουν.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	861,67	-0,24	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	19.651.889	33,09%
FTSE Βιομη. προϊόντων	2500,02	0,56	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	9.397.492	15,83%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2826,94	-0,69	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	6.492.997	10,93%
FTSE ΜΜΕ	0,00	0,00	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	5.247.391	8,84%
FTSE Πετρελαιο-Αερίου	4839,39	-1,40	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.264.550	7,18%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	9287,72	-1,01	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.458.010	4,14%
FTSE Πρώτων Υλών	6583,09	6,09	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	2.445.788	4,12%
FTSE Ταβάρων και Αναψυκτικής	1856,63	0,82	ΔΥΤΙΣΤΗΡΙΑ	2.376.763	4,00%
FTSE Τεχνολογίας	838,89	-0,46	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.306.604	2,20%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3614,12	-1,35	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.087.390	1,83%
FTSE Τραπεζών	827,83	0,39	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	995.336	1,68%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	626,55	0,39	ΑΝΑΦΥΚΤΙΚΑ	784.558	1,32%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	10970,61	-0,48	ΚΑΘΕΤΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	439.119	0,74%
FTSE Υγείας	488,33	0,14	ΥΔΡΕΥΣΗ	275.738	0,46%
FTSE Υπομ. Κονίης Θερμικής	2843,92	0,25	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	264.180	0,44%
FTSE Χημικών	8697,16	-0,16	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	215.229	0,36%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	948,22	-0,64	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	188.623	0,32%
FTSE Χ.Α. LargeCap	2169,91	-0,22	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	150.678	0,25%
FTSE Χ.Α. MidCap	1133,37	-1,34	ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	150.020	0,25%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	537,17	-0,24	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	145.538	0,25%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	1.042.493	1,76%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	59.380.385	

▲ 41 ▼ 60 ◆ 25

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ						ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.		Κλείσιμο	Μετ. %
ΑΔΥΝΑΜΙΑ (ΚΟ)	1.165	8,88%	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1.750	-28,72%	ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ	8,23	-0,72
INTERCONTINENTAL INT. A.E.E.A.P.E (ΚΟ)	6.750	3,85%	ΦΙΕΡΑΤΕΣ (ΚΟ)	0.482	-9,06%	ΑΔΜΗΕ	2,10	-1,64
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	7,380	2,07%	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	0.480	-5,88%	ΑΛΦΗΑ BANK	1,77	-0,11
ΑΘΗΝ ΜΥΛΟΙ (ΚΟ)	3,420	1,79%	ΠΑΛΟΥΤΣΙΑΝΗΣ (ΚΟ)	1,525	-4,69%	ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	2,92	0,27
ΔΕΗ (ΚΟ)	3,296	1,60%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	1,150	-4,17%	COCACOLA HBC	29,39	-0,47
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2,850	1,39%	ΑΤΤΙCΑ BANK (ΚΟ)	0,380	-3,18%	EUROBANK ERGASIAS	0,86	0,35
MILS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	1,130	1,35%	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	1,524	-2,31%	ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,64	0,00
ΠΑΛΩΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	3,530	1,15%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	20,000	-1,96%	CENERGY HLD	1,27	0,00
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11,050	1,10%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	5,300	-1,85%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,43	-0,67
BYTE COMPUTER (ΚΟ)	1,040	0,97%	ΙΚΤΗΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1,080	-1,82%	ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	8,19	-0,12
						ΟΤΕ	13,15	-1,35

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	9.284.115,66	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,98%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	7.438.121,68	ΒΙΟΤΕΡ (ΚΟ)	0,49%
JUMBO (ΚΟ)	6.492.996,74	ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	0,44%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	4.643.733,49	ΜΑΘΙΟΣ ΠΥΡΙΜΑΧΑ (ΚΟ)	0,36%
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	4.586.992,28	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,35%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	4.489.634,60	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,29%
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.264.550,14	JUMBO (ΚΟ)	0,27%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.544.257,21	ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0,26%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.376.762,80	MLS ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ (ΚΟ)	0,26%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.068.900,02	ΦΙΕΡΑΤΕΣ (ΚΟ)	0,24%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
58.069,88	-0,27%	60.038,68	9,81%	21.947,27	8,35%
(€ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΡΜΑΧΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	175	1.011	10.190
FTSE/Χ.Α. Large Cap	175	1.011	10.190
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.600	22.110	357.819
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	5	19	6.657
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	231	3.358	55.878
ΑΤΤΙCΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	17	189	7.463
COCOA-COLA HBC AG (ΚΟ)	15	24	375
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	20	130	7.641
ΕΛΛΑΚΤΟΡ (ΚΟ)	158	1.526	22.572
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	96	2.755	37.207
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	8	53	443
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1	1	142
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	17	73	10.836
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ Χ.Α. (ΚΟ)	12	27	2.639
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	34	135	2.055
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	13	82	3.592
INTRALOT (ΚΟ)	7	422	6.045
JUMBO (ΚΟ)	45	106	1.066
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	79	471	2.216
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	55	5.654	74.447
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	6	12	704
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	114	485	13.298
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	237	3.400	39.172
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	66	233	5.426
ΟΤΕ (ΚΟ)	35	230	2.049
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	732
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	147	1.843	27.443
ΔΕΗ (ΚΟ)	146	724	16.472
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	22	124	4.631
TITAN CEMENT (ΚΑ)	1	1	69
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	13	33	6.549
Δικαιώματα σε Δείκτες	13	121	3.168
FTSE/Χ.Α. Large Cap	13	121	3.168
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	30	1.454
ΑΛΦΗΑ BANK (ΚΟ)	0	0	50
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1	30	631
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	248
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	245
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	126
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	154
Συνολική δραστηριότητα	1.789	23.272	372.631

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 10 Δεκεμβρίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΜΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,8300	0,8520	0,8301	-0,2900	1,077	0,8300	0,8540	0,8520	-0,70
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,2720	1,2900	1,2759	-1,3240	59,779	1,2740	1,2780	1,2760	-0,62
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΕΜ)	0,4820	0,4840	0,4827	-0,1020	2,976	0,4840	0,4980	0,4840	0,41
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,1160	0,1360	0,1293	1,2520	65,600	0,1160	0,1360	0,1360	8,80
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD	0,1130	0,1130	0,1130	-0,5000	19,000	0,1130	0,1170	0,1130	-4,24
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,2600	1,2600	1,2600	-0,0500	1,300	1,2600	1,2700	1,2600	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,2000		
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0680	0,0720		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,1900	0,2100		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,3100	1,3300		
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΡΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0300	0,0330		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0235		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0380	0,0000		
ΕΛΗΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2860	0,0000		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0165		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,1040	0,1100		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΒΕΖ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0025		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΟΤΗΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0380		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,0000	1,0100	1,0002	0,0030	6,100	0,9900	1,0000	1,0000	0,00
ΜΑΡΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD	0,1720	0,1720	0,1720	0,2460	500	0,1700	0,1720	0,1720	2,38
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)"						1,0300	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1390		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0215	0,0235		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1090	0,1090	0,1090	0,0000	10,000	0,0000	0,1160	0,1090	0,00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0720	0,0720	0,0720	0,4750	400	0,0640	0,0720	0,0720	7,46
ΛΟΣΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,4800	0,5000		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,7500	0,7500	0,7500	-2,4830	6,000	0,7500	0,7800	0,7500	-3,85
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0260	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0605	0,0000		
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
Βιομηχανίες										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΕΛΤΑΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,6300	0,6900		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,4000	0,4000	0,4000	0,6000	4,000	0,3940	0,4000	0,4000	1,52
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1030	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ	2,0000	2,0000	2,0000	-1,5550	15,730	2,0000	2,0400	2,0000	0,00
Καταναλωτικά αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	KEO PLC						1,3400	1,3800		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2300		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,6900	0,7200		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2160	0,2240		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0750	0,0790		
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELIMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΙΣΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0900		
ΙΣΕΠ	ΙΣΚΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1800		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΩΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1							47,6660	55,0000	
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ - ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2							48,7400	51,0000	
ΙΝΓΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ουόλογο)						0,0000	0,0000		
ΙΝΓΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ουόλογο)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ουόλογο)						0,0000	0,0000		

Αθλητισμός της... ζαβολιάς

Σκάφη με αντλίες και κρυμμένα βάρη, ποδήλατα με μηχανισμούς και πολλά άλλα

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

«Η τέχνη και η πονηριά νικούν και την ανδρεία», λέει ο λαός, και υπάρχουν αθλητές που... τπρούν και με το παραπάνω αυτή την παροιμία. Μόνο που αυτή τη φορά δεν αναφερόμαστε στις απαγορευμένες ουσίες, αλλά σε ένα άλλου είδους «ντόπινγκ». Αυτό των υλικών. Οι ευρεσιτεχνίες κυριαρχούν και αποδεικνύουν ότι η φαντασία δεν γνωρίζει όρια και κανόνες. Όπως και στο ανθρώπινο ντόπινγκ, υπάρχουν έλεγχοι για τα απαγορευμένα εργαλεία των αθλητών.

«Ποτέ μην προσπαθείς να κερδίσεις με τη βία αυτό που μπορεί να αποκτηθεί με πονηριά», έχει πει ο Νικόλο Μακιαβέλι, και στην ιστιοπολία τα... τεχνάσματα ξεκινούν από την παιδική ηλικία.

Παλαιότερα, στα όπτιμιστ οι πιστοικάδες έβαζαν κέρματα κάτω από το κατάρτι, ώστε να σπκωθεί πιο ψηλά και να μεταφέρεται ψηλότερα το κέντρο ιστιοφορίας. Στην ιστιοπολία, ένα άθλημα στο οποίο τα υλικά παίζουν βασικό ρόλο, έχουν καταγραφεί δεκάδες περιστατικά, όπως ότι ιστιοπλόος έβαλε αντλία στο καρενόκουτο, ώστε να δίδωνει το νερό, ενώ Ιταλοί άλλαξαν μέχρι και το σχήμα της καρίνας στα J70.

«Ανέκαθεν υπήρχε ενδιαφέρον για να εκμεταλλευτούν το υλικό σε σχέση με τους κανονισμούς. Στο παγκόσμιο πρωτάθλημα του Ορχους, ο Ισπανός ολυμπιονίκης Iker Martinθ (σ.σ.: "χρυσός" το 2004 και "ασημένιος" το 2008 στα 49er) έφερε ένα Nacra (σκάφος) όπου είχε αλλάξει τη θέση στις καρίνες για να σπκνέται στον αέρα ναρύτερα από τα άλλα. Φάνηκε στην καταμέτρηση (σ.σ.: έλεγχοι για να μην υπάρχουν παρανομίες στο υλικό) και αυτός ισχυρίστηκε ότι υπήρχε δολιοφθορά. Δεν τιμωρήθηκε γιατί δεν είχε τρέξει.

»Στους Ολυμπιακούς του 2008, αθλητές έκρυψαν βάρη στα σκάφη τους, ώστε στη ζύγιση να είναι νομότυποι και, όταν θα αγωνίζονταν, θα τα πετούσαν στο νερό για να είναι ελαφρύτεροι. Η συνηθισμένη... ζαβολιά, όμως, είναι να βρέχουν τα σκάφη για

Όταν το ντόπινγκ είναι μη αποτελεσματικό, σειρά παίρνει η ζαβολιά προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος.

να είναι βαρύτερα ή να βάζουν επιπλέον σκονινιά κ.λπ. Στους Ολυμπιακούς Αγώνες, όμως, υπάρχει ενδελεχής έλεγχος», λέει στην «Κ» ο Δημήτρης Δήμου, ο οποίος το 2016 ήταν επικεφαλής της επιτροπής καταμετρητών στο Ρίο, ενώ την ίδια θέση θα έχει και στο Τόκιο. Στην ιστιοπολία ανοικτής θαλάσσης οι «ζαβολιές» δεν έχουν... αρχή και τέλος. Στο ευρωπαϊκό ORC της Θεσσαλονίκης, ένα ιταλικό σκάφος είχε κρυφές δεξαμενές, τις οποίες γέμιζε πριν από την καταμέτρηση και μετά τις άδειαζε. Το σκάφος πρώτευσε, αλλά ύστερα από ένσταση η από τη αποκάλυφθηκε και έχασαν τον τίτλο.

Φυσικά, υπάρχουν και τα νόμιμα συμπληρώματα: όκι... διατροφής, αλλά υλικών. Πρόκειται για ειδικές αλοιφές και υγρά που κάνουν πιο λεία την επιφάνεια του σκάφους κ.λπ. Ο Τάσος Μπουντούρης, ο οποίος φιμίζεται για τα αστεία του, κάποτε, για να πειράξει συναθλητές του, είχε «βαφτίσει» ένα μείγμα υγρού με κανέλα ως ειδικό υγρό για λείανση επιφάνειας.

Στην ποδηλασία έχουν καταγραφεί πολλά περιστατικά μηχανικού ντόπινγκ. Από μοτοράκια που έδιναν ώθηση μέχρι πατέντες με αλουμινένια κουτιά ανάμεσα στο τιμόνι και στον «λαιμό» του ποδηλάτου, ώστε να μην κουνιέται την ώρα του σπριντ. «Έχουν τιμωρηθεί πολλοί αθλητές. Οι έλεγχοι είναι πολλοί. Ζυγίζουν τα ποδήλατα και τα περνούν από ακτίνες. Από εκεί και πέρα, νόμιμα είναι τα ειδικά σπρέι για τον σκελετό και τις ρόδες. Κάποιοι φτιάχνουν ειδικά τιμόνια που τους βοηθούν να κάθονται χαμηλότερα και κανονικά θα έπρεπε να απαγορεύονται», δηλώνει στην «Κ» ο κορυφαίος ποδηλάτης μας Χρήστος Βολικάκης.

Φυσικά, υπάρχουν και οι περιπτώσεις

Στην ποδηλασία έχουν καταγραφεί πολλά περιστατικά... μηχανικού ντόπινγκ. Ο κορυφαίος ποδηλάτης μας Χρήστος Βολικάκης μας αποκάλυψε μερικά.

όπου η αθλητική τεχνολογία μπαίνει στην υπηρεσία των οικονομικά δυνατών. Ετσι, αγγλική ομάδα ποδηλασίας, με τη βοήθεια κορυφαίας εταιρείας κατασκευής αυτοκινήτων, διαθέτει πολύ καλά αλλά πανάκριβα ποδήλατα (για λίγους), ο Κιπτόσγκε έτρεξε

τον μαραθώνιο κάτω από δύο ώρες (με τεράστια οικονομική βοήθεια και ενίσχυση από «περιφερειακούς» αθλητές), ενώ χάρη στα... διαστημικά μαγιά, που απαγορεύτηκαν, μόνο το 2008 είχαν σημειωθεί πάνω από 100 παγκόσμια ρεκόρ.

Δανεικοί μεν, από «χρυσάφι» δε...

Παίκτες που αξίζουν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ έχουν παραχωρηθεί σε άλλες ομάδες γιατί δεν έπαισαν.

Σαουόλο, τα επίπεδα των οψιόν αγοράς τους είναι ήδη σημαντικά χαμηλότερα από τις εκτιμώμενες αξίες τους.Ακολουθεί η λίστα με τους πιο ακριβότερους δανεικούς ποδοσφαιριστές (σε παρένθεση η ομάδα στην οποία ανήκουν):

96,5 εκατ., Κουουίνιο, Μπάγερν (Μπαρτσελόνα) - 65,7 εκατ., Σεμπάγιο, Αρσεναλ (Ρεάλ Μαδρίτης) - 57,3 εκατ., Οντεγκαρντ, Σοσιεδάδ (Ρεάλ Μαδρίτης) - 54 εκατ., Ουίλσον, Μπόρνμουθ (Λίβερπουλ) - 50,8 εκατ., Ικάρντι, ΠΣΖ (Ιντερ) - 47,3 εκατ., Ζαπάτα, Αταλάντα (Σαμπιντόρια) - 42,1 Σένσι, Ιντερ (Σασουόλο) - 39 εκατ., Χακίμι, Ντόρτμουντ (Ρεάλ) - 37,8, Χέντερσον, Σέφιλντ (Μάντσεστερ Γ.) - 35,1 εκατ., Σαλίμπα, Σεντ Ετιέν (Αρσεναλ) - 33,3 εκατ., Μπακαγιόκο, Τσέλσι (Μονακό) - 30,2 εκατ., Σίλβα, Αϊντραχτ (Τσέλσι) - 28,3 εκατ., Ρέμπιτς, Μίλαν (Αϊντραχτ) - 28,1 εκατ., Αρεόλα, Ρεάλ Μαδρίτης (ΠΣΖ) - 27,1 εκατ., Πόρο, Βαγιαδολίδ (Μάντσεστερ Σίτι).

Ο Φιλίπε Κουτίνιο βρίσκεται στην κορυφή της λίστας με τους ακριβότερους δανεικούς, με την τιμή του να ανέρχεται στα 96,5 εκατ. ευρώ.

ΣΑΒΒΑΤΟ
14/12/19

11:00 - 14:00

μαζεύουμε χαμόγελα για τα παιδιά!

LIGNUM VITAE
Counseling & Education,
Γκρόπιους 41Β,
(πλησιόν Fysko Lotus Plaza)

ΗΜΕΡΑ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ!

Φιλανθρωπική ημερίδα συλλογής δώρων και χρημάτων για τα παιδιά του

FUNRAISING

Διοργανωτές

LIGNUMVITAE
COUNSELING & EDUCATION
Μαριγώργια Βοσκαρίδου

Μεταφορέας

CARIERISTA

Χορηγός Επικοινωνίας

KRONOS
express

Ιεσμος blog

Ημέρα Αγάπης και Προσφοράς

Αυτές τις γιορτές το κέντρο Συμβουλευτικής Lignum Vitae Counseling & Education Μαριγώργια Βοσκαρίδου και το CARIERISTA ενώνουν τις δυνάμεις τους και μαζεύουν χαμόγελα για τα παιδιά.

Το Σάββατο 14 Δεκεμβρίου 2019, διοργανώνεται Ημέρα Αγάπης και Προσφοράς και σας προσκαλούμε να μαζέψουμε δώρα και χρήματα για τα παιδιά και τις οικογένειες του συνδέσμου Funraising.

Ο Σύνδεσμος Funraising έχει ως πρωταρχικό μέλημα την παροχή βοήθειας σε οικογένειες και παιδιά, τα οποία για διάφορους λόγους στερούνται βασικών αγαθών σε όλα τα επίπεδα της ζωής τους. Θέτοντας ως προτεραιότητά του, την άμεση ανταπόκριση του στις ανάγκες που προκύπτουν διοργανώνει κατά καιρούς διάφορες εκδηλώσεις, οι οποίες αφενός σκοπό έχουν να ενισχύσουν οικονομικά τον Σύνδεσμο και αφετέρου να προσφέρουν χαρά στους συμμετέχοντες και κυρίως στα παιδιά.

Στηρίζουμε λοιπόν το Funraising με αυτή τη

φιλανθρωπική ημερίδα, που θα πραγματοποιηθεί το Σάββατο 14/12 από τις 11:00 μέχρι τις 14:00 στο κέντρο Lignum Vitae Counseling & Education, Γκρόπιους 41Β, περιοχή ΝΑΑΦΗ (πλησιόν Fysko Lotus Plaza).

Η ημέρα αυτή θα είναι αφιερωμένη στη μνήμη του **Παντελή Αθηνή**, ενός ανθρώπου που ανταποκρινόταν χωρίς δεύτερη σκέψη σε κάθε κάλεσμα για βοήθεια.

Πέρα από τη συλλογή δώρων για τα παιδιά που τα χρειάζονται αυτές τις γιορτές, θα υπάρχουν γλυκά/αλμυρά εδέσματα, λαχνοί και άλλα μικρά δώρα προς πώληση.

Σας περιμένουμε να δώσουμε απλόχερα την αγάπη μας σε συνανθρώπους μας.

Για περισσότερες πληροφορίες
μπορείτε να επισκεφθείτε το
www.facebook.com/lignumvitae.eu
ή να επικοινωνήσετε μαζί μας στο 99233990

NATIONAL LEVEL SCHOOL
FOR
CHAIR AND LINE UMPIRES TENNIS

NICOSIA, OAK 10,11 &12 January 2020

ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΑΝΤΙΣΦΑΙΡΙΣΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Σε συνεργασία με την Κυπριακή Επιτροπή Διαιτησίας και Επιδιαιτητών Τένις, οργανώνεται σχολή για διαιτητές και επόπτες γραμμών Τένις επιπέδου 1 (Level 1 Officiating School)

Η σχολή θα γίνει στη Λευκωσία 10-12/01/2020 και αποτελείται από 3 ενότητες:

- 1) Θεωρία και Κανονισμοί (Rules & Regulations).
- 2) Πρακτική εξάσκηση για διαιτητές και καθήκοντα διαιτητών.
- 3) Πρακτική εξάσκηση για επόπτες γραμμών και καθήκοντα εποπτών γραμμών.

Επιτυχόντες στις εξετάσεις θα είναι κάτοχοι του Εθνικού Διπλώματος (level 1) για διαιτητές καρέκλας και εποπτών γραμμών και θα μπορούν να διαιτητεύσουν σε Εθνικά Πρωταθλήματα Τένις που διοργανώνει η Ομοσπονδία Αντισφαίρισης Κύπρου.

Πληροφορίες και εγγραφές: www.tennis.com.cy
99200500 (Γ. Βασιλειάδης) και 99610322 (Γ. Πανής)

WHATSAPP

Σε ποιες συσκευές σταματά οριστικά να λειτουργεί

Η εταιρεία επιβεβαίωσε ότι θα σταματήσει να υποστηρίζεται από συγκεκριμένες εκδόσεις λειτουργικών Windows, Android και iOS. Χιλιάδες κάτοχοι συγκεκριμένων κινητών συσκευών σύντομα δεν θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν το WhatsApp. Η εταιρεία που ανήκει στη Facebook επιβεβαίωσε ότι θα σταματήσει να υποστηρίζεται από συγκεκριμένες εκδόσεις λειτουργικών Windows, Android και iOS. Όσον αφορά τα κινητά Windows ορισμένοι χρήστες δεν θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν την εφαρμογή από 31 Δεκεμβρίου, ενώ όσον αφορά ορισμένους κατόχους κινητών με Android ή iOS λειτουργικό, δεν θα μπορούν να ανοίξουν την εφαρμογή από 1η Φεβρουαρίου του νέου έτους. Συγκεκριμένα το WhatsApp θα σταματήσει να λειτουργεί σε συσκευές με iOS 7 (π.χ. iPhone 5S και 5C), με Android 2.3.7 και Windows phones αγορασμένα την περίοδο 2003-2010.

INSTAGRAM

Βάζει κατώτατο όριο ηλικίας χρηστών

Νέοι κανόνες έρχονται στο Instagram από τις αρχές του 2020 και για πρώτη φορά θα δούμε ηλικιακό περιορισμό για τους χρήστες που θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στο κοινωνικό δίκτυο. Με αφορμή την αλλαγή που θα γίνει στον αλγόριθμο του timeline των χρηστών, καθώς το Instagram θα σεβρίρει περιεχόμενο προσαρμοσμένο στο ιστορικό και τις προτιμήσεις του χρήστη, η ομάδα ανάπτυξης αποφάσισε να θέσει ως κατώτατο όριο ηλικίας τα 13 έτη. Η εφαρμογή θα ζητά από τους νέους χρήστες να δηλώσουν την ημερομηνία γέννησής τους, η οποία δεν θα εμφανίζεται δημόσια, χωρίς όμως να ξεκαθαρίζει αν θα υπάρχει κάποιος τρόπος ελέγχου αυτής που δηλώνει ο χρήστης. Σε κάθε περίπτωση, στις μικρότερες ηλικίες θα εμφανίζεται κατάλληλα διαμορφωμένο περιεχόμενο, θα γίνονται οι απαραίτητες προτάσεις για την ασφάλεια και την ιδιωτικότητα, αλλά και ορισμένες “εκπαιδευτικές” συστάσεις για τη διαχείριση του λογαριασμού τους. Ανάμεσα σε αυτά θα δούμε νέα επιλογή για τον έλεγχο των εισερχόμενων μηνυμάτων, έτσι ώστε να λαμβάνεις μηνύματα μόνο από όσους ακολουθείς και όχι από τον οποιονδήποτε.

TWITTER

Το κορυφαίο hashtag του 2019

Το hashtag #NotreDame βρέθηκε στην πρώτη θέση στην κατάταξη των hashtags σε σχέση με τα θέματα της επικαιρότητας που είχαν τις περισσότερες αναφορές φέτος παγκοσμίως, σύμφωνα με το Twitter, το οποίο ωστόσο δεν αναφέρει αριθμούς. Σύμφωνα με τα στοιχεία που έδωσε στη δημοσιότητα το Twitter, ακολουθούν η νέα αυτοκρατορική εποχή στην Ιαπωνία «Reiwa» και οι διαδηλώσεις στη Βενεζουέλα.

PLAY STATION

Ρεκόρ Guinness για τις περισσότερες πωλήσεις

Τα 25 του χρόνια έκλεισε το PlayStation, το οποίο ξεκίνησε σαν ιδέα ως μια περιφερειακή συσκευή για το SNES, αλλά μετά την απόρριψη της Nintendo εξελίχθηκε σε επικερπή διοικητομηρίων για τη Sony και τη βιομηχανία του gaming γενικότερα. Η Sony γιορτάζει την επέτειό της με εκπτώσεις και ειδικά πακέτα στο PlayStation Store, ενώ πήρε και το ρεκόρ Guinness για τις περισσότερες πωλήσεις συνολικά στην κατηγορία των παιχνιδιοκονσολών. Συγκεκριμένα, έχει ξεπεράσει τα 450 εκατ. πωλήσεις με τον αριθμό αυτό να “σπάζει” σε 100+ εκατ. για την πρώτη γενιά, 150+ εκατ. για το PS2, 80+ εκατ. για το PS3 και 100+ εκατ. για το PS4. Η εταιρεία επιβεβαίωσε ότι έχει τελειώσει οριστικά με την κατασκευή φορητών παιχνιδιοκονσολών τύπου PSP ή PS Vita. Η εταιρεία αναμένεται να κυκλοφορήσει το PlayStation 5 τέλη του 2020.

Η νέα τεχνική αποθήκευσης σε συνθετικό DNA ανοίγει νέες δυνατότητες, που μπορούν μελλοντικά να επεκτείνουν το Διαδίκτυο των Πραγμάτων στο DNA των Πραγμάτων.

Το «DNA των Πραγμάτων»

Βρήκαν τρόπο να αποθηκεύουν πληροφορίες και να τις αναπαράγουν

Ερευνητές από την Ελβετία και το Ισραήλ βρήκαν μια πρωτοποριακή μέθοδο να αποθηκεύουν πληροφορίες σχεδόν σε κάθε αντικείμενο, έτσι ώστε αυτό να μπορεί να αναπαράχθει πολλές φορές με βάση τις οδηγίες που φέρει το ίδιο στο εσωτερικό του. Ο τρόπος αποθήκευσης της πληροφορίας είναι ίδιος όπως στα έμβια όντα: στα μόρια του DNA. Δημιουργούνται έτσι πράγματα που έχουν τη δική τους μνήμη συνθετικού DNA. Μέχρι σήμερα είχε καταστεί επι-

κτό να αποθηκεύονται τεράστιοι όγκοι δεδομένων όχι σε σκληρούς δίσκους ή σε άλλα μαγνητικά μέσα που έχουν ημερομηνία λήξης, αλλά στο βιολογικό μόριο του DNA, το οποίο έχει προταθεί ως λύση για την μακρόχρονη αποθήκευση πολύτιμων δεδομένων. Η νέα τεχνική αποθήκευσης σε συνθετικό DNA ανοίγει νέες δυνατότητες, που μπορούν μελλοντικά να επεκτείνουν το Διαδίκτυο των Πραγμάτων. Τα ζωντανά όντα

περιέχουν στο DNA τους τις πληροφορίες για τη δημιουργία και τη λειτουργία τους. Αυτό δεν συμβαίνει στα υλικά αντικείμενα, συνεπώς οποιοσδήποτε θέλει π.χ. να εκτυπώσει τρισδιάστατα ένα πράγμα, πρέπει επίσης να διαθέτει ξεχωριστά σε ψηφιακή μορφή και τις κατάλληλες οδηγίες. Αν κανείς χρειαστεί να τυπώσει το ίδιο αντικείμενο μετά από χρόνια, θα πρέπει να έχει πρόσβαση στις αρχικές ψηφιακές πληροφορίες, καθώς το ίδιο το αντικείμενο δεν α-

ποθηκεύει τις οδηγίες για την εκτύπωση του. Τώρα, για πρώτη φορά στον κόσμο, οι ερευνητές, με επικεφαλής τον καθηγητή Ρόμπερτ Γκρας του Τμήματος Χημείας και Εφαρμοσμένων Βιοεπιστημών του Ελβετικού Ομοσπονδιακού Ινστιτούτου Τεχνολογίας (ETH) της Ζυρίχης, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό βιοτεχνολογίας “Nature Biotechnology”, κατάφεραν να αποθηκεύουν τις πληροφορίες μέσα στο ίδιο το αντικείμενο.

Συνωστισμός στον Διεθνή Διαστημικό Σταθμό

Το Dragon μετέφερε το χαρτωμένο ευρωπαϊκό σφαιρικό ρομπότ CIMON που διαθέτει τεχνητή συναισθηματική νοημοσύνη, ποντίκια για πειραματόζωα. Το Dragon θα επιστρέψει στη Γη τον Ιανουάριο και θα πέσει στα ανοιχτά της Καλιφόρνιας. Σε υπαίθριο «πάρκινγκ» διαστημικών σκαφών έχει μετατραπεί ο Διεθνής Διαστημικός Σταθμός (ΔΔΣ), καθώς μετά και την άφιξη του ρωσικού ρομποτικού μεταγωγικού Progress 74 τη Δευτέρα, έχει φθάσει πλέον σε πέντε ο αριθμός των σκαφών που έχουν «δέσει» ταυτόχρονα σε διάφορα σημεία στο εξωτερικό μέρος του ΔΔΣ.

Είχε προηγηθεί η άφιξη την Κυριακή του αμερικανικού ρομποτικού μεταγωγικού Dragon της Space X του Ελον Μασκ. Στον ΔΔΣ ήταν ήδη «παρκαρισμένα» το μεταγωγικό Cygnus της αμερικανικής εταιρείας Northrop Grumman που είχε φθάσει στις αρχές Νοεμβρίου, καθώς και δύο ρωσικές κάψουλες Soyuz, που περιμένουν για να μεταφέρουν αστροναύτες πίσω στη Γη. Το ρωσικό Progress, που «έδεσε» αυτόνομα στο ρωσικό τμήμα του ΔΔΣ, υπό το άγρυπνο μάτι των Ρώσων κοσμοναυτών Αλεξάντερ Σκρόρτσκοφ και Όλεγκ Σκριπότσκα που όμως δεν χρειάστηκε να επέμβουν, μετέφερε σχεδόν τρεις τόνους τροφίμων, καυσίμων και άλλων ε-

Το Dragon το οποίο μετέφερε το χαρτωμένο ευρωπαϊκό σφαιρικό ρομπότ CIMON που διαθέτει τεχνητή συναισθηματική νοημοσύνη, ποντίκια για πειραματόζωα, θα επιστρέψει στη Γη τον Ιανουάριο.

Πέντε σκάφη έχουν «δέσει» ταυτόχρονα, μεταξύ αυτών το αμερικανικό Dragon και το ρωσικό Progress.

φοδίων για την τωρινή εξαμελή αποστολή 61 των αστροναυτών στον ΔΔΣ. Το σκάφος θα παραμείνει στο Σταθμό έως τον Ιούλιο του 2020, προκειμένου να φορτωθεί με σκουπίδια και άλλα άχρηστα είδη και τελικά θα καεί σκοπίμως κατά την

επιστροφή του στη Γη. Οι αστροναύτες του ΔΔΣ έχουν πολύ ξεφόρτωμα να κάνουν, καθώς το αμερικανικό Dragon μόλις είχε μεταφέρει άλλους δύομισι τόνους εφοδίων και επιστημονικών υλικών για πειράματα στο διάστημα. Ήταν η 19η αποστολή της Space X στον ΔΔΣ και το σκάφος δεν «έδεσε» αυτόνομα, αλλά με τη βοήθεια του ρομποτικού βραχίονα του ΔΔΣ, τον οποίο χειρίζονταν οι αστροναύτες Λούκα Παρμιτάνο (ESA) και Άντριου Μόργκαν (NASA).

Μεταξύ άλλων, το Dragon μετέφερε το χαρτωμένο ευρωπαϊκό σφαιρικό ρομπότ CIMON που δια-

θέτει τεχνητή συναισθηματική νοημοσύνη, ποντίκια για πειραματόζωα (θα μελετηθεί η επίπτωση της έλλειψης βαρύτητας στους μυς και στα οστά), καθώς και 36.000 σκουλήκια (θα αναπαράγουν και θα επιστραφούν στη Γη σε κατάσταση κατάψυξης).

Μεταφέρθηκε επίσης στον ΔΔΣ ένα νέο ιαπωνικό σύστημα υπερφασματικής παρατήρησης της Γης, το οποίο, μεταξύ άλλων, θα βοηθήσει στην ανάλυση πετρελαιοειδών από το διάστημα. Το Dragon θα επιστρέψει στη Γη τον Ιανουάριο και θα πέσει στα ανοιχτά της Καλιφόρνιας.

MARKET PLACE

Νέο κατάστημα της Cyta στο Λυκαβηττό

Η Cyta, από τις 9 Δεκεμβρίου, καλωσορίζει τους πελάτες της στο πλήρως ανακαινισμένο κατάστημα της οδού Νάξου, στη Λευκωσία, όπου το εξειδικευμένο προσωπικό της είναι έτοιμο να τους υποδεχτεί και να τους εξυπηρετήσει. Σε ένα άνετο χώρο διεθνών προδιαγραφών, συνολικού εμβαδού 500 τ.μ. και σύγχρονου σχεδιασμού, το κοινό μπορεί να εξυπηρετηθεί για όλη την γκάμα υπηρεσιών και προϊόντων που προσφέρει η Cyta και να βιώσει μια ξεχωριστή εμπειρία αγορών: να περιεργαστεί και να δοκιμάσει κινητά τηλέφωνα, tablet και αξεσουάρ τελευταίας τεχνολογίας, να διευθετήσει συμβόλαιο και λογαριασμούς, ή ακόμα και να απολαύσει τα προγράμματα της Cytavision σε μεγάλες οθόνες και να σερφάρε με την υπηρεσία Cytanet. Το κατάστημα που βρίσκεται στην περιοχή Λυκαβηττού, φιλοδοξεί να καταστεί σημείο αναφοράς για τους εμπορικούς χώρους των τηλεπικοινωνιών της Κύπρου, με την ανακαινισή του να αποτελεί ένα σημαντικό βήμα της προσπάθειας για διαρκή αναβάθμιση των καταστημάτων Cyta.

Διακρίσεις για την Louis Hotels

Πολλάπλες διακρίσεις και βραβεύσεις κέρδισαν οι σεφ της Louis Hotels στην 19η έκθεση Γαστρονομίας HORECA που πραγματοποιήθηκε το τριήμερο 29 Νοεμβρίου με 1 Δεκεμβρίου. Η ομάδα του ξενοδοχειακού ομίλου διέπρεψε στην τελετή βράβευσής καθώς με 23 συμμετοχές εξασφάλισε 23 βραβεία! Συγκεκριμένα, τα μέλη της Louis Hotels έλαβαν 12 χρυσά, 9 αργυρά και 2 χάλκινα βραβεία σε μια σειρά από κατηγορίες που αφορούν συγκεκριμένα πιάτα και γεύματα. Ανάμεσα στα πολλά βραβεία που έλαβαν οι σεφ της Louis Hotels αξίζει να σημειοθεθούν τα τέσσερα χρυσά μετάλλια στην κατηγορία «Grand Prix Challenge» και τα χρυσά μετάλλια που έλαβαν οι σεφ του The Royal Apollonia και King Jason Paphos στην κατηγορία «Κυπριακό Πρόγευμα».

Ολοκληρώνεται η πρώτη φάση στο Limassol Del Mar

Όλες οι κατασκευαστικές φάσεις του πλήρως αδειοδοτημένου έργου Limassol Del Mar, πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφάλειας και στατικότητας. Με τις εργασίες κατασκευής να έχουν φτάσει ήδη στον 17ο όροφο, η ομάδα του πολυβραβευμένου αναπτυξιακού έργου Limassol Del Mar δουλεύει πυρετωδώς προκειμένου να ολοκληρώσει τον σκελετό της πρώτης φάσης πριν από τα Χριστούγεννα. Έχει τοποθετηθεί η βάση πλάκας με οπλισμένο σκυρόδεμα του 17ου ορόφου, ενώ παράλληλα συνεχίζεται η ανέγερση του κτηρίου The Signature Collection, το οποίο βρίσκεται μέχρι στιγμής στον 5ο όροφο. Όλες οι κατασκευαστικές φάσεις του πλήρως αδειοδοτημένου έργου Limassol Del Mar, πληρούν τις διεθνείς προδιαγραφές ασφάλειας και στατικότητας.

Νέα προσθήκη στην Baker Tilly South East Europe

Από τον Δεκέμβριο του 2019, ο κος Στύπος Ιακωβίδης έχει αναλάβει στην Baker Tilly South East Europe ως Regional Head of Internal Audit για την Κύπρο, Ελλάδα, Ρουμανία, Βουλγαρία και Μολδαβία. Ο κος Ιακωβίδης είναι Associate Chartered Accountant of England & Wales, I.C.A.E.W. / ACA με επαγγελματική πορεία άνω των 15 ετών, κατά της οποίας έχει αναλάβει γνητικές θέσεις σε μεγάλες εταιρείες και οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των θέσεων Manager, Director και Vice President, σε Ελλάδα, Ηνωμένο Βασίλειο και Ουκρανία. Η Baker Tilly South East Europe, δραστηριοποιείται σε Κύπρο, Ελλάδα, Ρουμανία, Βουλγαρία και Μολδαβία μέσω μιας ενιαίας ομάδας διοίκησης. Η προσθήκη του κ. Ιακωβίδη στην ομάδα μας θα ενισχύσει τη συνεχή παροχή υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών στους πελάτες μας.

Οι ερευνητές μελέτησαν 1.091 ανθρώπους 70 έως 79 ετών που υποβάλλονταν ανά τριετία σε τεστ, τα αποτελέσματα των οποίων συσχετίστηκαν με το αν και πόσο έπαιζαν επιτραπέζια παιχνίδια

κανείς επιτραπέζια, χαρτιά και παιχνίδια λέξεων, μπορεί να προστατευτεί από τη γνωστική έκπτωση, όμως αυτή η μελέτη δεν ήταν μία κλινική παρέμβαση, συνεπώς δεν

μπορούμε να είμαστε βέβαιοι. Πάντως, αν μη τι άλλο, αυτά τα παιχνίδια είναι διασκεδαστικά, φθηνά και σίγουρα δεν κάνουν κανένα κακό», δήλωσε ο Άλτσουλ.

Επιτραπέζια παιχνίδια κατά της άνοιας

Οι ηλικιωμένοι άνθρωποι που παίζουν συχνά σκάκι, σκραμπλ, μπίνγκο και άλλα επιτραπέζια, καθώς επίσης παιχνίδια με χαρτιά, βοηθάνε τον εγκέφαλό τους να διατηρήσει ομαλές τις λειτουργίες του στην τρίτη ηλικία, μειώνοντας την πιθανότητα άνοιας, σύμφωνα με μία νέα βρετανική επιστημονική έρευνα. Η μελέτη δείχνει ότι τα άτομα άνω των 70 ετών που τακτικά παίζουν τέτοια παιχνίδια, έχουν καλύτερες επιδόσεις στα γνωστικά και μνημονικά τεστ. Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον Ντρου Άλτσουλ του Πανεπιστημίου του Εδιμβούργου, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό γεροντο-

λογίας «Journals of Gerontology Series B: Psychological Sciences», μελέτησαν 1.091 ανθρώπους 70 έως 79 ετών που υποβάλλονταν ανά τριετία σε τεστ, τα αποτελέσματα των οποίων συσχετίστηκαν με το αν και πόσο έπαιζαν επιτραπέζια παιχνίδια. Όπως διαπιστώθηκε, εκείνοι που ήταν πιο μανιώδεις παίκτες, όσο μεγάλωναν εμφάνιζαν και μικρότερη έκπτωση γνωστικών και μνημονικών ικανοτήτων, με αποτέλεσμα να θυμούνται καλύτερα και το μυαλό τους να δουλεύει πιο γρήγορα. Η μελέτη, ασφαλώς, βρήκε μόνο μία συσχέτιση και όχι μία σχέση αιτίας-αποτελέσματος. «Το να παίζει

Στο ραντάρ μεγάλων θεσμικών επενδυτών οι ελληνικές τράπεζες

Θετικό κλίμα στα roadshows που πραγματοποιήθηκαν στο Λονδίνο

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η **ΕΛΛΑΔΑ** έχει μπει πλέον έντονα στο ραντάρ των μεγάλων και ποιοτικών επενδυτών, και αυτό ίσως αποτελεί τη μεγαλύτερη στροφή που έχει σημειωθεί στη χώρα το τελευταίο διάστημα, αποδεικνύοντας πως τα ξένα χαρτοφυλάκια αντιμετωπίζουν τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία (assets) ως μια «σοβαρή» επένδυση.

Αυτό είναι το συμπέρασμα από τα roadshows που πραγματοποιήθηκαν στο Λονδίνο και είχαν επίκεντρο τις τέσσερις συστημικές τράπεζες καθώς και τις μεγαλύτερες ελληνικές εισογμένες. Το «παρών» σε αυτά έδωσαν κορυφαίοι θεσμικοί επενδυτές, πολλοί από τους οποίους την προηγούμενη χρονιά απείχαν, καθώς τα συνέδρια που ήταν «αφιερωμένα» στην Ελλάδα παρακολουθούσαν κυρίως hedge

Θεωρούν ότι η Ελλάδα δεν είναι πλέον μια χώρα υψηλού ρίσκου, αλλά μια χώρα που επιστρέφει στην κανονικότητα.

funds, δηλαδή βραχυπρόθεσμοι και κερδοσκοπικού χαρακτήρα επενδυτές. Ο λόγος, για το συνέδριο της «Greek Banks Conference» της Αυτονομίας, το οποίο διεξήχθη την περασμένη Πέμπτη στο Λονδίνο, και το «Greek Equity Conference», το οποίο έλαβε χώρα στα γραφεία της Goldman Sachs στο Λονδίνο την Παρασκευή.

Όπως αναφέρουν χαρακτηριστικά στην «Κ»

πηγές από το Λονδίνο, η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον «αναδυόμενη αγορά» για τους ξένους θεσμικούς επενδυτές, με όλο και περισσότερα «μεγάλα» ονόματα της επενδυτικής κοινότητας να βάζουν στον «χάρτη» τους τις ελληνικές μετοχές και κυρίως τις τράπεζες, μια αλλαγή η οποία είχε αρχίσει να διαφαίνεται από τον Σεπτέμβριο, όταν στα μεγάλα roadshows σε Ευρώπη και ΗΠΑ έκαναν νηπρή την επιστροφή τους κορυφαίες εταιρείες διαχείρισης κεφαλαίων (όπως η Fidelity με ενεργητικό 2,5 τρισ. δολ.), οι οποίες είχαν να «κοιτάζουν» την Ελλάδα εδώ και χρόνια. Στο συνέδριο της Goldman Sachs συμμετείχαν οι τέσσερις συστημικές τράπεζες, Alpha Bank, Eurobank, Εθνική Τράπεζα και Τράπεζα Πειραιώς, καθώς και οι τρεις εισογμένες ΟΤΕ, ΟΠΑΠ και ΕΛΠΕ. Η ζήτηση των επενδυτών για συναντήσεις με τις ελληνικές επιχειρήσεις, και ειδικά με τις τρά-

Η ζήτηση των επενδυτών για συναντήσεις με τις τράπεζες στο συνέδριο της Goldman Sachs ήταν ιδιαίτερως ισχυρή. Τα ξένα χαρτοφυλάκια αντιμετωπίζουν τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία (assets) ως «σοβαρή» επένδυση.

πεζες, ήταν ιδιαίτερα ισχυρή, ενώ το σημαντικό είναι πως αυτά τα χαρτοφυλάκια ήταν long-only και real money, δηλαδή επενδυτές που τηρούν μόνο θετικές θέσεις σε μετοχές και έχουν μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Μεταξύ αυτών ήταν κορυφαίοι Ευρωπαίοι θεσμικοί όπως οι Polygon Investment

Partners, ENA Investment Capital, Schroders, Pictet Asset Management, JP Morgan Asset Management και Allianz Global Investors, με την εμφάνιση των τεσσάρων τελευταίων να αποτελεί μια πολύ ενθαρρυντική εξέλιξη, καθώς στο αντίστοιχο περυσινό συνέδριο δεν είχαν δείξει κάποιο ενδιαφέρον για συμμετοχή. Υψηλή ήταν η συμμετοχή των επενδυτών και στο συνέδριο για τις ελληνικές τράπεζες που διοργάνωσε η Αυτονομία, με funds όπως η State Street, η Barings, η CQS και η Soros Fund Management UK να εμφανίζονται ιδιαίτερα θετικά για τις προοπτικές του κλάδου. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», η συμμετοχή πλέον ποιοτικών επενδυτών έχει να κάνει με δύο σημαντικές εξελίξεις. Πρώτον, τη σημαντική αποκλιμάκωση των ελληνικών spreads και, δεύτερον, το γεγονός ότι θεωρούν πως η Ελλάδα δεν αποτελεί πλέον μια χώρα υψηλού ρίσκου, αλλά μια χώρα η οποία επιστρέφει στην κανονικότητα. Σε ό,τι αφορά τις τράπεζες, εν αναμονή και της ψήφισής και εφαρμογής του σχεδίου «Ηρακλής», οι ερωτήσεις των επενδυτών κινήθηκαν γύρω από το πότε θα είναι έτοιμο για εφαρμογή το σχέδιο «Ηρακλής» και κατά πόσον θα μπορέσει να αναπτύξει τη δευτερογενή αγορά. Επίσης, επικεντρώθηκαν στις τιτλοποιήσεις και στις συναλλαγές μη εξυπηρετούμενων δανείων τις οποίες προχωρούν οι τράπεζες, με την τιτλοποίηση-μαμούθ των 12 δισ. ευρώ της Alpha bank να βρίσκεται στο επίκεντρο, ενώ μεγάλο ήταν το ενδιαφέρον για τις αναμενόμενες εκδόσεις τίτλων Tier II το 2020.

Ο κλάδος των ακινήτων

Ψηλά στην ατζέντα των συζητήσεων ήταν και η βελτίωση που σημειώνει ο κλάδος των ακινήτων ο οποίος αναμένεται να βοηθήσει τις τράπεζες στην προεπαίτιά τους να μειώσουν τα επισφαλή δάνεια, ενώ οι επενδυτές εστίασαν επίσης στην παροχή νέων δανείων και στην αύξηση των εσόδων από προμήθειες.

Εντονο ενδιαφέρον και για επιχειρήσεις

Παράλληλα, στην Πράγα η Wood & Co συντόνισε roadshow ελληνικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο του «Annual Wood's Winter in Prague - Emerging Europe Conference», με τη συμμετοχή επενδυτών κεφαλαίων κυρίως από την Ανατολική Ευρώπη και τη Ρωσία. Στην πρωτεύουσα της Τσεχίας ταξίδεψαν κορυφαία στελέχη ελληνικών εισογμένων, όπως ο Titan αλλά και ο ΟΛΠ, ενώ το ενδιαφέρον των διαχειριστών όπως αυτό καταγράφηκε σε πλήθος κατ' ιδίαν συναντήσεων αναφέρεται ως ζωηρό. Μεταξύ των επενδυτών που συμμετείχαν ήταν οι Amundi UK, East Capital Asset Management, Accorde fund Management, Quareo-Pictet, AS Trigon Capital, Zenon Investments και Vanshap Capital.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ανοδος για τις αποδόσεις κυβερνητικών ομολόγων

Το **ενδιαφέρον** των επενδυτών παραμένει επικεντρωμένο στις εμπορικές διαπραγματεύσεις μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας, με δημοσίευμα του Bloomberg να αναφέρει την Πέμπτη πως οι διαπραγματευτές και από τις δύο πλευρές είναι πολύ κοντά στο να συμφωνήσουν στο ύψος του ποσού ελάφρυνσης των δασμών για την επίτευξη μιας προκαταρκτικής εμπορικής συμφωνίας. Επιπροσθέτως, ανακινώσεως από Κινέζους διαπραγματευτές φαίνεται να αναφέρουν ότι η Κίνα είναι πρόθυμη να αποσύρει ένα μέρος των δασμών που έχει επιβάλει σε αμερικανικά εισαγόμενα προϊόντα σόγιας και κορινθίου, ενώ στο πλαίσιο αυτό υπήρξαν και δηλώσεις από τον Αμερικανό πρόεδρο Τραμπ πως οι διαπραγματεύσεις φαίνεται να βαίνουν καλώς.

Στις αγορές συναλλάγματος, η ισοτιμία ευρώ/δολ. ανήλθε σε υψηλό ενός μήνα 1,1115 την Τετάρτη μετά τα ασθενέστερα των αναμενόμενων στοιχεία για την οικονομία των ΗΠΑ, που ενέτειναν τις ανησυχίες των επενδυτών για τις παγκόσμιες οικονομικές προοπτικές, καταγράφοντας εβδομαδιαία κέρδη 0,8% στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την έρευνα ADP, οι προσλήψεις στον ιδιωτικό τομέα υποχώρησαν τον Νοέμβριο στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων έξι μηνών (+67.000 έναντι προσδοκιών για +140.000), ενώ ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών για τον τομέα της μεταποίησης (ISM) μειώθηκε στις 48,1 μονάδες τον Νοέμβριο από 48,3 τον προηγούμενο μήνα και ο αντίστοιχος δείκτης για τον τομέα των υπηρεσιών υποχώρησε, επίσης, στις 53,9 μονάδες από 54,7 τον Οκτώβριο.

Στις αγορές κυβερνητικών ομολόγων, ανοδικά κινήθηκαν οι αποδόσεις του 10ετούς γερμανικού τίτλου στις αρχές της εβδομάδας μετά την ανάδειξη νέας ηγεσίας στο Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα της Γερμανίας SPD –τους Νόρμπερτ Βάλτερ Μπόργιανς και Σάσκια Εσκεν– που θα μπορούσε δυνητικά να απειλήσει τον κυβερνητικό συνασπισμό και να οδηγήσει σε πρόωpes εκλογές εάν επιμείνει σε αλλαγή πολιτικής της κυβέρνησης. Σε αυτό το περιβάλλον, η απόδοση του 10ετούς γερμανικού ομολόγου ανήλθε σε υψηλό τριών εβδομάδων -0,26% την Τρίτη, προτού υποχωρήσει στην περιοχή του -0,30% στις αγορές της Ευρώπης την Παρασκευή, ενισχυμένη ωστόσο κατά 6 μονάδες βάσης σε εβδομαδιαία βάση.

Ανάλογη πορεία ακολούθησε και η απόδοση του 10ετούς αμερικανικού τίτλου, η οποία αυξήθηκε σε υψηλό 2 εβδομάδων 1,86% τη Δευτέρα προτού υποχωρήσει κοντά στο 1,81% την ώρα συγγραφής του άρθρου, παραμένοντας ενισχυμένο κατά περίπου 3 μονάδες βάσης σε εβδομαδιαία βάση κυρίως λόγω της αισιοδοξίας για την πορεία των εμπορικών διαπραγματεύσεων ΗΠΑ - Κίνας.

* Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

BusinessCloud

Δωρεάν 20GB χώρος για τα δεδομένα σας στο τοπικό Cloud της Cyta

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελατών:150
www.cyta.com.cy/business-cloud

Νιώσε κοντά,
φτάσε μακριά

Στα κέρδη επέστρεψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Στα **κέρδη** επέστρεψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, έπειτα από τις ζημιές της συνεδρίας της Δευτέρας.

Παρά τις ζημιές στους τίτλους της Τράπεζας Κύπρου, ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 0,18% κλείνοντας στις 65,20 μονάδες. Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε άνοδο 0,15% κλείνοντας στις 39,18 μονάδες. Η αξία των συναλλαγών διατηρήθηκε στα χαμηλά επίπεδα των €135.733.

Η σημερινή συνεδρία παρουσίασε δύο πρόσωπα. Αν και η διαπραγμάτευση ξεκίνησε με ο-

ριακά θετικό κλίμα, ο Γενικός Δείκτης ακολούθησε την κατιούσα, η οποία κορυφώθηκε στις 64,55 μονάδες στην χαμηλότερη τιμή της ημέρας.

Ωστόσο, στη συνέχεια το Χρηματιστήριο εισήλθε σε θετική πορεία, που διατηρήθηκε μέχρι το τέλος της συνεδρίας, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει στις 65,20 μονάδες.

Σε ό,τι αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη παρουσίασαν οι Επενδυτικές Εταιρείες και η Κύρια Αγορά με 0,39% και 0,15% αντίστοιχα, ενώ ζημιές παρουσίασε ο τομέας των

Ο Γενικός Δείκτης παρουσίασε άνοδο σε ποσοστό 0,18% κλείνοντας στις 65,20 μονάδες.

Ξενοδοχείων με 0,56%. Η Εναλλακτική Αγορά δεν παρουσίασε μεταβολή.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέκλυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €76.274 (πτώση 0,62% - τιμή κλεισίματος

€1,27). Ακολούθησαν η Τσιμεντοποιία Βασιλικού με €31.460 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €2,00), της Louis PLC με €8.478 (άνοδος 8,80% - τιμή κλεισίματος €0,13), της Petrolina (Holdings) με €6.101 (τιμή κλεισίματος €1,00) και της Salamis Tours με €4.500 (πτώση 3,85% - τιμή κλεισίματος €0,75).

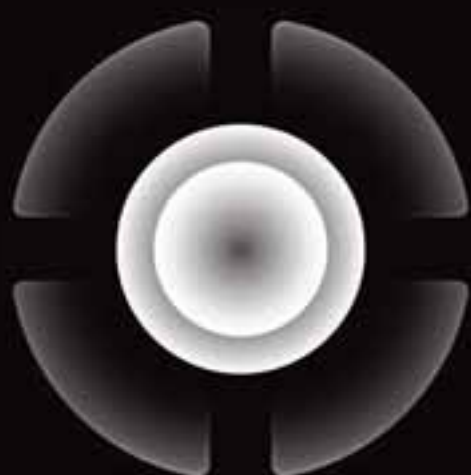
Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, πέντε κινήθηκαν ανοδικά, τέσσερις πτωτικά και τέσσερις παρέμειναν αμετάβλητες.

Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 123.

Deloitte.

Transparency Report 2019
Committed to high-quality

Read the
report >

www.deloitte.com/transparency-report

